

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η φορολογία των αγροτών την τελευταία
πενταετία 2010- 2015.**

ΖΙΩΖΙΟΣ ΠΑΝ. ΑΝΔΡΕΑΣ (Α.Μ. 15647)

andrziouz@logxrim.teiwest.gr

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

ΓΚΟΛΦΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2016

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Την τελευταία πενταετία μέσα από τις δραματικές και καθοριστικές αλλαγές που έγιναν κυρίως μετά την οικονομική ύφεση και τις τωρινές συγκυρίες, τροποποιήθηκαν ολοκληρωτικά πολλοί τομείς της οικονομίας της χώρας μας. Ο Αγροτικός κλάδος βρίσκεται σε ένα συνεχές κλίμα αλλαγών και ριζικά πράγματα αλλάζουν σε ότι σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτών. Αλλάζει όλη η εικόνα των αγροτών την οποία σχηματίζει το Υπουργείο Οικονομικών, αλλάζει ο τρόπος φορολόγησης, ενίσχυσης, απαλλαγών που κάποτε είχαν, τα ποσά προκαταβολών φόρων και ο τρόπος που αντιμετωπίζονται. Ήρθαν αντιμέτωποι με νέες για αυτούς υποχρεώσεις, νέες και πρωτόγνωρες καταστάσεις τόσο για τους ήδη επαγγελματίες αγρότες όσο και για τους νέους αγρότες που αρχίζουν να ασχολούνται επαγγελματικά. Πλέον οι άνθρωποι, τα φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα(γεωργοί, κτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι κτλ) αντιμετωπίζονται ως επιτηδευματίες.

Ριζική αλλαγή από 2014 και έπειτα με φορολόγηση όπως οι επιχειρηματίες, οι δραστηριότητες και οι συναλλαγές αυτών. Με αλλαγές υποβλήθηκαν και φέτος οι δηλώσεις φορολογίας του εισοδήματος από χιλιάδες αγρότες για το φορολογικό έτος 2015. Για την πλειοψηφία, η διευθέτηση των υποχρεώσεων τους στην εφορία λόγω της γραφειοκρατίας, της πολυνομίας και του διαρκώς μεταβαλλόμενου φορολογικού πλαισίου είναι μέθοδος και η διεξαγωγή τη χρονοβόρα και πολύπλοκη. Πλέον οι αγρότες αντιμετωπίζονται με αρκετή αυστηρότητα και δεν υπάρχει περιθώριο για λάθος επιλογές και κατευθύνσεις από το λογιστή(ή φοροτεχνικό), επειδή ένα λάθος αποτέλεσμα να αποβεί μοιραίο με κυρώσεις για τον αγρότη-πελάτη. Συνεπώς, οι αγρότες και ο λογιστής αυτών πρέπει να έχει την απαραίτητη ενημέρωση για τα δεδομένα που μεταβάλλονται ταχύτατα και συνεχώς τα τελευταία έτη. Είναι ανάγκη να τονιστεί ότι οι αλλαγές, η μεγαλύτερη αυτή του 2014 βρήκαν απροετοίμαστους τους Έλληνες συμπολίτες που το εισόδημα και πρόσδοδος τους προέρχεται από τον αγροτικό κλάδο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρακάτω πτυχιακή εργασία με θέμα «Η φορολογία των αγροτών την τελευταία πενταετία 2010- 2015», έχει σκοπό να αναφέρει, στο κεφάλαιο 1, την έννοια του αγρότη, τα αγροτικά προϊόντα και αγροτικές εκμεταλλεύσεις, πως προσδιορίζεται το καθαρό γεωργικό εισόδημα των αγροτών.

Στο κεφάλαιο 2, περιγράφεται η ριζική αλλαγή που πραγματοποιήθηκε ως αναφορά τον προσδιορισμό των γεωργικών εισοδημάτων που αποκτιούνται. Έως 31-12-2013 γινόταν με τα αντικειμενικά κριτήρια, από 1-1-2014 καταργήθηκε ο αντικειμενικός προσδιορισμός. Πλέον, ο προσδιορισμός γίνεται λογιστικά, δηλαδή έσοδα μείον έξοδα που αφορούν την αγροτική εκμετάλλευση που δραστηριοποιείται ο επαγγελματίας αγρότης όσο και αυτός που δεν ασχολείται επαγγελματικά αλλά περιστασιακά και έχει σαν δεύτερη πηγή εισοδήματος, αυτό από τον αγροτικό τομέα έσοδα πχ συνταξιούχος με χωράφι που έχει πατάτες και ντομάτες. Γίνεται διαχωρισμός στους αγρότες κανονικού και ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α., τι υποχρεώσεις στη τήρηση και έκδοση στοιχείων και δικαιώματα για επιστροφή Φ.Π.Α. και αποζημιώσεις και ενισχύσεις έχουν όσοι ανήκουν στη κατηγορία του κανονικού και τι στο ειδικό καθεστώς.

Εκτός αυτού περιγράφεται στο κεφάλαιο 3, το παλιό φορολογικό καθεστώς και υφιστάμενο καθεστώς καθώς ο τρόπος φορολογίας και τι ισχύει για κάθε έτος. Οι απαλλαγές των αγροτών κατά κύριο επάγγελμα και ο πίνακας των απαλλασσόμενων ποσών των αγροτών από το φόρο ανάλογα με την περίπτωση που υπάγεται ο αγρότης. Οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων της αγροτικής δραστηριότητας και οι συντελεστές αποσβέσεις που πραγματοποιούνται κάθε τέλος χρήσης. Ακόμη, περιγράφεται η επιστροφή και η διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. στους ειδικού καθεστώτος αγρότες (έντυπο Φ6), οι εκπτώσεις που μειώνουν το γεωργικό εισόδημα, η προκαταβολή φόρου για το φορολογικό έτος 2014(1/1/2014-31/12/2014) η οποία πραγματοποιήθηκε πρώτη φορά, οι φορολογικές κλίμακες βάση των οποίων θα φορολογηθούν τα αγροτικά εισοδήματα, ο ΕΝ.Φ.Ι.Α.. Επίσης, παρουσιάζονται παραδείγματα όλων των προαναφερθέντων που κάνουν κατανοητή τη μέθοδο και πρακτική υλοποίηση των καθηκόντων και υποχρεώσεων του αγρότη και εργασίες του λογιστή- φοροτεχνικού κυρίως που τις παρέχει.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Αγρότης, Αγροτικά προϊόντα, αγροτική εκμετάλλευση, αγροτικό εισόδημα, φορολογία αγροτικού εισοδήματος, κατηγορία αγροτών, κανονικό-ειδικό καθεστώς, Φ.Π.Α., δαπάνες, έσοδα, βιβλίο εσόδων – εξόδων, έκδοση στοιχείων, ειδικό στοιχείο παράδοσης αγροτικών προϊόντων, φορολογικό καθεστώς, υπολογισμός φόρου, απόσβεση, συντελεστές, επιστροφή ΦΠΑ, φορολογική κλίμακα, έντυπο Ε3, Ε1, Φ6, ενίσχυση, αποζημίωση, προκαταβολή φόρου

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	7
« <i>ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ</i> ».....	7
1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ-ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ-ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ 7	7
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	7
1.2. ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΓΡΟΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	9
1.3. Σκοπός Μητρώου Αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων	9
1.4 Διαδικασία Εγγραφής.....	10
1.5 Ενημέρωση Μητρώου- Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή της αίτησης.....	10
1.6 Πηγές ενημέρωσης Μητρώου	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	11
2.0 ΕΝΝΟΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ίσχυε ‘έως 31/12/2013)	11
2.1 Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος	11
2.2 Προσδιορισμός Γεωργικού Εισοδήματος, οι αγρότες αντιμετωπίζονται σαν επιχειρηματίες (τι ισχύει από 1-1-2014)	13
Παράδειγμα Φορολογία αγρότη.....	14
2.3 Σημαντικές έννοιες απόκτησης και φορολογίας αγροτικών εισοδημάτων.....	15
2.4 Αγορές και επιχειρηματικές δαπάνες που εκπίπτουν φορολογικά.....	16
2.6.0Κανονικό Καθεστώς.....	18
Με δυνατότητα ΜΗ τήρησης βιβλίων	19
Στοιχεία αγροτών κανονικού καθεστώ ΦΠΑ	19
2.6.1 Ειδικό καθεστώς.....	20
Στοιχεία αγροτών ειδικού καθεστώ ΦΠΑ	20
2.7 Επαγγέλματα του αγροτικού κλάδου που δεν υποχρεούνται να τηρούν ταμειακή μηχανή	20
2.8 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΩΝ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	21
2.9 Επιστροφές Φπα αγροτών ειδικού καθεστώτος.....	21
2.10 ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....	21
2.12 Απαιτούμενες ενέργειες για την μετάβαση από τον ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α.....	25
Υποβολή δήλωση μετάταξη εντός του Ιανουαρίου [ΕΝΤΥΠΟ Μ2].....	25

2.13 Συνοπτικά οι Κ.Α.Δ στο τομέα «ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	26
2.14 ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ (ΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ) ΜΕ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 31/12/2013	27
2.15 Αγροτικές Ενισχύσεις/Επιδότησεις –Αποζημιώσεις.....	29
Παράδειγμα 1:	30
Παράδειγμα 2:	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	31
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	31
3.1 Παλιό Φορολογικό καθεστώς	31
3.2 Τρόπος Υπολογισμού του Καθαρού Γεωργικού Εισοδήματος. (λογιστικός υπολογισμός με το Ν4172/2013)	32
3.3 Φορολογία αγροτών 2010-2013.....	32
3.4 ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ.....	33
3.5 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	34
3.7 Συντελεστές αποσβέσεων Πίνακας.....	34
3.9 Επιστροφή ΦΠΑ αγροτών ειδικού καθεστώτος και διαδικασία (Φ6 έντυπο)	38
3.9.2. Διαδικασία υποβολής για επιστροφή	38
3.9.3 Χρόνος και τόπος υποβολής έντυπου Φ6 για επιστροφή φπα	38
3.10 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ 2014	39
3.10.1 Εκπτώσεις από γεωργικό εισόδημα	39
3.10.2 Απαλλαγή Αγροτών:	39
3.10.3 Προκαταβολή Φόρου Αγροτών 2014	42
3.10.4 Κλίμακα μισθωτών-συνταξιούχων οικονομικό έτος 2014.....	42
3.10.5 Φορολογία Αγροτεμαχίων.....	43
3.10.6 Υπολογισμός του ΕΝ.Φ.Ι.Α.	44
Παράδειγμα ΕΝ.Φ.Ι.Α:	44
3.11 Φορολογία Αγροτών 2015	44
3.11.1 Η φορολογική κλίμακα για το 2015.....	45
3.11.2 Υποχρεωτικά έντυπο Ε3	45
Παράδειγμα μη επαγγελματία αγρότη	45
3.11.3 Αγροτικές επιδοτήσεις και ενισχύσεις	45
3.11.4 Αγροτικές Αποζημιώσεις :	46
3.11.5 Προκαταβολή Φόρου Αγροτών	46
3.12 Φορολογική κλίμακα 2016.....	46
3.12.2 Προκαταβολή φόρου.....	47
Παράδειγμα προκαταβολής φόρου:	48
3.13 Παράδειγμα Αγρότη.....	48
Συμπέρασμα	64

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΕΙΑ-ΠΗΓΕΣ..... 66

ΒΙΒΛΙΑ..... 66

ΑΡΘΡΑ..... 66

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ..... 66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

«ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ»

1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ-ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ-ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

Η έννοια του αγρότη περιγράφεται στο Άρθρο 42 του Ν. 2859/2000 «Αγρότες, αγροτικά προϊόντα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες του κώδικα Φ.Π.Α».

Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41 θεωρούνται:

1. Επαγγελματίας Αγρότης: είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.

β) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.

γ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και

δ) Είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), εκτός αν εμπίπτει στις εξαιρέσεις από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 ή είναι δασεργάτης χωρίς ασφάλιση στον ΟΓΑ.

ε) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Επιπλέον, επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το ενήλικο φυσικό πρόσωπο, το οποίο ασχολείται με την αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία, υδατοκαλλιέργεια), εφόσον:

α) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης.

β) Να ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά το 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του

γ) Να λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 50% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματος.

δ) Να προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη.

ε) Να είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, εκτός αν εμπίπτει στην εξαίρεση από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 5 ή είναι ασφαλισμένος στο NAT, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία ή είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003. Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι(6) μέτρα

2. Αγροτικά προϊόντα: είναι τα αγαθά που παράγονται από τους αγρότες στα πλαίσια των αγροτικών τους εκμεταλλεύσεων. Αναφερόμαστε, λοιπόν στα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας, της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων, της υδατοκαλλιέργειας, της δασοπονίας, της θηραματοπονίας και των κάθε είδους εκτροφών και τα προϊόντα που προέρχονται από το πρώτο στάδιο επεξεργασίας ή μεταποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλο προϊόν που προέρχεται από την αγροτική εν γένει δραστηριότητα.

3. Αγροτικές εκμεταλλεύσεις: είναι η μονάδα παραγωγής προς πώληση αγροτικών προϊόντων. Στις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης περιλαμβάνεται, εκτός από την παραγωγή των προϊόντων και η αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία και η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και του σταδίου της χονδρικής και λιανικής πώλησης αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η ίδια η αγροτική εκμετάλλευση, καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους, η θαλάσσια αλιεία, η αλιεία εσωτερικών υδάτων, η σπογγαλιεία, η οστρακαλιεία, η υδατοκαλλιέργεια, ως και η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW και η λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων.

Ανήκει λοιπόν σε αυτό τον ορισμό:

α) η γεωργία γενικά και ιδίως η καλλιέργεια δημητριακών, κηπευτικών, καπνού, βαμβακιού, οπωροφόρων και καρποφόρων δέντρων, αρωματικών και διακοσμητικών φυτών, η αμπελουργία, η ανθοκομία, η παραγωγήμανιταριών, μπαχαρικών, σπόρων και φυτών.

β) η εκτροφή ζώων γενικά, στην οποία περιλαμβάνονται ιδίως η κτηνοτροφία, η πτηνοτροφία, η κονικλοτροφία, η μελισσοκομία, η σηροτροφία και η σαλιγκαροτροφία.

γ) η δασοκομία γενικά.

δ) η αλιεία σε γλυκά νερά, η ιχθυοτροφία, η βατραχοτροφία, η καλλιέργεια μυδιών, στρειδιών και η εκτροφή μαλακίων και μαλακοστράκων.

ε) οι μεταποιητικές δραστηριότητες του αγρότη, που πραγματοποιούνται με συνήθη μέσα στα πλαίσια των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, σε προϊόντα τα οποία προέρχονται κατά κύριο λόγο από την αγροτική του παραγωγή.

4. Μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις: είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, εκτός από τον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς της οικονομίας.

5. Αγροτικές υπηρεσίες: οι παρεχόμενες από τους αγρότες με χειρωνακτική εργασία ή με το συνήθη εξοπλισμό της εκμετάλλευσης τους, οι οποίες συμβάλλουν στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται κυρίως:

α) οι εργασίες σποράς και φύτευσης, καλλιέργειας, θερισμού, αλωνίσματος, δεματοποίησης, περισυλλογής και συγκομιδής.

β) οι εργασίες προπαρασκευής για την πώληση προϊόντων, όπως η διαλογή, η ξήρανση, ο καθαρισμός, η άλεση, η έκθλιψη, η απολύμανση, η συσκευασία και η αποθήκευση.

γ) η φύλαξη, η πάχυνση και η εκτροφή ζώων.

δ) η μίσθωση μηχανικών μέσων και εξοπλισμού γενικά, που χρησιμοποιούνται στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

ε) η τεχνική βοήθεια.

στ) η καταπολέμηση επιβλαβών φυτών και ζώων, καθώς και ο ψεκασμός φυτών και εδάφους.

ζ) η χρησιμοποίηση αρδευτικών, αποξηραντικών μέσων και εξοπλισμού

η) η υλοτομία, η κοπή ξύλων, καθώς και άλλες δασοκομικές υπηρεσίες.

6. Αγροτική δραστηριότητα: είναι κάθε επαγγελματική δραστηριότητα σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, δηλαδή της φυτικής,

της ζωικής ή της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων και της υδατοκαλλιέργειας, που αποσκοπεί στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW, στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων και στη δασική παραγωγή.

7. Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης: είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο που είναι:

α) Κύριος, συγκύριος ή νομέας αγροτικής εκμετάλλευσης.

β) Μισθωτής ή αγρολήπτης της αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή η επίμορτη αγροληψία έχει συναφθεί εγγράφως και έχει θεωρηθεί από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

γ) Μισθωτής υδάτινης έκτασης προκειμένου για υδατοκαλλιέργεια.

8. Αρχηγός αγροτικής εκμετάλλευσης: είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τον ορισμό της προηγούμενης περίπτωσης και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της (αστική και φορολογική ευθύνη). Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων αρχηγός νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος.

1.2. ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΓΡΟΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

Η έννοια του Μητρώου Αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων περιγράφονται στο Νόμο υπ' αριθμό 3874¹ αρ. Φύλλου 151 6/9/2010. Σύμφωνα με το άρθρο 1, το Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) βρίσκεται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπου και εγγράφονται υποχρεωτικά όλα τα ενήλικα φυσικά πρόσωπα και τα νομικά πρόσωπα που ασκούν στην επικράτεια αγροτική δραστηριότητα ή κατέχουν αγροτική εκμετάλλευση.

1.3. Σκοπός Μητρώου Αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων

Σκοπός του Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων είναι η καταγραφή όλων των επαγγελματιών αγροτών και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία περιλαμβάνονται και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, αγροτικής εκμετάλλευσης στην Επικράτεια.

Αν η αγροτική εκμετάλλευση ανήκει λόγω συγκυριότητας ή συνεκμετάλλευσης σε περισσότερα πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο όλοι οι συγκύριοι ή συμμετέχοντες στην εκμετάλλευση, εφόσον είναι επαγγελματίες αγρότες.

Αν δεν έχουν τις προϋποθέσεις αυτές ή αν είναι νομικά πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο ως κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης.

Επίσης, φυσικά πρόσωπα απασχολούμενα στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων, που δεν είναι ασφαλισμένα στον Ο.Γ.Α., έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, ως επαγγελματίες αγρότες, μόνο αν πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις που αναφέρονται παραπάνω στην έννοια του «επαγγελματία αγρότη».

Αν ο επαγγελματίας αγρότης που είναι ασφαλισμένος στον Ο.Γ.Α. αλλάξει κύριο κλάδο κύριας ασφάλισης, λόγω λειτουργίας αγροτουριστικών μονάδων ή μονάδων διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διατηρεί την εγγραφή του στο Μητρώο.

¹ <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=1A8840C63BED8768.1D031AEA53&version=2010/09/06>

1.4 Διαδικασία Εγγραφής

Σύμφωνα με το άρθρο 3 αριθμός φύλλου 151, 6/9/2010

1. Για την εγγραφή τους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, οι επαγγελματίες αγρότες και οι κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων, είτε είναι δικαιούχοι ενιαίας ενίσχυσης είτε όχι, συμπληρώνουν και υποβάλλουν μηχανογραφικό έντυπο αίτησης που απευθύνεται στις κατά τόπους Περιφερειακές Διευθύνσεις του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ταυτόχρονα με την αίτηση που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, για ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης. Το έντυπο αυτό επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ.75 Α΄) και επισύρει τις συνέπειες αυτού, σε περίπτωση ψευδούς ή ανακριβούς συμπλήρωσής του. Για την εγγραφή στο Μητρώο διενεργείται διασταύρωση με τα στοιχεία του ψηφιακού υποβάθρου που τηρείται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., όσον αφορά στις δηλούμενες εκτάσεις και αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
2. Η παράλειψη υποβολής ή η ανακριβής συμπλήρωση της αίτησης από τους υπόχρεους επιφέρει έκπτωση από τα ευεργετήματα που παρέχονται στους αγρότες ή τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όπως προβλέπονται από το άρθρο 78 του ν. 2960/2001(ΦΕΚ 265 Α΄), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση τους με τη παρ.4 του άρθρου 22 του ν.3634/2008
3. Η εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης εγγραφής στο Μητρώο αίρει τις συνέπειες της παραγράφου 2 από την ημερομηνία υποβολής της, εκτός εάν αυτή οφείλεται σε λόγους ανώτερης βίας ή ανυπέρβλητου κωλύματος, οπότε επιτρέπεται η άρση των συνεπειών αυτών αναδρομικά από το χρόνο επέλευσής τους, εφόσον αυτό είναι εφικτό.

1.5 Ενημέρωση Μητρώου- Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή της αίτησης

2. Η ενημέρωση του Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων ανατίθεται στις κατά τόπους Περιφερειακές Διευθύνσεις του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ενημέρωση του Μητρώου μπορεί να ανατεθεί σε άλλο φορέα ή υπηρεσία του Υπουργείου.
3. Η υποβολή της αίτησης και η εγγραφή στο Μητρώο γίνεται στην έδρα της Περιφερειακής Διεύθυνσης του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., στην Περιφέρεια της οποίας ο επαγγελματίας αγρότης έχει την αγροτική του εκμετάλλευση . Οι κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης, που είναι φυσικά πρόσωπα και δεν είναι επαγγελματίες αγρότες υποβάλλουν αίτηση και η εγγραφή στο Μητρώο γίνεται στην Περιφερειακή Διεύθυνση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., στην Περιφέρεια της οποίας βρίσκεται η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλουν την φορολογική τους δήλωση. Τα νομικά πρόσωπα, που είναι κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων, υποβάλλουν αίτηση και η εγγραφή γίνεται στην Περιφερειακή Διεύθυνση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., στην Περιφέρεια της οποίας έχουν την έδρα τους.

1.6 Πηγές ενημέρωσης Μητρώου

Πηγές για την ενημέρωση του Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων είναι, εκτός από τα στοιχεία που τηρούνται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., και οι παρακάτω:

1. το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Ο.Σ.Δ.Ε.),
2. η αίτηση για την ενιαία ενίσχυση,
3. κάθε άλλη πηγή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που τηρεί και ενημερώνει μητρώα, όπως είναι ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ε.Λ.Γ.Α.) και η Τοπογραφική Υπηρεσία του Υπουργείου,

4. άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς, όπως είναι το Υπουργείο Οικονομικών, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (Ε.ΣΤ.Α.), το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και
5. το Κοινοτικό Αλιευτικό Μητρώο (Κ.Α.Μ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.0 ΕΝΝΟΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ίσχυε 'έως 31/12/2013)

Βάσει του άρθρου 2.1 το αγροτικό εισόδημα για τις ανάγκες εφαρμογής του ν.3874/2010 αποτελείται από:

- α) Εισοδήματα που αποκτώνται από τις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης, στις οποίες περιλαμβάνεται η παραγωγή, αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία, η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και το στάδιο της χονδρικής και λιανικής πώλησης αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η ίδια η αγροτική εκμετάλλευση καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους.
- β) Εισοδήματα που αποκτώνται από την θαλάσσια αλιεία και την αλιεία εσωτερικών υδάτων (εξαιρείται ή υπερπόντια αλιεία), την σπογγαλιεία, την οστρακαλιεία, τη δασοπονία, την υδατοκαλλιέργεια και τη θηραματοπονία.
- γ) Εισοδήματα που προέρχονται από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ισχύος μέχρι 100 KW.
- δ) Εισοδήματα που προέρχονται από τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων.
- ε) Εισοδήματα που προέρχονται από την παροχή αγροτικής εργασίας σε δασαρχεία και από την αγροτική εργασία σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις τρίτων.
- στ) Οι αγροτικές ενισχύσεις και οι αποζημιώσεις επί της παραγωγής. Τα εισοδήματα που δεν προσμετρούνται στο αγροτικό εισόδημα, είναι αυτά που προέρχονται από: την απασχόληση σε εμπορικές επιχειρήσεις, βιοτεχνικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, ελευθέρια επαγγέλματα, μισθωτές υπηρεσίες και κάθε μορφής εξαρτημένη εργασία, συντάξεις (κύριες, επικουρικές, αναπηρικές κ.α.).

Επίσης, βάσει του άρθρου 3 στο συνολικό εισόδημα, το οποίο συγκρίνεται με το αγροτικό εισόδημα του άρθρου 2 της απόφασης αυτής, δεν προσμετρούνται τα ακόλουθα:

1. Εισόδημα από ακίνητα.
2. Εισόδημα από κινητές αξίες π.χ. μερίσματα, προμερίσματα, ομολογίες, ομολογιακά δάνεια, χρεόγραφα κ.α.
3. Τόκοι καταθέσεων.
4. Έξοδα παράστασης και αποζημιώσεις αιρετών οργάνων, των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδικαλιστικών και αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων καθώς και αμοιβές και ποσοστά (εκτός μισθού) των μελών του διοικητικού συμβουλίου νομικών προσώπων.
5. Επιδόματα ανεργίας, πολυτέκνων και πάσης φύσεως προνομικά επιδόματα.

2.1 Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος

Σύμφωνα με το Νόμο υπ' αριθμό 2238/1994 Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος όπου αφορά εισοδήματα χρήσης έτους 2013, δηλαδή από 01-01-2013 μέχρι 31-12-2013. Οι

διατάξεις του άρθρου 42 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται για εισοδήματα που αποκτώνται από 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά με το Νόμο 4110/2013. **Τι ίσχυε:**

1. Ως καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα, στην περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., θεωρείται η πρόσοδος από το έδαφος, το κεφάλαιο και την εργασία, από τη συμμετοχή τους στην παραγωγική δραστηριότητα μιας γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία προσδιορίζεται με αντικειμενική μέθοδο. Για τον προσδιορισμό αυτόν λαμβάνεται υπόψη το καθαρό γεωργικό εισόδημα, όπως αυτό υπολογίζεται με βάση τις καθιερωμένες αρχές της γεωργικής λογιστικής, ανά στρέμμα και είδος προϊόντος ή κατά κεφαλή και είδος εκτρεφόμενου ζώου ή κατά άλλη μονάδα παραγωγής για ειδικές περιπτώσεις, επί τον αριθμό των στρεμμάτων ή των εκτρεφόμενων ζώων ή των άλλων μονάδων παραγωγής ή συνδυασμό αυτών. Για την εξειδίκευση της άνω αντικειμενικής μεθόδου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζονται:

α) Τα προσδιοριστικά στοιχεία που διαμορφώνουν την πρόσοδο από το έδαφος, αφού συνεκτιμηθούν η συνολική έκταση, το σχήμα, η τοπογραφική κατάσταση, όπως κλίση και γενικά τα στοιχεία τα οποία καθορίζουν τη φυσική του παραγωγικότητα, όπως σύσταση εδάφους, γονιμότητα.

β) Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από την εργασία, αφού συνεκτιμηθούν ο χρόνος απασχόλησης, η ηλικία, το φύλο, η ίδια ή ξένη απασχόληση.

γ) Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από το κεφάλαιο, αφού συνεκτιμηθούν το μέγεθος, η μορφή αυτού, όπως έγχειες βελτιώσεις, γεωργικές κατασκευές, μηχανές, μόνιμες φυτείες.

δ) Η μέθοδος υπολογισμού των βασικών αυτών συντελεστών παραγωγής της γεωργικής εκμετάλλευσης.

ε) Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

2. Ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος, για κάθε ημερολογιακό έτος, με αντικειμενική μέθοδο, γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία: Συνιστάται, στη Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομικών, Επιτροπή Αντικειμενικού Προσδιορισμού του Γεωργικού Εισοδήματος (Ε.Α.Π. Γ.Ε.), αποτελούμενη από το Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας, ως πρόεδρο και μέλη τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, δύο (2) ειδικούς επιστήμονες του Υπουργείου Γεωργίας με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από την υπηρεσία τους, έναν (1) ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από την ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ., δύο (2) ειδικούς επιστήμονες με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από τις αγροτικές συνομοσπονδίες, ένα (1) μέλος του Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού του Τμήματος Γεωργικής Οικονομίας του Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθηνών με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από το τμήμα αυτό και έναν (1) ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, συμμετέχει ως μέλος ένας υπάλληλος του κλάδου πληροφορικής - λογισμικού του Κέντρου Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον υπάλληλο του ίδιου κλάδου της ίδιας υπηρεσίας. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελούν δύο εφοριακοί υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, αναπληρούμενοι από άλλους δύο εφοριακούς υπαλλήλους της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης.

Έργο της επιτροπής είναι η κατάρτιση πινάκων, που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις του καθαρού γεωργικού εισοδήματος της παραγράφου 1, για όλα τα γεωργικά προϊόντα που παράγονται στην ελληνική επικράτεια, καθώς και εκτιμήσεις του αντιπροσωπευτικού ενοικίου, ανά στρέμμα ενοικιαζόμενης γεωργικής γης. Οι πιο πάνω εκτιμήσεις εξειδικεύονται κατά νομό, ζώνη καλλιεργούμενης έκτασης (πεδινή, ορεινή, ημιορεινή) και δυνατότητα άρδευσης ή όποια άλλη διάκριση κρίνεται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ειδικούς συντελεστές, όπως συντελεστές ζώνης καλλιεργούμενης έκτασης, συντελεστές αρδευσιμότητας και όποιο άλλο στοιχείο

κρίνεται πρόσφορο από την επιτροπή με βάση δεδομένα προηγούμενων ετών, δεκτικά αξιολόγησης. Η επιτροπή (ΕΑΠΓΕ) καταρτίζει οριστικούς πίνακες, μέχρι τέλος Ιανουαρίου κάθε έτους, αφού συνεκτιμήσει ανάλογους πίνακες, οι οποίοι έχουν καταρτισθεί από τις νομαρχιακές επιτροπές της επόμενης παραγράφου.

3. Η επιτροπή, σε περίπτωση που δεν έχει στη διάθεση της πίνακες της προηγούμενης παραγράφου ή αυτοί είναι ελλιπείς, οριστικοποιεί τις αρχικές εκτιμήσεις της. Οι οριστικοί αυτοί πίνακες εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος μπορεί να τους τροποποιεί και με ευθύνη του προέδρου της επιτροπής κοινοποιούνται στις νομαρχίες και στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες των νομών. Με ευθύνη των νομαρχών οι πίνακες αυτοί κοινοποιούνται σε όλους τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις συνεταιριστικές οργανώσεις και τους αγροτικούς συλλόγους, μέχρι 10 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

4. Αν από τα τηρούμενα βιβλία ή στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, από τα οποία δεν εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα, προκύπτει καθαρό γεωργικό εισόδημα, διαφορετικό από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο, λαμβάνεται υπόψη για τη φορολογία εισοδήματος το κατά περίπτωση προκύπτον μεγαλύτερο εισόδημα.

5. Αν από τα στοιχεία, που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι, εξαιτίας ζημιών από γεγονότα απρόβλεπτα ή οφειλόμενα σε ανώτερη βία, δεν αποκτήθηκε εισόδημα ή το αποκτηθέν είναι κατώτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δεν λαμβάνει υπόψη ή μειώνει κατά περίπτωση το προκύπτον με την αντικειμενική μέθοδο καθαρό γεωργικό εισόδημα.

2.2 Προσδιορισμός Γεωργικού Εισοδήματος, οι αγρότες αντιμετωπίζονται σαν επιχειρηματίες (τι ισχύει από 1-1-2014)

Από 1/1/2014, καταργείται ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος, όπως υπολογιζόταν σύμφωνα με το άρθρο 42 του «παλαιού» ΚΦΕ Ν2238/1994 «τεκμαρτός προσδιορισμός των αγροτικού εισοδήματος», και το κέρδος που αποκτάται από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, προσδιορίζεται πλέον όπως και το κέρδος από οποιαδήποτε άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 έως 29 του Ν4172/2013 ²(νέος ΚΦΕ). Το καθαρό αγροτικό εισόδημα φορολογείται με συντελεστή φόρου εισοδήματος που είναι 13%. Το κέρδος που αποκτούν έπαυσε να υπολογίζεται και να προσδιορίζεται με τεκμαρτό τρόπο (αντικειμενικά κριτήρια βάση δηλαδή καλλιεργούμενων στρεμμάτων, ή βάσει αριθμού ζωικού κεφαλαίου).

Έτσι την 1-1-2014 και μετά, όπως ορίζεται στο νόμο, όσοι ασχολούνται με αγροτική δραστηριότητα είναι επιχειρηματίες (επαγγελματίες) και έχουν τη φορολογική αντιμετώπιση που έχουν όλοι οι επαγγελματίες (έμποροι, ελεύθεροι επαγγελματίες κ.λπ.).

Αναλυτικά στη παράγραφο 1 του άρθρου 21 του Ν.4172/2013, αναφέρεται επί λέξη: «Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις». Επίσης, «Ειδικά για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων»

Στα έσοδα από τις επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται και τα έσοδα από την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης, καθώς και το προϊόν της εκκαθάρισης της.

Ειδικά³, για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα περιλαμβάνονται εκ των άμεσων ενι-

² http://www.eea.gr/system/uploads/asset/data/3921/FORO_EISODIMATOS_N.4172-13.pdf

³ <http://www.enikonomia.gr/rural/58961.Neoi-mpelades-kai-gia-toys-agrotes-.html> (δημοσιεύθηκε: 09/05/2016)

σχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και το ποσό που υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες ευρώ (12.000 ευρώ) οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις. Οι αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολο τους δεν συμπεριλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.

2.5 Φορολογία Κερδών ή Ζημιών

Σύμφωνα με την διευκρινιστική εγκύκλιο της **πολ. 1116/10.06.2015**, και για το κέρδος που αποκτάται από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα γίνεται πλέον λογιστικός προσδιορισμός, δηλαδή έσοδα μείον έξοδα. Ειδικά για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.

Αν το τεκμαρτό εισόδημα⁴ ενός Αγρότη είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν εισόδημα, τότε για το διαφορά του εισοδήματος (τεκμαρτό –δηλωθέν) θα φορολογηθεί με 13% η κύρια περίπτωση ή με 26% ή 33%, σε ειδικές περιπτώσεις.

Αυτό σημαίνει ότι, αν ένας Αγρότης σε μια χρονιά δηλώσει ζημιά (λόγω ακαρπίας κ.λπ.) , αφενός θα πληρώσει φόρο λόγω της ύπαρξης τεκμηρίων (με συντελεστή 13% «εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση» βάσει σχετικής τροποποίησης, που έγινε με τον Ν. 4305/31-10-2016 και αφετέρου η ζημιά αυτή δεν αναγνωρίζεται φορολογικά για μεταφορά στο επόμενο έτος φορολογίας.

Το άρθρο 34 αναφέρει « Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής», του Ν. 4172/2013, σύμφωνα με το οποίο « 1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:..... 3. Για τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η ζημιά του ίδιου φορολογικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη».

Παράδειγμα Φορολογία αγρότη

Αγρότης με ατομική γεωργική εκμετάλλευση, έστω έχει τα εξής τεκμήρια :

ΕΙΔΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ	Ποσό σε ευρώ
Μονοκατοικία εμβαδού 90τμ	4.620,00
Αυτοκίνητο 1.600 κυβικά(έως πέντε ετών παλαιότητας)	6.400,00
Προσωπικό τεκμήριο αγρότη (έγγαμου)	2.500,00
Σύνολο τεκμαρτού εισοδήματος	13.520,00

Πίνακας 1.Παράδειγμα φορολογία αγρότη είδος τεκμηρίου και ποσό σε ευρώ

Σχετικά με τα τεκμήρια πρέπει να σημειώσουμε ότι :

1. Αυτά μπορούν να καλυφθούν, εκτός των άλλων και με «Ανάλωση κεφαλαίου» που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί

⁴Φορολογία αγροτών Agrotica, ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ & ΝΙΦΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ, σελίδα 17-19

από το φόρο, (εφόσον φυσικά υπάρχει μη αναλωθέν εισόδημα) και έτσι να αποφευχθεί η επιπλέον φορολογία και

2. Το αφορολόγητο ποσό των επιχορηγήσεων καλύπτει τεκμήρια].

Έστω λοιπόν ότι, ο Αγρότης του παραδείγματος έχει φορολογικό κέρδος (έσοδα – έξοδα) από την γεωργική εκμετάλλευση ποσού ευρώ : **4.000**

Τότε θα επιβαρυνθεί με τα εξής ποσά:

Φόρος εισοδήματος

1. Βάση των βιβλίων (13% φόρολ. Συντελ.) άρθρο 29 παρ. 3 του Ν 4172/2013 (4.000,00 επί 13%)	520,00
2. Διαφορά (μεταξύ πραγματικού και τεκμαρτού εισοδήματος)(φορολ. συν/της 13%) (13.520,00-4.000,00)=9.520,00 επί 13%)	1.237,60
Σύνολο Φόρου εισοδήματος	1.757,60

Πίνακας 2. Υπολογισμός φόρου εισοδήματος παραδείγματος

2.3 Σημαντικές έννοιες απόκτησης και φορολογίας αγροτικών εισοδημάτων⁵.

Εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν ακινήτων (πχ αποθηκών , χωραφιών κτλ): Δεν υπάρχει τεκμαρτό εισόδημα, από την δωρεάν παραχώρηση: "Ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας".

Τεκμήρια διαβίωσης (πίνακας 5 εντύπου Ε1): Τα τεκμήρια διαβίωσης ή αντικειμενικές δαπάνες είναι μια μέθοδος του υπουργείου με την οποία καθορίζονται οι δαπάνες διαβίωσης καθώς και τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων για κάθε έναν φορολογούμενο. Μέσω σχετικών πινάκων καθορίζεται ένα ελάχιστο τεκμαρτό ή υποθετικό εισόδημα με το οποίο θα φορολογηθεί αν ο φορολογούμενος δεν το ‘καλύψει’ με το πραγματικό του δηλωθέν εισόδημα. Τα πιο συνηθισμένα είναι η κατοικία ανάλογα με την επιφάνεια σε τετραγωνικά μέτρα , τα αυτοκίνητα ανάλογα με τον κυβισμό, την δαπάνη αγοράς και συντήρησης τους κτλ. Σημειώνεται ότι η κατοχή αγροτικών οχημάτων δεν αποτελεί τεκμήριο για τους αγρότες

⁵ Οδηγός φορολογίας αγροτών, Συγγραφική ομάδα Αναστάσιος Λυμπερίου, Θεόδωρος Καλοπήτας , Νικόλαος Αννούσης .(ΙΟΥΝΙΟΣ 2016 © Taxheaven) ,σελίδες 14-18

Διαφορά τεκμηρίων: Με 13% θα φορολογείται και η θετική διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού πραγματικού δηλωθέντος εισοδήματος, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση σε περίπτωση δηλαδή που το εισόδημα από τεκμήρια υπερβαίνει το πραγματικό, (ΠΟΛ.1116/10.6.2015).

Παροχή Υπηρεσιών από αγρότες σε άλλους: Το εισόδημα που προκύπτει από τις αγροτικές υπηρεσίες που προσφέρουν οι αγρότες σε άλλους αγρότες (πχ. Θερισμός, αλωνισμός) δεν λογίζεται ως αγροτικό εισόδημα και φορολογείται με την κλίμακα της επιχειρηματικής δραστηριότητας (26 % ή 33% ανάλογα με το κλιμάκιο εισοδήματος) ενώ παράλληλα εντάσσεται στο 24% του ΦΠΑ.

Ζημιά αγροτικής Παραγωγής: Σε περίπτωση που το αποτέλεσμα μιας χρονιάς για έναν αγρότη είναι ζημιά, αυτή δύναται να συμψηφιστεί μόνο με κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα επόμενα 5 χρόνια ενώ η μεταφορά δεν μεταφέρεται και δεν συμψηφίζεται όταν κάποιος φορολογούμενος δηλώνει μεγαλύτερο τεκμαρτό από πραγματικό εισόδημα (ΠΟΛ.1116/10.6.2015).

Τέλος επιτηδεύματος: Οι αγρότες κανονικού καθεστώτος για 5 χρόνια από την έναρξη της δραστηριότητας τους ως προς την τήρηση βιβλίων και στοιχείων (ένταξη στο κανονικό καθεστώς) απαλλάσσονται από το τέλος επιτηδεύματος. (Το ίδιο που ισχύει και για τους νέους επιτηδευματίες). Το ίδιο ισχύει και για τους αγρότες άνω των 62 ετών.

Αγροτικά φωτοβολταϊκά : Αγροτική δραστηριότητα είναι και η επαγγελματική δραστηριότητα στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 kw. Και ως αγροτικό εισόδημα φορολογείται με 13 % (ΠΟΛ.1116/10.6.2015)

2.4 Αγορές και επιχειρηματικές δαπάνες που εκπίπτουν φορολογικά

Από 1/1/2014 και μετά οι δαπάνες, μειώνουν το κέρδος (εισόδημα) και άρα π.χ. για 1.000 ευρώ δαπάνη, προκύπτει όφελος 130 ευρώ (1.000 X 13 % συντελεστής φόρου) ή (1000X26 %) 260 ευρώ, αν το εισόδημα προέρχεται από παροχή αγροτικών υπηρεσιών ή πώληση μεταποιημένων αγροτικών προϊόντων. Αυτές ορίζονται στο Ν.4172/2013, Άρθρο 22.

Κυριότερες δαπάνες που εκπίπτουν εφόσον:

- πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της,
- αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή και η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της αγοραίας, στη βάση των στοιχείων που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση,
- εγγράφονται στα τηρούμενα βιβλία απεικόνισης των συναλλαγών της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.»
- υπάρχει το κατά περίπτωση νόμιμο παραστατικό του προμηθευτή ή σχετικές βεβαιώσεις (πχ ασφαλιστικών οργανισμών) είναι:

1.Εργόσημο (Καταβολή ημερομισθίων στους εργάτες γης) : Ως έξοδο θεωρείται η απόδειξη πληρωμής από την τράπεζα ή τα ΕΛΤΑ. Εκτός από τα παραστατικά πληρωμής των εργόσημων, χρειάζεται αντίγραφο με στοιχεία του εργάτη που παίρνει το εργόσημο. Ο εργοδότης-Αγρότης, αντί για χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στην αμοιβή για την παρεχόμενη αγροτική εργασία, αποδίδει στον εργάτη γης που απασχολεί, εργόσημο ονομαστικής αξίας ίσης με την

αμοιβή που έχει συμφωνηθεί μεταξύ τους. Ο εργοδότης αγοράζει το εργοσήμο ΟΓΑ, για κάθε εργάτη γης που απασχολεί, από τα ΕΛΤΑ ή την Τράπεζα, όπου δηλώνει τον ΑΜΚΑ και το ΑΦΜ του.

2. Ασφάλιστρα της αγροτικής παραγωγής. (Εκτύπωση από ηλεκτρονική υπηρεσία ΕΛΓΑ⁶ σχετικής βεβαίωση)

3. Ασφαλιστικές εισφορές ΟΓΑ, που έχει πληρώσει μέσα στο 2015 ο αγρότης. Επισημαίνεται ότι, αναγνωρίζονται και οι πληρωμές των ασφαλιστικών εισφορών που έγιναν το 2015 και αφορούν προηγούμενα έτη και φυσικά δεν είχαν καταχωρηθεί στο 2014.

4. Λογαριασμοί ΔΕΗ (αγροτικό τιμολόγιο) και δαπάνες άρδευσης-ύδρευσης
5. Λογαριασμοί ΟΤΕ, Κινητή τηλεφώνα όπου η χρήση τους αφορά την γεωργική τους εκμετάλλευση.

6. Τιμολόγια από την δήλωση ΟΣΔΕ. Η δήλωση καλλιέργειας γίνεται στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου. Η δαπάνη του συνεταιρισμού ή της ιδιωτικής εταιρείας που συνέταξε τη δήλωση αποτελεί έξοδο για τον αγρότη (με επισύναψη του παραστατικού συνήθως Τ.Π.Υ.)

7. Έξοδα μίσθωσης αγροτικής γης (ενοίκια) Συμφωνητικά μίσθωσης για χωράφια και γεωργικές εγκαταστάσεις. Συμφωνητικά είναι είτε μηχανογραφημένα, δηλαδή να έχουν γίνει από λογιστή μέσω taxis, είτε χειρόγραφα (αυτό συμβαίνει για συμφωνητικά κάτω των 80 ευρώ/μήνα, με γνήσιο υπογραφής από ΚΕΠ). Η δήλωση του ΟΣΔΕ που συντάσσει κάθε αγρότης περιέχει αναλυτικές πληροφορίες τόσο για τα καλλιεργήσιμα στρέμματα όσο και για συμφωνητικά μίσθωσης.

8. Έξοδα Μεταφοράς Προϊόντων και Α' υλών (Πετρέλαιο – Βενζίνη). Έως και 300 ευρώ ανά συναλλαγή μπορεί να εκδίδεται Απόδειξη Λιανικής Πώλησης (Α.Λ.Π.) και στο πίσω μέρος αυτής μπαίνει η σφραγίδα του πρατηριούχου και αναγράφεται ο αριθμός κυκλοφορίας του εφοδιαζόμενου με καύσιμα οχήματος. Για αγορά αξίας πάνω από **300** ευρώ, **χρειάζεται Τιμολόγιο**.

9. Δαπάνες υπηρεσιών κτηνιάτρων, γεωπόνων, κτλ που τεκμηριώνονται από το είδος της αγροτικής εκμετάλλευσης και συνάδουν με τους κωδικούς δραστηριότητας (ΚΑΔ) που έχει κάθε αγρότης του κανονικού καθεστώτος στο μητρώο της εφορίας. Τέτοιες δαπάνες είναι πχ για τους κτηνοτρόφους οι υπηρεσίες κτηνιάτρων (πχ εμβολιασμός ζώων), η υπαγωγή σε ειδικά μέτρα του Υπέργειου Αγροτικής Ανάπτυξης από τους γεωπόνους κτλ.

10. Δαπάνες Συντήρησης μηχανημάτων και εξοπλισμού που ανήκουν στην ιδιοκτησία του αγρότη (πχ η άδεια κυκλοφορίας να ανήκει στον αγρότη) και να συμπεριλαμβάνονται στο μητρώο παγίων που τηρεί κάθε αγροτική εκμετάλλευση.

11. Δαπάνες σίτισης των εργατών. Με βάση τις αποδείξεις αγοράς τροφίμων από το σούπερ μάρκετ και φυσικά το ύψος των δαπανών να είναι ανάλογο των απασχολημένων εργατών. Απαραίτητη προϋπόθεση φυσικά να έχουν εκδοθεί εργόσημα ώστε να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και να δικαιολογείται κατάλληλα.

12. Κάθε είδος άλλης δαπάνης που βαρύνει την αγροτική εκμετάλλευση (Μικροέξοδα πχ αγροτικά εργαλεία, υλικά συσκευασίας αγροτικών προϊόντων)

13. Τόκοι Δανείων. Οι τόκοι των τραπεζικών δανείων (καλλιεργητικών και αγοράς γεωργικού εξοπλισμού), που καταλογίζονται από τις Τράπεζες, θεωρείται δαπάνη και μειώνει το φορολογητέο αποτέλεσμα.

⁶ <https://services.elga.gr/sso/?wtrealm=urn%3aelga%3aservices&wctx=WsFedElgaState%3dG8aq-5hGwKbebRdxjMas852hxKKtKwiLbCe35DgKY1BRMd4ddJr-8JimuEpOPiqEWNdNVw-62asO7vPmw5j58GgjgMGmxeB8X3SszuAQSfNOPkQqbc9JMABJWZT48ISWZgg&wa=wsignin1.0>

14. Έξοδα των οποίων η πληρωμή γίνεται σε είδος. Πιο γνωστή τέτοια πράξη είναι η πώληση ελαιόλαδου στα ελαιοτριβεία στα οποία η πληρωμή γίνεται σε είδος. Το ελαιοτριβείο υποχρεούται να εκδώσει τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών για την υπηρεσία που προσφέρει στον αγρότη και ο αγρότης του κανονικού να εκδώσει τιμολόγιο πώλησης με αξία ίση με την υπηρεσία που του πρόσφερε και ποσότητα ίση με αυτή που του παρακρατήθηκε από το ελαιοτριβείο (Αρ. Απόφασης⁷ Δ15 1039443 ΕΞ 2015/23.3.2015)

15. Έξοδα (προμήθειες και έξοδα που γίνονται για λογαριασμό του αγρότη) που προκύπτουν από τις «εκκαθαρίσεις», που εκδίδουν οι συνεταιρισμοί για λογαριασμό του αγρότη, υποχρεωτικά μέχρι το τέλος του έκαστου έτους.

Παρατήρηση-Προσοχή

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κάθε δαπάνη και εφόσον η καθαρή της αξία είναι μεγαλύτερη από 500 ευρώ τότε η πληρωμή της (μερική ή ολική εξόφληση) πρέπει να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή επιταγή ή πιστωτική κάρτα)

Οι αγρότες θα πρέπει να φροντίζουν ώστε οποιαδήποτε δαπάνη που πραγματοποιούν για την αγροτική τους εκμετάλλευση να απεικονίζεται με τα κατάλληλα φορολογικά παραστατικά.

2.6 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΓΡΟΤΩΝ

Οι αγρότες διαχωρίζονται σε τρεις κατηγορίες :

1. Κανονικού καθεστώτος
2. Ειδικό καθεστώτος
3. Μη επαγγελματίας Αγρότης: Είναι συνηθισμένο, πολλοί που έχουν αγροτικά εισοδήματα να μην είναι επαγγελματίες αγρότες. Μπορεί ένας μισθωτός να καλλιεργεί και τις ελιές που έχει. Σε αυτή τη περίπτωση , το αγροτικό εισόδημα ο μισθωτός, θα το προσδιορίσει με λογιστικό τρόπο. (έσοδα μείον έξοδα), με βάση στοιχεία που έχει , τιμολόγια κτλ. Θα δηλώσει εισόδημα από τη μισθωτή εργασία και επιπλέον το εισόδημα (κέρδος ή ζημιά) από την αγροτική δραστηριότητα.

2.6.0 Κανονικό Καθεστώς⁸

Υπόχρεοι ένταξης στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, κριτήρια και οι φορολογικές υποχρεώσεις των αγροτών.

Κριτήρια υπαγωγής⁹ στο **κανονικό καθεστώς** είναι:

1. Είτε, ακαθάριστα έσοδα άνω των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, από την πώληση αγροτικών προϊόντων και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών,
2. Είτε, από λήψη ενιαίας ενίσχυσης άνω των πέντε χιλιάδων (5000) ευρώ. (Από φέτος που ισχύει η νέα ΚΑΠ 2015-2020, η ενιαία ενίσχυση “χωρίστηκε” σε Βασική ενίσχυση και στην Ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον ή

⁷ <http://www.capital.gr/tax/2269662/up-oik-d15-1039443-23-03-2015> (Δημοσιεύτηκε 01.04.2016)

⁸ Δηλώστε Έξυπνα 2016, Μελάς Δ. Χρήστος, Εκδόσεις Αθ . Σταμούλης , Δημοσιεύτηκε 04.2016, σελίδα 55-58.

⁹ Οδηγός φορολογίας αγροτών, Συγγραφική ομάδα Αναστάσιος Λυμπερίου, Θεόδωρος Καλοπήτας , Νικόλαος Αννούσης ,(Ιούνιος 2016 © Taxheaven),_σελίδα 7

αλλιώς "πράσινη ενίσχυση-πρασίνισμα" και ακόμη δεν έχουν δοθεί ακριβείς οδηγίες από το Υπουργείο οικονομικών για ποια ακριβώς επιδότηση λαμβάνεται υπόψιν ως κριτήριο υπαγωγής στην ένταξη – τήρηση βιβλίων και στοιχείων.)

Με δυνατότητα ΜΗ τήρησης βιβλίων, αγρότες του κανονικού καθεστώ, εφόσον τηρούνται αυστηρώς τα παρακάτω:

1. Αν δεν υπερβαίνουν το όριο το 1.500.000 ευρώ (όριο διπλογραφικών)
2. Τα φορολογικά στοιχεία τηρούνται με τάξη, ώστε να εκπληρούνται όλες οι υποχρεώσεις και να μπορεί να γίνει έλεγχος
3. Δεν ασκεί άλλη δραστηριότητα που τον υποχρεώνει σε τήρηση

Δεν απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις αναφορικά με την έκδοση των στοιχείων.

Αυτοί που εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, δεν έχουν δικαίωμα επιστροφής ΦΠΑ με τον κατ' αποκοπή συντελεστή. Ο υπολογισμός του ΦΠΑ θα γίνεται βάση πωλήσεων και αγορών όπως γίνεται για όλους τους επαγγελματίες του κανονικού καθεστώτος.

Στοιχεία αγροτών κανονικού καθεστώ ΦΠΑ

Έχουν την δυνατότητα να μην τηρούν βιβλία.

Για τις πωλήσεις των προϊόντων τους υποχρεώνονται να εκδίδουν τιμολόγια όταν πουλάνε σε επαγγελματίες και αποδείξεις όταν πουλάνε σε ιδιώτες.

Όλοι οι αγρότες υποχρεώνονται να λαμβάνουν και να διαφυλάσσουν τα φορολογικά στοιχεία από τους αντισυμβαλλομένους, όταν κάνουν αγορές για την άσκηση του επαγγέλματος τους (ΠΟΛ 1041/2015)

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1041/4.2.2015¹⁰: Οι αγρότες του κανονικού καθεστώ **δεν απαλλάσσονται από την έκδοση των στοιχείων**.

1. Για μετάταξη από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ ή αντίστροφα με το νέο τρόπο φορολόγησης, έως 10/1 κάθε αρχή του χρόνου θα πρέπει να υποβάλουν δηλώσεις μεταβολών για μετάταξη στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης.
2. Σε περίπτωση που η μετάταξη πραγματοποιείται κατά την διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου, ισχύει από την ημερομηνία υποβολής και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν από την πάροδο πενταετίας, η οποία αρχίζει από την έναρξη της επομένης από τη μετάταξη διαχειριστικής περιόδου.
3. Στην περίπτωση υποχρεωτικής ένταξης στο κανονικό καθεστώς, λόγω μη πλήρωσης των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 41 του κώδικα ΦΠΑ, ο αγρότης υποχρεούται στην υποβολή δήλωσης μεταβολής εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου.
4. **Μετάταξη από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου στο ειδικό καθεστώς αγροτών** μπορεί να πραγματοποιηθεί **μόνο από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου** με υποβολή δήλωσης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη αυτής.

¹⁰ <http://taxpress.gr/archives/18627> (Δημοσιεύτηκε 20.2.2015)

2.6.1 Ειδικό καθεστώς

Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α., είναι ουσιαστικά όλοι αυτοί που δεν υπάγονται στο κανονικό, έχουν αγροτική δραστηριότητα και έχουν πραγματοποιήσει την σχετική έναρξη στο αρμόδιο τμήμα Μητρώου στις Δ.Ο.Υ.

Δεν υποχρεώνονται σε τήρηση βιβλίων, αλλά και σε έκδοση των στοιχείων τους. Τα δε τιμολόγια κόβονται από τους αγοραστές. Ενώ οι ενδεχόμενες λιανικές πωλήσεις τους προστίθενται στα έσοδα τους με απλές αποδείξεις είσπραξης

Στοιχεία αγροτών ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ

Οι εντασσόμενοι αγρότες στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων. Για πωλήσεις τους δεν υποχρεώνονται να εκδίδουν οι ίδιοι φορολογικά στοιχεία. Οι επαγγελματίες όταν αγοράζουν τα προϊόντα των αγροτών, υποχρεώνονται να εκδίδουν τιμολόγια για τις αγορές τους (Τιμολόγια αγοράς). Αν θέλουν οι αγρότες ειδικού καθεστώτος μπορούν να εκδίδουν οι ίδιοι τιμολόγια πωλήσεις και όχι οι αγοραστές τιμολόγια αγοράς.

Όταν κάνουν και λιανικές πωλήσεις, προσθέτουν στα ακαθάριστα έσοδα τους και τις πωλήσεις αυτές που αποδεικνύονται με απλές αποδείξεις είσπραξης είτε άλλο πρόσφορο μέσο (ΠΟΛ 1088/2015, 1041/2016)

Όλοι οι αγρότες υποχρεώνονται να λαμβάνουν και να διαφυλάσσουν τα φορολογικά στοιχεία από τους αντισυμβαλλομένους, όταν κάνουν αγορές για την άσκηση του επαγγέλματός τους

2.7 Επαγγέλματα του αγροτικού κλάδου που δεν υποχρεούνται να τηρούν ταμειακή μηχανή

Από την 1^η Ιανουαρίου 2014 υπάρχουν κάποιοι επαγγελματίες και κάποιες επιχειρήσεις που ασχολούνται με τον αγροτικό κλάδο και εξαιρούνται από την χρήση φορολογικών ταμειακών μηχανών. Αυτή η αλλαγή έρχεται μαζί με κάποιες άλλες αλλαγές όπως η κατάργηση των υποχρεώσεων τήρησης πρόσθετων βιβλίων καθώς και η κατάργηση της θεώρησης φορολογικών στοιχείων που προβλέπονται από τον κώδικα φορολογικής απεικόνισης συναλλαγών. Τα επαγγέλματα που δεν εκδίδουν απόδειξη λιανικών συναλλαγών και εξαιρούνται από τη χρησιμοποίηση φορολογικών ταμειακών μηχανών είναι:

1. Ο εκμεταλλευτής γεωργικών μηχανημάτων
2. Ο εκμεταλλευτής ελαιουργείου
3. Ο εκμεταλλευτής αλευρόμυλου και τέλος
4. Ο εκμεταλλευτής αποφλοιώσεως ρυζιού

Επίσης εξαιρούνται οι υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών που ασκούν το επάγγελμα:

1. Του κτηνοτρόφου
2. Του γεωπόνου
3. Του γεωλόγου και
4. Του δασολόγου

2.8 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΩΝ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	ΤΗΡΗΣΗ	ΔΕΝ ΤΗΡΟΥΝ
ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ – ΕΚΚΑΘ.	ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ	ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΟΙ ΑΓΟΡΑΣΤΕΣ
ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ	ΔΕΝ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ

Πίνακας 3. Υποχρεώσεις αγροτών για βιβλία, τήρηση και έκδοση στοιχείων

2.9 Επιστροφές Φπα αγροτών ειδικού καθεστώτος

Έως **31/12/2012** οι αγρότες που δεν τηρούν βιβλία υπάγονται **στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ**. Για το ΦΠΑ των εξόδων που πληρώνουν για τις καλλιέργειες τους, δικαιούνται επιστροφής ποσού ΦΠΑ κατ' αποκοπή. Το ποσό της επιστροφής είναι **11%** επί της αξίας των τιμολογίων που έχουν κοπεί από τους αγοραστές των προϊόντων τους. Όταν οι **πωλήσεις** που γίνονται από δικό τους κατάστημα ή λαϊκές αγορές πρέπει να τηρούν βιβλίο εσόδων εξόδων. Η κατ' αποκοπή επιστροφή γίνεται με **συντελεστή 5% επί των πωλήσεων που προκύπτουν από το βιβλίο εσόδων¹¹**.

Οι αγρότες του **ειδικού καθεστώτος** δικαιούνται **επιστροφή 6% (2013 και μετά) επί της αξίας των τιμολογίων αγοράς που έχουν πουλήσει** την παραγωγή τους. Όταν οι πωλήσεις που γίνονται από δικό τους κατάστημα ή λαϊκές αγορές, η επιστροφή γίνεται με **3% επί των πωλήσεων**. Τα εν λόγω τιμολόγια εκδίδονται από τον προμηθευτή τους και δεν έχουν ΦΠΑ

2.10 ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ¹²

Το περιεχόμενο του **ειδικού στοιχείου** της παραγράφου 2 του άρθρου 41, του Κώδικα ΦΠΑ, το οποίο εκδίδεται για **την παράδοση αγροτικών προϊόντων από την αγροτική εκμετάλλευση** στην εμπορική δραστηριότητα του αγρότη του **ειδικού καθεστώτος**, ορίζεται όπως το υπόδειγμα που προσαρτάται στην παρούσα απόφαση. .. Στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί Δελτία Αποστολής, μπορεί να εκδίδεται ανά εβδομάδα, δεκαήμερο, δεκαπενθήμερο, ή μήνα, για τις παραδόσεις που πραγματοποιήθηκαν εντός των χρονικών αυτών διαστημάτων.

Στην περίπτωση που το εν λόγω στοιχείο εκδίδεται κάθε μήνα, μπορεί να εκδίδεται μέχρι την 15η ημέρα του επόμενου μήνα με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του προηγούμενου. Η αρίθμηση του ειδικού στοιχείου είναι αύξουσα προοδευτική τουλάχιστον ανά έτος. Ως δικαιολογητικό εγγραφής στο τηρούμενο βιβλίο διαφυλάσσεται στο χρόνο που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του ΚΒΣ (π.δ.186/92).

Η αξία που αναγράφεται στο ανωτέρω ειδικό στοιχείο είναι η κανονική αξία, όπως αυτή καθορίζεται στις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του Κώδικα ΦΠΑ, ήτοι η αξία που θα έπρεπε να καταβάλλει οποιοσδήποτε αγοραστής ευρισκόμενος στο ίδιο στάδιο εμπορίας αγροτικών προϊόντων, κατά το χρόνο της εν λόγω παράδοσης σε ανεξάρτητο προμηθευτή αγροτικών προϊόντων, υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού,

¹¹ Δηλώστε Έξυπνα 2012, Χρήστος Μελάς Δ., Εκδόσεις Αντ. Σακκούλα, σελίδα 55-59

¹² <http://epixeirisi.gr/ΕΠΙΚΑΙΡΗ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ/6568/ΠΟΛ-1144/20^10^2010> (Δημοσιεύτηκε 20.10.2016)

προκειμένου να αποκτήσει τα εν λόγω αγροτικά προϊόντα (μέση τιμή χονδρικής). Η αξία αυτή αποτελεί και το κόστος των πωληθέντων αγροτικών προϊόντων ίδιας παραγωγής.

Για τις επιστρεφόμενες ποσότητες αγροτικών προϊόντων στην αγροτική εκμετάλλευση, στην περίπτωση που το ειδικό στοιχείο εκδίδεται για κάθε παράδοση, εκδίδεται ειδικό στοιχείο με αρνητικό πρόσημο. »

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Όνομ / μο Εκδότη
 Αντικείμενο εργασιών
 Διεύθυνση
 Α.Φ.Μ.
 Δ.Ο.Υ.
 Τελ.

α/α .....
 Τόπος και Ημερομηνία .....

ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Άρθρο 41, παράγραφος 2 του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000)

α/α	Περιγραφή είδους	Ποσότητα	Κανονική Αξία
ΣΥΝΟΛΟ			

Υποδείγματα . Ειδικό στοιχείο παράδοσης αγροτικών προϊόντων αφορά αγρότες ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ.

Επιστροφή ΦΠΑ δικαιούνται και οι αγρότες που υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ με την βασική διαφορά ότι ακολουθούν την πρακτική των επιχειρήσεων που τηρούν απλογραφικά βιβλία αφού 'έχουν την υποχρέωση αποστολή περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ ανά τρίμηνο. Συγκεκριμένα, έχουν την δυνατότητα να συμψηφίζουν τον αναλογούντα ΦΠΑ εσόδων και εξόδων ανάλογα με το ποσό που προκύπτει (αν είναι χρεωστικό ή πιστωτικό) μπορούν να ζητήσουν στην ΔΟΥ που ανήκουν την επιστροφή τους ή να το αφήσουν ώστε να συμψηφιστεί με την επόμενη περιδική δήλωση Φπα. Εννοείται φυσικά ότι όταν προκύπτει να πληρώσουν τότε με την σχετική ταυτότητα πληρωμής που εκδίδεται από το taxis θα πρέπει να πληρώσουν έως το τέλος του κάθε μήνα που ακολουθεί κάθε ημερολογιακό τρίμηνο. (πχ για το Α' τρίμηνο , έως τέλος του Απριλίου, για το Β' τρίμηνο έως το τέλος Ιουλίου κτλ).

2.11 ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΓΡΟΤΩΝ (Υφιστάμενο καθεστώς¹³ άρθρο 41)

Σύμφωνα με το Ν.2859/2000 και άρθρο 41 του κώδικα ΦΠΑ οι αγρότες εντάσσονται σε ειδικό καθεστώς ένα εναλλακτικό σύστημα, σε σχέση με τη λειτουργία του κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α., για την ένταξη των αγροτών στο καθεστώς Φ.Π.Α.

1. Οι αγρότες, οι οποίοι κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα από την πώληση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών **κατώτερα των δεκαπέντε γιλιάρων (15.000) ευρώ** και δικαιούνται να λάβουν δικαιώματα **ενιαίας ενίσχυσης κατώτερα των πέντε γιλιάρων (5.000) ευρώ**, υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος.

Οι εν λόγω αγρότες δεν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων και δικαιούνται επιστροφής του φόρου του παρόντος νόμου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της εκμετάλλευσής τους.

Εάν ενταχθεί κάποιος ως αγρότης στο ειδικό καθεστώς, δεν αποδίδει Φ.Π.Α. ούτε υποβάλλει φορολογικές δηλώσεις, για αυτό και δεν μπορεί να διεκδικήσει το φόρο εισροών.

2. Η επιστροφή φόρου ενεργείται από το δημόσιο με καταβολή στον αγρότη ποσού, το οποίο προκύπτει με την εφαρμογή των κατ' αποκοπή συντελεστή έξι τοις εκατό (6%), στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών του Παραρτήματος IV του παρόντος προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, εκτός των αγροτών που υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου. Για την επιστροφή αυτή υποβάλλεται δήλωση- αίτηση επιστροφής.

Ειδικά για πωλήσεις αγροτικών προϊόντων δικής τους παραγωγής που πραγματοποιούνται από αγρότες του παρόντος 'άρθρου από το κατάστημα τους ή από λαϊκές αγορές ή εξάγονται ή παραδίδονται σε άλλο κράτος της Ε.Ε. , η επιστροφή πραγματοποιείται με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) στην αξία των εν λόγω πωλήσεων, όπως αυτή προκύπτει από το τηρούμενο βιβλίο, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Για την παράδοση αγροτικών προϊόντων από την αγροτική εκμετάλλευση σε δραστηριότητα που περιγράφεται στο προηγούμενο εδάφιο (εξαγωγή και παράδοση σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε.), εκδίδεται ειδικό στοιχείο που περιλαμβάνει το είδος, την ποσότητα, την ποιότητα και την κανονική αξία των παραδιδόμενων αγαθών, όπως αυτή ορίζεται από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 19. Το ειδικό αυτό στοιχείο εκδίδεται και από αγρότες που εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς, ώστε να προσδιορίζονται τα ακαθάριστα έσοδα της αγροτικής εκμετάλλευσης.

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, ως αξία των παραδιδόμενων προϊόντων ή των παρεχομένων υπηρεσιών, λαμβάνεται αυτή που προκύπτει από τα οικεία νόμιμα

¹³ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/30178> (Δημοσιεύτηκε 13.07.2016)

παραστατικά, με την προϋπόθεση ότι η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών προέρχεται από εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων που είτε ανήκουν στον αγρότη κατά κυριότητα, είτε έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης με οποιαδήποτε έννομη σχέση. Σε περίπτωση παράδοσης αγροτικών προϊόντων από τρίτους υποκείμενους στο φόρο, για λογαριασμό των παραγωγών αγροτών, η παραπάνω αξία λαμβάνεται χωρίς φόρο και προμήθεια.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 30, 31, 32, 36 και 38 δεν εφαρμόζονται για τους αγρότες που υπάγονται στο καθεστώς του άρθρου αυτού.

Δεν υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του άρθρου αυτού οι αγρότες των παραγράφων 1 και 2, οι οποίοι :

1. ασκούν τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν τις αγροτικές υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών,
2. πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σ' αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,
3. ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία σύμφωνα τη φορολογική νομοθεσία.

4. Οι αγρότες της παραγράφου 4 εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς του φόρου για τις δραστηριότητες αυτές, εφόσον για τις εν λόγω δραστηριότητες υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

5. Οι αγρότες μπορούν να μετατάσσονται από το ειδικό καθεστώς του άρθρου αυτού στο κανονικό με δήλωσή τους που υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης. Στην περίπτωση που η μετάταξη πραγματοποιείται από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου, η δήλωση υποβάλλεται εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη αυτής και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν από την πάροδο πενταετίας.

6. Οι μετατασσόμενοι είναι υποχρεωμένοι να διενεργούν, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη μετάταξη, απογραφή που να περιλαμβάνει:

1. τα αποθέματα των αγροτικών προϊόντων, στα οποία περιλαμβάνονται όσα έχουν συλλεχθεί, οι ηρτημένοι καρποί και οι καλλιέργειες που βρίσκονται σε εξέλιξη, κατά συντελεστή του κατ' αποκοπή φόρου,
2. τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής, όπως σπόρων, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, ζωοτροφών και λοιπών συναφών, κατά συντελεστή φόρου,
3. τα αγαθά επένδυσης, εφόσον είναι χρησιμοποιήσιμα για τους σκοπούς της επιχείρησης και δεν παρήλθε η πενταετής περίοδος του διακανονισμού.
Τα αποθέματα των πιο πάνω περιπτώσεων β' και γ' απογράφονται σε τιμές κόστους.

7. Τα αποθέματα των αγροτικών προϊόντων θεωρούνται:

- 1) ως αγορές του κανονικού καθεστώτος απόδοσης του φόρου, σε τιμή πώλησης κατά το χρόνο της μετάταξης, με δικαίωμα να εκπέσουν τον κατ' αποκοπή φόρο, στην περίπτωση που γίνεται μετάταξη από το καθεστώς των αγροτών στο κανονικό καθεστώς,
- 2) ως παράδοση αγαθών σε τιμή πώλησης, υποκείμενη στο φόρο με τον κατ' αποκοπή συντελεστή, στην περίπτωση που γίνεται μετάταξη από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου στο καθεστώς των αγροτών.

8. Σε περίπτωση μετάταξης από το ειδικό καθεστώς των αγροτών στο κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου, οι μετατασσόμενοι δικαιούνται να εκπέσουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί:

α) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,
β) τα αγαθά επένδυσης, κατά το μέρος του φόρου που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη της πενταετούς περιόδου διακανονισμού

9. Σε περίπτωση μετάταξης από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου στο καθεστώς των αγροτών, οι μετατασσόμενοι είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί:

α) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,
β) τα αγαθά επένδυσης, κατά το μέρος τους που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη του διακανονισμού της πενταετούς περιόδου.

10. Για τα απογραφόμενα αγαθά που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 7, υποβάλλεται, μέσα σε δύο (2) μήνες, από τη μετάταξη, δήλωση που περιλαμβάνει την αξία των αποθεμάτων και το φόρο που εκπίπτει ή καταβάλλεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των πιο πάνω παραγράφων 8, 9 και 10. Ο φόρος αυτός καταβάλλεται ή εκπίπτει, κατά περίπτωση, με την πιο πάνω δήλωση για την οποία εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 38.

Ειδικά για τους αγρότες που υπάγονται στο κανονικό καθεστώς από 1.1.2014, η δήλωση αποθεμάτων υποβάλλεται έως τις 31.5.2014.

11. Οι αγρότες που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους και επιθυμούν να υπαχθούν στο κανονικό καθεστώς υποβάλλουν δήλωση έναρξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. [4174/2013](#).

12. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ότι η επιστροφή του φόρου ενεργείται από τον αγοραστή των αγροτικών προϊόντων ή το λήπτη των αγροτικών υπηρεσιών.

13. Με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται:

α) ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής της δήλωσης - αίτησης επιστροφής, ο τύπος και το περιεχόμενο αυτής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εκκαθάριση και την απόδοση του επιστρεπτέου φόρου,

β) ο τύπος και το περιεχόμενο του ειδικού στοιχείου που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2,

γ) ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης μετάταξης που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 7 και της δήλωσης αποθεμάτων που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 12, καθώς επίσης και τα συνυποβαλλόμενα με αυτές στοιχεία.

14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορούν να ορίζονται οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις ως φορείς που μεσολαβούν στην υποβολή των αιτήσεων επιστροφής και γενικά στη διαδικασία επιστροφής του φόρου, καθώς και η αμοιβή τους για τις υπηρεσίες τους αυτές. Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να αναπροσαρμόζεται η ανωτέρω αμοιβή.

2.12 Απαιτούμενες¹⁴ ενέργειες για την μετάβαση από τον ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α.

Υποβολή δήλωση μετάταξη ενεργείται εντός του μηνός Ιανουαρίου

(1η 2014 [ΕΝΤΥΠΟ Μ2] [«Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Φυσικού Προσώπου »])
Η δήλωση αυτή υποβάλλεται στο τμήμα μητρώου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. του αγρότη (θα χαρακτηρισθεί ως μεταβολή), θα διαγράφει τον ΚΑΔ (Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας):

01.00.00.00 Αγρότης ειδικού καθεστώτος και θα εισάγει γέους ΚΑΔ ανάλογα με τα προϊόντα που καλλιεργεί ο κάθε αγρότης. Ο ελάχιστος βαθμός ΚΑΔ δήλωσης, πρέπει να είναι τετραψήφιος (πχ: 01.11 ή 01.13 ή 01.21). Ο αγρότης μπορεί και πρέπει να δηλώσει όσο περισ-

¹⁴ Συνοπτικός οδηγός φορολογίας και τήρησης λογιστικών βιβλίων αγροτών, Επιμέλεια, **Κωνσταντίνος Ιωαν. Νιφορόπουλος**, σελίδες 8-10

σότερους ΚΑΔ (που αντιστοιχούν σε καλλιέργειες που ήδη έχει ή καλλιέργειες που σκοπεύει να κάνει) , θέλει ώστε να μην χρειαστεί να τρέχει ξανά στην εφορία αν στο μέλλον προσθέσει κάποια δραστηριότητα (καλλιέργεια) που δεν την δήλωσε στην αρχική μεταβολή.

2.13 Συνοπτικά οι Κ.Α.Δ στο τομέα «ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ», έχουν ως εξής

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗ- ΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
A			ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ
01			Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες
		01.00.00.00	Αγρότης ειδικού καθεστώτος [Σημ.: Ο ΚΑΔ αυτός δεν ακολουθεί τη μεθοδολογία της Ονοματολογίας και χρησιμοποιείται μεταβατικά]
01.1			Καλλιέργεια μη πολυετών φυτών
	01.11		Καλλιέργεια δημητριακών (εκτός ρυζιού), οσπρίων και ελαιούχων σπόρων
	01.12		Καλλιέργεια ρυζιού
	01.13		Καλλιέργεια λαχανικών και πεπονοειδών, ριζών και κον- δύλων
	01.14		Καλλιέργεια ζαχαροκάλαμων
	01.15		Καλλιέργεια καπνού
	01.16		Καλλιέργεια ινωδών φυτών
	01.19		Καλλιέργεια άλλων μη πολυετών φυτών
01.2			Πολυετείς καλλιέργειες
	01.21		Καλλιέργεια σταφυλιών
	01.22		Καλλιέργεια τροπικών και υποτροπικών φρούτων
	01.23		Καλλιέργεια εσπεριδοειδών
	01.24		Καλλιέργεια μηλοειδών και πυρηνόκαρπων
	01.25		Καλλιέργεια άλλων δενδρωδών και θαμνωδών καλλιερ- γειών φρούτων και καρπών με κέλυφος
	01.26		Καλλιέργεια ελαιωδών καρπών
	01.27		Καλλιέργεια φυτών για αφεγήματα
	01.28		Καλλιέργεια καρυκευτικών, αρωματικών, θεραπευτικών και φαρμακευτικών φυτών
	01.29		Άλλες πολυετείς καλλιέργειες
01.3			Πολλαπλασιασμός των φυτών
	01.30		Πολλαπλασιασμός των φυτών
01.4			Ζωική παραγωγή
	01.41		Εκτροφή βοοειδών γαλακτοπαραγωγής
	01.42		Εκτροφή άλλων βοοειδών και βουβαλιών
	01.43		Εκτροφή αλόγων και άλλων ιπποειδών
	01.44		Εκτροφή καμήλων και καμηλίδων
	01.45		Εκτροφή αιγοπροβάτων
	01.46		Εκτροφή χοίρων

	01.47		Εκτροφή πουλερικών
	01.49		Εκτροφή άλλων ζώων
01.5			Μικτές γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες
	01.50		Μικτές γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες
01.6			Υποστηρικτικές προς τη γεωργία δραστηριότητες και δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή
	01.61		Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τη φυτική παραγωγή
	01.62		Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τη ζωική παραγωγή
	01.63		Δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή
	01.64		Επεξεργασία σπόρων πολλαπλασιασμού
01.7			Θήρα, τοποθέτηση παγίδων και συναφείς δραστηριότητες
	01.70		Θήρα, τοποθέτηση παγίδων και συναφείς δραστηριότητες
02			Δασοκομία και υλοτομία
02.1			Δασοκομία και άλλες δασοκομικές δραστηριότητες
	02.10		Δασοκομία και άλλες δασοκομικές δραστηριότητες
02.2			Υλοτομία
	02.20		Υλοτομία
02.3			Συλλογή προϊόντων αυτοφυών φυτών μη ξυλώδους μορφής
	02.30		Συλλογή προϊόντων αυτοφυών φυτών μη ξυλώδους μορφής
02.4			Υποστηρικτικές προς τη δασοκομία υπηρεσίες
	02.40		Υποστηρικτικές προς τη δασοκομία υπηρεσίες
03			Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
03.1			Αλιεία
	03.11		Θαλάσσια αλιεία
	03.12		Αλιεία γλυκών υδάτων
03.2			Υδατοκαλλιέργεια
	03.21		Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
	03.22		Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων

Πίνακας 4.Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας στον αγροτικό τομέα γεωργία, δασοκομία αλιεία

2.14 ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ¹⁵ (ΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ) ΜΕ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 31/12/2013

Η απογραφή αυτή (αρχική), είναι σημαντική γιατί ωφελεί τον αγρότη με δύο τρόπους:

- 1) Όσον αφορά τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών .

¹⁵ <https://www.artion.gr/οδηγός-φορολογίας-αγροτών> (Δημοσιεύθηκε: 07.01.2014)

Η αξία της πρέπει να προστίθεται στο κόστος της χρήσης 2014, ως αρχικό απόθεμα. Διατηρούμε μια επιφύλαξη σχετικά με την διαδικασία και τον υπολογισμό του αρχικού και του τελικού αποθέματος (κυρίως παραγωγής φυτικής και ζωικής σε εξέλιξη και καρπών που είχαν συλλεχθεί αλλά δεν είχαν πωληθεί έως 31/12) στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, αφού πρόκειται για δύσκολο και ταυτόχρονα σημαντικό θέμα. Σίγουρα δεν καλύπτεται το θέμα αυτό από το υφιστάμενο Νομοθετικό πλαίσιο και πρέπει η Φορολογική Διοίκηση να το καλύψει με έκδοση αναλυτικής απόφασης.

- 2) Όσον αφορά τον προσδιορισμό του Φ.Π.Α . Ως προς το ΦΠΑ ωφελεί την επιχείρηση αφού ο κατ' αποκοπή Φ.Π.Α που προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό προστίθεται στο φόρο εισροών.

Η απογραφή αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- 1) Τα αποθέματα των προϊόντων που έχουν παραχθεί συλλεχθεί και βρίσκονταν στην αποθήκη του αγρότη (δεν είχαν δηλαδή πωληθεί) την 31/12/2013.

Καταγράφεται: η Ποσότητα και η τρέχουσα τιμή πώλησης (ΦΠΑ αποκοπή 6%)

Τα αποθέματα αυτά, καταγράφονται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο υπόχρεος αγρότης και πρέπει να υπάρχει συσχετισμός με αυτά που δηλώνονται στην «Δήλωση Ενιαίας Ενίσχυσης», η οποία υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ και αφορά τις καλλιεργούμενες από τον αγρότη εκτάσεις.

- 2) Τους ηρτημένους καρπούς, δηλαδή τους καρπούς που την 31/12/2013, βρίσκονταν στα δέντρα , δεν είχαν δηλαδή ακόμα συλλεχθεί.

Καταγράφεται: η Ποσότητα & η τρέχουσα τιμή πώλησης (ΦΠΑ αποκοπή 6%)

Τα αποθέματα αυτά, καταγράφονται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο υπόχρεος αγρότης και πρέπει να υπάρχει συσχετισμός με αυτά που δηλώνονται στην «Δήλωση Ενιαίας Ενίσχυσης», η οποία υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ και αφορά τις καλλιεργούμενες από τον αγρότη εκτάσεις.

- 3) Τις καλλιέργειες που βρίσκονται σε εξέλιξη, δηλαδή την καλλιέργεια που δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί ώστε να συλλεχθεί & να πωληθεί.

Καταγράφεται ως εξής : η Ποσότητα & η τιμή κτήσης των Α & Β υλών – Το κόστος άμεσων εξόδων αγοράς τους (πχ. μεταφορικά για το σπόρο) – Το κόστος των έμμεσων εξόδων (πχ. καύσιμα) – Το κόστος της εργασίας (πχ. μεροκάματα)

Συνοπτικά παράδειγμα: Είδος πατάτα (παραγωγή σε εξέλιξη 50 στρέμματα X 300,00 (*) ευρώ ανά στρέμμα = 15.000,00 (ΦΠΑ αποκοπή 6%)

(*) Στην παράγραφο 9 του άρθρου 41, (Ν2859/2000) προκύπτει ότι η αποτίμηση γίνεται στην τιμή πώλησης. Υπάρχουν όμως δύο δυσκολίες, αφενός το προς πώληση είδος καλλιέργειας δεν έχει ακόμα απορροφήσει ολόκληρο το κόστος παραγωγής του άρα εκτιμώ ότι θα πρέπει να λάβουμε ένα ποσοστό, ανάλογα με το στάδιο παραγωγής και αφετέρου δεν είναι γνωστή η τιμή πώλησης του, εκτός αν η καλλιέργεια βρίσκεται προς το τέλος της, οπότε έχουν διαμορ-

φωθεί οι τιμές, σε αντίθετη περίπτωση εκτιμώ ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη οι τιμές της προηγούμενης περιόδου.

Τα αποθέματα αυτά, καταγράφονται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο υπόχρεος αγρότης και πρέπει να υπάρχει συσχετισμός με αυτά που δηλώνονται στην «Δήλωση Ενιαίας Ενίσχυσης», η οποία υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ και αφορά τις καλλιεργούμενες από τον αγρότη εκτάσεις.

4) Τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής που υπάρχουν στην αποθήκη του παραγωγού, όπως: Σπόροι – Λιπάσματα – φυτοφάρμακα – ζωοτροφές – κλπ συναφή. Καταγράφεται : η Ποσότητα & η τιμή αγοράς πριν το ΦΠΑ (ΦΠΑ της αγοράς ήτοι 13% η 23% ανάλογα)

Τα αποθέματα αυτά, καταγράφονται με βάση τα τιμολόγια αγοράς τους που κατέχει ο υπόχρεος .

5) Τα αποθέματα των αγαθών επένδυσης (Πάγια) που υπάρχουν στην κατοχή του παραγωγού, & αποκτήθηκαν την τελευταία πενταετία ήτοι από 1/1/2010 και μετά, όπως: Τρακτέρ – Αγροτικό αυτοκίνητο – Διάφορα γεωργικά μηχανήματα – Διάφορα Παρελκόμενα – Αλυσοπρίοιο – Μύλος ζωοτροφών – Ζώα ζωντανά που αγοράστηκαν με τιμολόγιο από έμπορο – Φυτά αμπελιού άγρια που αγοράστηκαν – διάφορα άλλα μηχανήματα που μπορούν να θεωρηθούν αγαθά επένδυσης.

Καταγράφεται: Το αγαθό & η τιμή αγοράς πριν το ΦΠΑ (ΦΠΑ της αγοράς ήτοι 13% η 23% ανάλογα με αναλογία σε X/5 ανάλογα με τα έτη που απομένουν για την συμπλήρωση της πενταετίας) ήτοι:

- i) Απόκτηση το έτος 2010 δικαίωμα πρόσθεσης στο φόρο εισροών 1/5 του ΦΠΑ της αγοράς του,
- ii) Απόκτηση το έτος 2011 δικαίωμα πρόσθεσης στο φόρο εισροών 2/5 του ΦΠΑ της αγοράς του,
- iii) Απόκτηση το έτος 2012 δικαίωμα πρόσθεσης στο φόρο εισροών 3/5 του ΦΠΑ της αγοράς του,
- iv) Απόκτηση το έτος 2013 δικαίωμα πρόσθεσης στο φόρο εισροών 4/5 του ΦΠΑ της αγοράς του.

Τα πάγια αυτά, καταγράφονται με βάση τα τιμολόγια αγοράς τους που κατέχει ο υπόχρεος .

2.15 Αγροτικές Ενισχύσεις/Επιδότησεις –Αποζημιώσεις

- 1.** Με τον Ν. [4328/2015](#)¹⁶ «Κύρωση της από τις 27 Μαρτίου 2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου Κατεπείγουσα ρύθμιση για τη βιωσιμότητα της «Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης Α.Ε.» και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές» (Α' 35) και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 51/14.5.2015)» ισχύουν τα εξής: Άρθρο 2. Τροποποίηση Διατάξεων Κ.Φ.Ε. (ν.4172/2013, Α' 167). Στο άρθρο 21 προστίθεται νέο εδάφιο όπου αναφέρει τα εξής: «Ειδικά, για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που χορηγούνται στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής(λεγόμενη "ΚΑΠ", Κοινή Αγροτική Πολιτική), περιλαμβάνονται

¹⁶ <http://www.capital.gr/tax/2306532/n-4328-2015> (Δημοσιεύτηκε 15.05.2015)

στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα μόνο κατά το μέρος των ενισχύσεων και επιδοτήσεων που υπερβαίνει τα δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, οι δε αγροτικές αποζημιώσεις (πχ του ΕΛΓΑ για φυτικές καταστροφές) στο σύνολο τους, δεν συνυπολογίζονται.»

Επομένως, οι επιδοτήσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ΔΕΝ λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους. Εξαιρέση αποτελούν οι πάνω από 12.000 ευρώ αγροτικές επιδοτήσεις-ενισχύσεις.

2. Οι αγροτικές επιδοτήσεις/ενισχύσεις, για φορολογικούς σκοπούς, διαχωρίζονται σε δυο κατηγορίες. Η μια συμπεριλαμβάνει τις «Επιδοτήσεις Παγίων - Κάλυψης Δαπανών» και η άλλη τις «Λοιπές Επιδοτήσεις» (προσθετικές των εσόδων). Από τους εκάστοτε νόμους περί ιδιωτικών επενδύσεων, και όπως έχει γίνει πάγια δεκτό από τη Διοίκηση ([1033066/002/A0012/29.3.2007](#)¹⁷ και 1053838/1065/A0012/2005 έγγραφα) τα εισπραττόμενα ποσά των επιχορηγήσεων για αγορά παγίων δεν θεωρούνται προσθετικά στοιχεία των ακαθάριστων εσόδων, δηλαδή δεν προσαυξάνουν τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, αλλά αποτελούν μειωτικό στοιχείο του κόστους των πραγματοποιηθεισών νέων επενδύσεων. Περαιτέρω, οι αποσβέσεις υπολογίζονται στην αξία κτήσης των παγίων αφού αφαιρεθούν τα ποσά των επιχορηγήσεων

Συνεπώς οι αγροτικές Επιδοτήσεις Παγίων – Κάλυψης Δαπανών μειώνουν το κόστος κτήσης τους. Ακόμη, οι επιχορηγήσεις που εισπράττονται στα πλαίσια αναπτυξιακών νόμων και για κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών, αυτές δεν προσαυξάνουν τα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά αποτελούν μειωτικό στοιχείο του κόστους δαπάνης που επιχορηγήθηκε (πχ επιχορηγήσεις από ΟΑΕΔ για καταπολέμηση της ανεργίας αποτελούν μειωτικό στοιχείο της δαπάνης για αμοιβές προσωπικού).

3. Στην περίπτωση που φορολογούμενος λαμβάνει ταυτόχρονα και τις δύο κατηγορίες αγροτικών επιδοτήσεων (επιδοτήσεις παγίων - κάλυψης δαπανών και λοιπές - εισοδηματικές- επιδοτήσεις) διευκρινίζεται ότι το ποσό των 12.000 ευρώ θα αφαιρείται κατ' αρχάς από το ποσό των λοιπών εισοδηματικών επιδοτήσεων που λαμβάνει συνολικά ο φορολογούμενος και εφόσον αυτό δεν επαρκεί, το υπόλοιπο ποσό θα αφαιρείται από τα ποσά των «επιδοτήσεων παγίων - κάλυψης δαπανών». Το μειωμένο αυτό ποσό επιδοτήσεων παγίου θα αφαιρεθεί πλέον από το κόστος κτήσης παγίων ώστε επί υπολοίπου αυτού να υπολογιστούν οι αποσβέσεις.

Παράδειγμα 1:

Φορολογούμενος λαμβάνει αγροτική εισοδηματική επιδότηση ύψους εννέα χιλιάδων (9.000) ευρώ και επιδότηση παγίων/κάλυψης δαπανών του ύψους των έξι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Συνολικά έχει επιδοτήσεις του ύψους των εικοσιεννέα χιλιάδων (29.000) ευρώ εκ των οποίων τα 12.000 ευρώ δεν προσμετρούνται κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από ατομική αγροτική δραστηριότητα. Η συνολική αξία κτήσης του παγίου ανήλθε στα 50.000 ευρώ.

Στην περίπτωση αυτή από το ποσό των 12.000 ευρώ που δεν συνυπολογίζονται κατά τον προσδιορισμό των κερδών, το ποσό των 9.000 ευρώ θα αφαιρεθεί από την εισοδηματική επιδότηση και το υπόλοιπο ποσό των 3.000 ευρώ θα αφαιρεθεί από τις επιδοτήσεις παγίων - κάλυψης δαπανών κι έτσι το εναπομένον ποσό των 17.000 ευρώ, θα αφαιρεθεί από το κόστος των πραγματοποιηθεισών νέων επενδύσεων, επί του οποίου θα υπολογίζονται οι αποσβέσεις.

¹⁷ <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/7350> (Δημοσιεύτηκε 29.03.2007)

Παράδειγμα 2:

Φορολογούμενος λαμβάνει αγροτική εισοδηματική επιδότηση ύψους πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και επιδότηση παγίων/κάλυψης δαπανών του ύψους των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Συνολικά έχει επιδοτήσεις του ύψους των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ εκ των οποίων τα 12.000 ευρώ δεν προσμετρώνται κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από ατομική αγροτική δραστηριότητα. Η συνολική αξία κτήσης του παγίου ανήλθε στα 50.000 ευρώ.

Στην περίπτωση αυτή θα είναι αφορολόγητο το ποσό των 12.000 ευρώ (από την εισοδηματική επιδότηση) και το υπόλοιπο ποσό των 38.000 (της εισοδηματικής επιδότησης) θα προστεθεί ως έσοδο, ενώ τα 10.000 ευρώ (της επιδότησης παγίων/κάλυψης δαπανών) θα μειώσουν το κόστους των πραγματοποιηθεισών νέων επενδύσεων, ούτως ώστε να αφήσουν ως αποσβεσταιά αξία του παγίου ,τα 40.000(50.000-10.000ευρώ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

3.1 Παλιό Φορολογικό καθεστώς (Ίσχυέ έως 31/12/2013)

Με την ΠΟΛ.1289/27.12.1994 εγκύκλιο, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του Ν.2214/1994, διευκρινίστηκε ότι στο καθαρό γεωργικό εισόδημα που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο έχει συνυπολογισθεί κάθε μορφής επιδότηση ή άλλη ενίσχυση, εμφανής ή αφανής και κατά συνέπεια τα ποσά επιδοτήσεων ή ενισχύσεων που εισπράττουν όσοι ασκούν γεωργική δραστηριότητα, δεν προστίθενται στο γινόμενο που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού των στρεμμάτων κ.λπ. με το καθαρό ποσό εισοδήματος ανά στρέμμα κ.λπ. Συνεπώς τα ποσά των παραπάνω επιδοτήσεων ή αποζημιώσεων δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για μείωση της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης δεδομένου ότι έχουν ήδη υπολογισθεί στο καθαρό γεωργικό εισόδημα που υπολογίζεται με την αντικειμενική μέθοδο.

ΠΟΛ.1118/8.4.1996. «.. Με τη νέα διάταξη στους φορολογούμενους εκείνους που αποκτούν γεωργικό εισόδημα είτε είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, είτε όχι και δεν τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ. αλλά διαθέτουν μόνο στοιχεία (τιμολόγια πωλήσεων, εκκαθαρίσεις κ.τ.λ.) τους παρέχεται πλέον η ευχέρεια να προσδιορίσουν, όταν το επιθυμούν, και να δηλώσουν καθαρό γεωργικό εισόδημα, εκτός από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο και αυτό που προκύπτει με βάση τα στοιχεία που κατέχουν ή με βάση την αξία της παραγωγής τους. Τούτο, για λόγους που κρίνουν απαραίτητα οι υπόχρεοι αυτοί, όπως π.χ. λήψη από την αρμόδια ΔΟΥ πιστοποιητικού για το ύψος των ακαθάριστων εσόδων τους από την εμπορία των προϊόντων τους, σε περίπτωση που θα χρειασθούν αυτά για την έκδοση άδειας επαγγελματικού φορτηγού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, όπως επίσης σε περίπτωση που το πραγματικό καθαρό γεωργικό τους εισόδημα είναι μεγαλύτερο από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο για να το χρησιμοποιήσουν για την κάλυψη τεκμαρτών ή πραγματικών δαπανών διαβίωσης κατά την κρινόμενη ή και σε μελλοντικές χρήσεις, ομοίως σε περίπτωση ενδεχόμενης αμφισβήτησης για λόγους ανώτερης βίας του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο καθαρού γεωργικού εισοδήματος κ.τ.λ. 2. .... Για την εξεύρεση της αξίας της παραγωγής όταν δεν υπάρχουν στοιχεία (τιμολόγια, εκκαθαρίσεις κ.τ.λ.) όπως

π.χ. στην περίπτωση διάθεσης της παραγωγής λιανικώς έξω από τον αγρό, ιδιοκατανάλωση, μη διάθεση της παραγωγής κ.τ.λ., ο όγκος της παραγωγής αποτιμάται σε αξία με βάση τη μέση τιμή χονδρικής πώλησής τους κατά το χρόνο και στον τόπο της παραγωγής, ανεξάρτητα αν η παραγωγή αυτή πωλήθηκε ή όχι. Επί της προσδιοριζόμενης με τον παραπάνω τρόπο αξίας παραγωγής προστίθενται τυχόν ποσά επιδοτήσεων και το διαμορφούμενο συνολικό ποσό αποτελεί το ακαθάριστο εισόδημα της συγκεκριμένης εκμετάλλευσης επί του οποίου εφαρμόζεται ο προβλεπόμενος συντελεστής καθαρού κέρδους, προκειμένου να προσδιοριστεί το καθαρό εισόδημα.»

3.2 Τρόπος Υπολογισμού του Καθαρού Γεωργικού Εισοδήματος. (λογιστικός υπολογισμός με το Ν4172/2013)

Η μέθοδος υπολογισμού του καθαρού γεωργικού εισοδήματος είναι η ακόλουθη: Από το σύνολο της ακαθάριστης προσόδου αφαιρούνται οι χρηματικές δαπάνες της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Στην ακαθάριστη πρόσοδο περιλαμβάνονται:

1. οι εισπράξεις από τη διάθεση πάσης φύσεως γεωργικών προϊόντων με τρίτους, επιδοτήσεις και αποζημιώσεις παραγωγής,
2. η αξία των από τον παραγωγό και την οικογένειά του καταναλωθέντων γεωργικών προϊόντων,
3. η ετήσια αυξομείωση της καθαρής περιουσίας της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Στις χρηματικές δαπάνες περιλαμβάνονται οι ακόλουθες καταβαλλόμενες ή αποτιμημένες σε χρήμα δαπάνες σε τρίτους, για την παραγωγή των προϊόντων, οι οποίες συνιστούν το κόστος χρησιμοποίησης των συντελεστών παραγωγής που δεν ανήκουν στον παραγωγό:

- 1) το καταβαλλόμενο ενοίκιο σε τρίτους για την ενοικίαση γεωργικών εκτάσεων,
- 2) η αμοιβή της ξένης εργασίας,
- 3) η αξία των αναλώσιμων υλικών και εφοδίων (λιπάσματα, φάρμακα, καύσιμα, ζωοτροφές κ.τ.λ.),
- 4) οι καταβαλλόμενοι τόκοι
- 5) οι αποσβέσεις κεφαλαίων, (πάγιου εξοπλισμού, ζωικού και φυτικού κεφαλαίου)
- 6) η αμοιβή υπηρεσιών τρίτων (τέλη, ασφάλιστρα),
- 7) λοιπές σχετικές δαπάνες που αναφέρονται σε τρίτους

Οι αγροτικές επιδοτήσεις, περιλαμβάνονταν στο φορολογητέο εισόδημα, όχι όμως αυτοτελώς αλλά μέσω της διαδικασίας του προσδιορισμού του «τεκμαρτού» καθαρού γεωργικού εισοδήματος και για τον λόγο αυτό δεν λαμβάνονταν υπόψη για την κάλυψη των «τεκμηρίων». Υπενθυμίζω επίσης ότι, οι επιδοτήσεις για όλες τις επιχειρήσεις λαμβάνονταν υπόψη στα φορολογητέα έσοδα. Σημειώνεται ότι ειδικά, οι επιδοτήσεις που σχετίζονται με επενδύσεις (αγορά γεωργικών μηχανημάτων, ανέγερσης γεωργικών κτιρίων κ.λπ.), δεν θεωρούνται ακαθάριστα έσοδα, αλλά αποτελούν μειωτικό στοιχείο του κόστους της επιδοτούμενης επένδυσης.

3.3 Φορολογία αγροτών 2010-2013

1. Για τον προσδιορισμό του καθαρού γεωργικού εισοδήματος κατά τα έτη 2010(χρήση 2009) έως 2013 γινόταν με αντικειμενικά κριτήρια. (πίνακές τμ.) . στρεμμάτων ή κατά

κεφαλή ζώο) Το καθαρό εισόδημα των αγροτών της χρήσης 2013(δήλωση 2014), θα φορολογηθεί με σύμφωνα με **την κλίμακα των μισθωτών και συνταξιούχων.**

2.Εκπτώσεις που γίνονται στο γεωργικό εισόδημα(2010-2014)

Από το γεωργικό εισόδημα που προσδιορίζεται με αντικειμενικά κριτήρια αφαιρούνται τα πιο κάτω ποσά:

Το ποσό του **ενοικίου** που πληρώνεται για μίσθωση γεωργικής γης(μίσθωση χωραφιών κτλ)

Το 25% της δαπάνης για **αγορά καινούργιου** πάγιου εξοπλισμού για αποκλειστική χρήση στη γεωργική εκμετάλλευση. Ειδικά για τους νέους αγρότες στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης , το ποσό ανέρχεται σε 50% αντί 25%.

3.Απαλλαγές για τους αγρότες:

Όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες έχουν **απαλλασσόμενο ποσό 1.500** ευρώ από το καθαρό γεωργικό εισόδημα. Το ποσό αυτό **γίνεται 3.000 ευρώ** για αγρότες που **παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις.**

Ειδικά για αυτούς που στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης 2013 είναι **νέοι αγρότες**, τα ποσά γίνονται **2.250 ευρώ και 4.500 ευρώ** αντίστοιχα **για τα πρώτα πέντε έτη** συνεχή χρόνια άσκησης του επαγγέλματος τους **και 1.875 ευρώ και 3750 ευρώ** για τα επόμενα πέντε χρόνια. Προϋπόθεση για τους νέους αγρότες ότι θα παραμείνουν **για μια δεκαετία κατά κύριο επάγγελμα αγρότες**, διαφορετικά πρέπει να πληρωθεί ο φόρος που δεν πληρώθηκε.

3.4 ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ¹⁸

Οι απαλλαγές των αγροτών είχαν **ισχύ έως και 31/12/2013**, από 1-1-2014 δεν υπάρχουν απαλλαγές από το καθαρό γεωργικό εισόδημα.

Απαλλασσόμενα ποσά Αγροτών	Απαλλασσόμενο
Κατηγορία	ποσό
Αγρότες κατά κύριο επάγγελμα	1.500
Αγρότες που παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις.	3.000
Νέοι αγρότες κατά κύριο επάγγελμα (πρώτη πενταετία)	2.250
Νέοι αγρότες που παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις. (πρώτη πενταετία)	4.500
Νέοι αγρότες κατά κύριο επάγγελμα (δεύτερη πενταετία)	1.875
Νέοι αγρότες που παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις. (δεύτερη πενταετία)	3.750

Πίνακας 5.Κατηγορίες αγροτών και απαλλασσόμενο ποσό ίσχυε έως 31/12/2013

Στους κωδικούς 339-440 συμπληρώνεται το ποσό που απαλλάσσεται από το φόρο ανάλογα με την περίπτωση που υπάγεται ο φορολογούμενος αγρότης. Την **απαλλαγή** αυτή τη δικαιούνται **μόνον όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.**

Απαλλασσόμενο ποσό 1.500 ευρώ από το καθαρό γεωργικό εισόδημα. Το ποσό αυτό **γίνεται 3.000 ευρώ** για αγρότες που **παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις.**

Ειδικά για αυτούς που στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης 2013 είναι **νέοι αγρότες**, τα ποσά γίνονται **2.250 ευρώ και 4.500 ευρώ** αντίστοιχα **για τα πρώτα πέντε έτη** συνεχή χρόνια άσκησης του επαγγέλματος τους **και 1.875 ευρώ και 3750 ευρώ** για τα επόμενα

¹⁸ Δηλώστε Έξυπνα 2012, Χρήστος Μελάς Δ., Εκδόσεις Αντ. Σακκούλα, **Πίνακας** σελίδα 58

πέντε χρόνια

3.5 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πάγια στοιχεία, είναι τα υλικά αγαθά που αποκτάει η οικονομική μονάδα με σκοπό να τα χρησιμοποιεί ως μέσα δράσεώς της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος. Η αξία της αγοράς των παγίων αυτών δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα εφάπαξ κατά το έτος αγοράς, αλλά σταδιακά στο έτος αγοράς και στα επόμενα, ανάλογα με τον συντελεστή απόσβεσης, εκτός εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από 1.500 ευρώ, τότε το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε. Ο τρόπος των αποσβέσεων ορίζεται στο Άρθρο 24. Φορολογικές Αποσβέσεις, του Ν. 4172/2013 Κ.Φ.Ε. Από το άρθρο αυτό αναφέρω τα εξής:

- Εδαφικές εκτάσεις και άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται σε φθορά και αχρήστευση λόγω παλαιότητας, δεν υπόκεινται σε φορολογική απόσβεση.

- Κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου και του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής αποκατάστασης του περιβάλλοντος αποσβένονται, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

3.6 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΖΩΙΚΟΥ - ΦΥΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ¹⁹

1. Όπως έχει γίνει δεκτό με την ΠΟΛ.1073/31.3.2015 εγκύκλιο (παρ. 5.β.), εάν κάποιο πάγιο, δεν μπορεί να ενταχθεί σε μια από τις κατηγορίες της παρ. 4 του αρθ.24 του ν.4172/2013, ο συντελεστής απόσβεσης αυτού θα είναι εκείνος των «λοιπών παγίων στοιχείων» δηλαδή δέκα τοις εκατό (10%) και όχι εκείνος που τυγόν προκύπτει από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του παγίου αυτού. Συνεπώς, για την απόσβεση του ζωικού κεφαλαίου καθώς και του φυτικού κεφαλαίου πολυετούς καλλιέργειας θα εφαρμόζεται ο συντελεστής απόσβεσης 10%.»

3.7 Συντελεστές αποσβέσεων Πίνακας

Κατηγορία ενεργητικού επιχείρησης	Συντελεστής φορολογικής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων («εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές»)	12
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10

Πίνακας 6. Συντελεστές απόσβεσης ενεργητικού επιχείρησης

¹⁹ Agrenda , «Νέος οδηγός φορολογίας αγροτών», Απρίλιος 2016, σελίδα 24-25

Εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε το περιουσιακό στοιχείο.

- Στην αρχική απογραφή παγίων (μητρώο παγίων), θα πρέπει να καταγραφούν και όσα πάγια στοιχεία (αποθήκες, μηχανήματα κ.λπ.) τα οποία παρόλο δεν έχουν δικαίωμα συμψηφισμού τμήματος του Φ.Π.Α αγοράς τους, εντούτοις έχουν αναπόσβεστη αξία (με βάση το έτος κτήσεως και τον συντελεστή απόσβεσης) και έτσι χρίζουν αποσβέσεων στα επόμενα έτη. Περισσότερα πάγια σημαίνουν μεγαλύτερες αποσβέσεις, άρα περισσότερα έξοδα και άρα λιγότερος φόρος εισοδήματος.
- Καλό θα ήταν η Φορολογική Διοίκηση να επιτρέψει τον υπολογισμό ενός «τεκμαρτού τρόπου» (π.χ. αντικειμενική αξία), για την καταγραφή της αξίας των αγροτικών κτισμάτων (εφόσον δεν υπάρχουν τα σχετικά παραστατικά), ώστε να υπολογίζονται και επί αυτών αποσβέσεις.

Για την απόσβεση του ζωικού κεφαλαίου καθώς και του φυσικού κεφαλαίου πολυετούς καλλιέργειας θα εφαρμόζεται ο **συντελεστής απόσβεσης 10 %** (ΠΟΛ 1116/2015)

3.8 Πινάκες γεωργικού εισοδήματος και ενοικίων γεωργικής γης(2010)

Σύμφωνα με την [ΠΟΛ 1037/12.04.2010](#)²⁰ με θέμα την έγκριση πινάκων γεωργικού εισοδήματος και ενοικίων γεωργικής γης για το οικονομικό έτος 2010(χρήση 2009) Έχοντας υπόψη

1. Τις διατάξεις των παραγράφων 1, 4 και 6 του άρθρου 42 του ν.2238/1994.
2. Την 1041664/755/ΠΟΛ.1098/4.4.1995 διαταγή μας με την οποία κοινοποιήθηκαν πίνακες με τους οποίους χαρακτηρίζονται οι περιοχές Ελλάδας σε πεδινές, ημιορεινές και ορεινές.

Τους πίνακες²¹ καθαρού γεωργικού εισοδήματος-ενοικίου-μόνιμης φυτείας οικονομικού έτους 2010 (χρήση 2009) που καταρτίστηκαν από την Επιτροπή του άρθρου 42 του ν.2238/1994 και οι οποίοι περιέχουν:

α) Τα ποσά αντιπροσωπευτικού ενοικίου ανά στρέμμα ενοικιαζόμενης γεωργικής γης, καθώς και το τεκμαρτό μίσθωμα από δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης προς οποιοδήποτε τρίτο, εκτός των συζύγων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών ή από γονείς ηλικίας άνω των 65 ετών σε τέκνα τους, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, για όλες τις Νομαρχίες του Κράτους με τις αναφερόμενες σε αυτούς διακρίσεις.

Οικονομικό Έτος 2010		ΠΕΔΙΝΗ ΖΩΝΗ		ΗΜΙΟΡΕΙΝΗ ΖΩ- ΝΗ		ΟΡΕΙΝΗ ΖΩΝΗ		ΘΕΡΜΟ- ΚΗΠΙΑ
α/α	ΝΟΜΟΣ	Μη Αρ- δευόμενη	Αρδευό- μενη	Μη Αρ- δευόμενη	Αρδευό- μενη	Μη Αρ- δευόμενη	Αρδευό- μενη	
1	Αθηνών	27,20	66,20	21,76	52,96	16,32	39,72	449,19
2	Αιτωλοακαρνανίας	24,18	57,66	19,35	46,12	14,51	34,59	311,02
3	Αν. Αττικής	27,20	73,15	21,76	58,52	16,32	43,89	449,19
4	Αργολίδας	24,18	66,20	19,35	52,96	14,51	39,72	345,65
5	Αρκαδίας	10,58	44,09	8,46	35,27	6,35	26,45	311,02
6	Άρτας	18,14	47,48	14,51	37,99	10,88	28,49	311,02
7	Αχαΐας	18,14	57,66	14,51	46,12	10,88	34,59	311,02
8	Βοιωτίας	30,23	66,20	24,18	52,96	18,14	39,72	311,02
9	Γρεβενών	12,09	27,13	9,67	21,71	7,25	16,28	311,02

²⁰ Πηγή: <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/11173> (Δημοσιεύτηκε 13.04.2010)

²¹ Πίνακας αγροτικών ενοικίων οικ. Έτος 2010 ανάλογα με νομό και γεωργικής ζώνης γης.

10	Δ. Αττικής	24,18	66,20	19,35	52,96	14,51	39,72	449,19
11	Δράμας	15,11	40,70	12,09	32,56	9,07	24,42	263,22
12	Δωδεκανήσου	15,11	40,70	12,09	32,56	9,07	24,42	311,02
13	Έβρου	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	311,02
14	Ευβοίας	15,11	40,70	12,09	32,56	9,07	24,42	311,02
15	Ευρυτανίας	12,09	33,92	9,67	27,13	7,25	20,35	311,02
16	Ζακύνθου	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	311,02
17	Ηλείας	24,18	61,05	19,35	48,84	14,51	36,63	311,02
18	Ημαθίας	18,14	47,48	14,51	37,99	10,88	28,49	311,02
19	Ηρακλείου	27,20	66,20	21,76	52,96	16,32	39,72	449,19
20	Θεσπρωτίας	12,09	30,52	9,67	24,42	7,25	18,31	311,02
21	Θεσσαλονίκης	30,23	66,20	24,18	52,96	18,14	39,72	311,02
22	Ιωαννίνων	15,11	40,70	12,09	32,56	9,07	24,42	296,13
23	Καβάλας	18,14	44,09	14,51	35,27	10,88	26,45	311,02
24	Καρδίτσας	21,16	69,52	16,93	55,62	12,70	41,71	311,02
25	Καστοριάς	13,90	33,92	11,12	27,13	8,34	20,35	311,02
26	Κερκύρας	18,14	47,48	14,51	37,99	10,88	28,49	311,02
27	Κεφαλληνίας	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	311,02
28	Κιλκίς	18,14	44,09	14,51	35,27	10,88	26,45	311,02
29	Κοζάνης	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	311,02
30	Κορινθίας	18,14	61,05	14,51	48,84	10,88	36,63	311,02
31	Κυκλάδων	12,09	30,52	9,67	24,42	7,25	18,31	311,02
32	Λακωνίας	15,11	40,70	12,09	32,56	9,07	24,42	311,02
33	Λάρισας	24,18	75,57	19,35	60,46	14,51	45,34	311,02
34	Λασιθίου	18,14	47,48	14,51	37,99	10,88	28,49	449,19
35	Λέσβου	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	230,31
36	Λευκάδας	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	311,02
37	Μαγνησίας	24,18	72,24	19,35	57,79	14,51	43,35	311,02
38	Μεσσηνίας	24,18	73,15	19,35	58,52	14,51	43,89	329,02
39	Ξάνθης	15,11	40,70	12,09	32,56	9,07	24,42	311,02
40	Πειραιά	27,20	66,20	21,76	52,96	16,32	39,72	427,73
41	Πέλλας	18,14	50,87	14,51	40,70	10,88	30,52	296,13
42	Πιερίας	18,14	40,70	14,51	32,56	10,88	24,42	311,02
43	Πρέβεζας	18,14	47,48	14,51	37,99	10,88	28,49	311,02
44	Ρεθύμνης	18,14	47,48	14,51	37,99	10,88	28,49	311,02
45	Ροδόπης	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	311,02
46	Σάμου	18,14	47,48	14,51	37,99	10,88	28,49	311,02
47	Σερρών	18,14	54,26	14,51	43,41	10,88	32,56	311,02
48	Τρικάλων	27,20	60,45	21,76	48,36	16,32	36,27	311,02
49	Φθιώτιδας	21,16	61,05	16,93	48,84	12,70	36,63	311,02
50	Φλώρινας	12,09	27,13	9,67	21,71	7,25	16,28	311,02
51	Φωκίδας	15,11	37,62	12,09	30,09	9,07	22,57	311,02
52	Χαλκιδικής	15,11	50,87	12,09	40,70	9,07	30,52	311,02
53	Χανίων	27,20	66,20	21,76	52,96	16,32	39,72	449,19
54	Χίου	15,11	30,52	12,09	24,42	9,07	18,31	263,22

Βοσκότοποι: **3,70 ευρώ** ανά στρέμμα για όλη την επικράτεια

Πίνακας 7²¹. Αγροτικά ενοικίων οικ. Έτος 2010 ανάλογα με νομό και γεωργικής ζώνης γης.

β) Τα ποσά καθαρού γεωργικού εισοδήματος ανά στρέμμα καλλιεργούμενης γεωργικής γης ή κεφαλής εκτρεφόμενου ζώου ή άλλης μονάδας παραγωγής, με τις αναφερόμενες σε αυτούς

διακρίσεις.

γ) Πίνακα²² ειδών μόνιμης φυτείας με το πρώτο έτος πρόκυψης γεωργικού καθαρού εισοδήματος, κατά είδος φυτείας.

Τα ποσά καθαρού γεωργικού εισοδήματος και αντιπροσωπευτικών ενοικίων που αναφέρονται στους πίνακες, εμφανίζονται για τις ημιορεινές και ορεινές ζώνες, μειωμένα κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) και σαράντα τοις εκατό (40%) αντίστοιχα, σε σχέση με τα ποσά των πεδινών ζωνών, που καθορίστηκαν από την αρμόδια Επιτροπή.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΔΩΝ ΜΟΝΙΜΗΣ ΦΥΤΕΙΑΣ		Έτος που προκύπτει το εισόδημα
A.	Δενδρώδεις	
1.	Αμυγδαλιές.....	5ο
2.	Ακτινίδια.....	4ο
3.	Αχλαδιές χαμηλού σχήματος.....	4ο
4.	Αχλαδιές κανονικά δένδρα σε ελεύθερη διαμόρφωση και υποστηριγμένα σχήματα.....	5ο
5.	Βερυκοκιές μέσου σχήματος.....	4ο
6.	Δαμασκηνιές χαμηλού σχήματος.....	4ο
7.	Δαμασκηνιές κανονικά δένδρα σε ελεύθερη διαμόρφωση.....	5ο
8.	Ελιές χαμηλού σχήματος.....	5ο
9.	Ελιές υψηλού σχήματος.....	8ο
10.	Εσπεριδοειδή	
	α) Πορτοκαλιές.....	6ο
	β) Μανταρινιές.....	4ο
	γ) Λεμονιές.....	6ο
	δ) Λοιπά.....	5ο
11.	Κερασιές χαμηλού σχήματος.....	5ο
12.	Κερασιές και βυσσινιές κανονικά δένδρα σε ελεύθερη διαμόρφωση.....	6ο
13.	Καρυδιές.....	8ο
14.	Καστανιές.....	10ο
15.	Μηλιές χαμηλού σχήματος μέχρι 75 δένδρα ανά στρέμμα.....	5ο
16.	Μηλιές χαμηλού σχήματος από 75 και άνω δένδρα ανά στρέμμα.....	4ο
17.	Μηλιές κανονικά δένδρα σε ελεύθερη διαμόρφωση.....	6ο
18.	Ροδακινιές κανονικά δένδρα σε ελεύθερη διαμόρφωση ή υποστηριγμένα σχήματα.....	4ο
19.	Συκιές.....	5ο
20.	Φυστικιές.....	7ο
21.	Αμπέλι.....	5ο
B.	ΘΑΜΝΩΔΕΙΣ	
1.	Φουντουκιές μέσου σχήματος.....	5ο
Γ.	ΠΟΩΔΕΙΣ	
1.	Αγκινάρες.....	1ο
2.	Μηδική.....	1ο
3.	Σπαράγγι.....	3ο

Πίνακας 8.Είδη μόνιμης φυτείας ΠΟΛ 1037/12.04.2010 .

2. Φορολογούμενοι οι οποίοι κατά την υποβολή των δηλώσεων οικονομικού έτους 2010 επικαλούνται επαναχαρακτηρισμό περιοχής με βάση τέτοια απόφαση, θα πρέπει να συνυποβάλουν και φωτοαντίγραφο της σχετικής απόφασης του νομάρχη ή περιφερειακού διευθυντή επαναχαρακτηρισμού του δήμου ή της κοινότητας.

3. Σε όποιο νομό δεν έχει προσδιορισθεί για κάποιο γεωργικό προϊόν ποσό καθαρού εισοδήματος, ως καθαρό εισόδημα για το προϊόν αυτό θα λαμβάνεται η μέση τιμή καθαρού γεωργικού εισοδήματος του προϊόντος αυτού που προκύπτει για όλη την Επικράτεια, όπως αποφασίστηκε από την αρμόδια Επιτροπή.

4. Στις περιπτώσεις που εξαιτίας ζημιών από γεγονότα απρόβλεπτα ή οφειλόμενα σε ανώτερα βία, δεν αποκτήθηκε εισόδημα ή αυτό που αποκτήθηκε είναι κατώτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει όπως ο προσδιορισμός του εισοδήματος αυτού γίνει με βάση το ποσοστό μείωσης που προκύπτει από το σχετικό «ΕΙΔΟΠΟΙΗΤΗΡΙΟ» του ΕΛ.Γ.Α το οποίο πρέπει να προσκομίζεται στον αρμόδιο Προϊστάμενο της ΔΟΥ .

5. Προκειμένου για είδη μόνιμης φυτείας, ως πρώτο έτος πρόκυψης καθαρού γεωργικού εισοδήματος, από το έτος της φύτευσης λογίζεται το έτος που αναφέρεται στον πίνακα των

²² Πίνακας ειδών μόνιμης φυτείας ΠΟΛ 1037/12.04.2010 .

ειδών μόνιμης φύτευσης.

6. Για εκμεταλλεύσεις ή τυχόν προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στην κατάταξη των πινάκων, λαμβάνονται υπόψη όσα ισχύουν για παραπλήσιες ή συγγενείς με αυτές εκμεταλλεύσεις ή καλλιέργειες, κατά περίπτωση.

3.9 Επιστροφή ΦΠΑ αγροτών ειδικού καθεστώτος και διαδικασία (Φ6 έντυπο)

3.9.1 Υπολογισμός ΦΠΑ που επιστρέφεται. Ο ΦΠΑ που επιστρέφεται υπολογίζεται με την εφαρμογή του κατ' αποκοπή συντελεστή στα ακαθάριστα έσοδα του αγρότη από την πώληση των προϊόντων του και την παροχή υπηρεσιών του.

Έως **31/12/2012** οι αγρότες που δεν τηρούν βιβλία υπάγονται **στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ**. Για το ΦΠΑ των εξόδων που πληρώνουν για τις καλλιέργειες τους, δικαιούνται επιστροφής ποσού ΦΠΑ κατ' αποκοπή. Το ποσό της επιστροφής είναι **11%** επί της αξίας των τιμολογίων που έχουν κοπεί από τους αγοραστές των προϊόντων τους. Όταν οι **πωλήσεις** που γίνονται από δικό τους κατάστημα ή λαϊκές αγορές πρέπει να τηρούν βιβλίο εσόδων εξόδων. Η κατ' αποκοπή επιστροφή γίνεται με **συντελεστή 5% επί των πωλήσεων που προκύπτουν από το βιβλίο εσόδων**.

Από **2013(δήλωση 2013)** και μετά οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος δικαιούνται επιστροφή **6% επί της αξίας των τιμολογίων αγοράς** που έχουν πουλήσει την παραγωγή τους.

Τα εν λόγω τιμολόγια εκδίδονται από τον προμηθευτή τους και δεν έχουν ΦΠΑ.

Όταν οι **πωλήσεις** που γίνονται από δικό τους κατάστημα ή λαϊκές αγορές, η επιστροφή γίνεται με **3% επί των πωλήσεων**.

Διευκρινίζεται ότι ο Φ. Π. Α. για τον οποίο δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης από το φόρο των εκροών και αντιστοιχεί σε εκπιπόμενες δαπάνες κατά τον Κ.Φ.Ε., εκπίπτει κανονικά από τα ακαθάριστα έσοδα. [Αρα, το Φ.Π.Α των τιμολογίων των Αγροτών του Ειδικού Καθεστώτος, εκπίπτει στην Φορολογία Εισοδήματος, μειούμενος κατά το τεκμαρτό ποσό του Φ.Π.Α που επιστρέφεται, με βάση την δήλωση Φ6]

3.9.2. Διαδικασία υποβολής για επιστροφή

Το έντυπο «δήλωση – αίτηση και αναλυτική κατάσταση δικαιολογητικών για την επιστροφή του ΦΠΑ» (έντυπο Φ6) υποβάλλεται μόνο από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 του ν.2859/2000, οι οποίοι υπέβαλλαν το έντυπο αίτησης Μητρώου (Μ0) για εγγραφή στο ειδικό καθεστώς αγροτών.

3.9.3 Χρόνος και τόπος υποβολής έντυπου Φ6 για επιστροφή φπα

Το έντυπο υποβάλλεται :α) σε τρία (3) αντίτυπα σε μια από τις πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις του τόπου όπου ο αγρότης ασκεί μια από τις αγροτικές του δραστηριότητες ή β) σε δύο αντίτυπα στη ΔΥΟ που είναι αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος που αποκτήθηκε μέσα στο ημερολογιακό έτος στο οποίο εκδόθηκαν τα στοιχεία που αφορούν την επιστροφή.

Η αίτηση υποβάλλεται κάθε χρόνο από 1η Μαρτίου έως και την 31η Οκτωβρίου και αφορά τα ακαθάριστα έσοδα από όλες ανεξάρτητα τις αγροτικές δραστηριότητες του προηγούμενου ημερολογιακού έτος. Ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται αυτά που καλύπτονται από τα νόμιμα παραστατικά στοιχεία και εκδίδονται από ή προς άλλους υποκείμενους σε ΦΠΑ.

Απόδειξη Παραλαβής

Κατά την παραλαβή του εντύπου χορηγείται από τον αρμόδιο φορέα επιστροφής (ΔΟΥ ή συνεταιριστική αγροτική οργάνωση) προς τον δικαιούχο αγρότη απόδειξη υπογεγραμμένη από τον υπάλληλο ότι την παρέλαβε

3.10 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ 2014

Προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος

Το καθαρό εισόδημα των αγροτών της χρήσης 2013(δήλωση 2014), όπου οι αγρότες **κατά κανόνα δεν τηρούν βιβλία** οπότε το καθαρό τους εισόδημα **προσδιορίζεται με αντικειμενικά κριτήρια**.

Για βιβλία τρίτης κατηγορίας ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος γίνεται **μόνο λογιστικά**, πάνω στη δήλωση συμπληρώνεται το αποτέλεσμα που προκύπτει από τα βιβλία κέρδος ή ζημία.

Το καθαρό εισόδημα των αγροτών της χρήσης 2013(δήλωση 2014), θα φορολογηθεί με **την κλίμακα των μισθωτών**. Το καθαρό γεωργικό εισόδημα φορολογείται **αυτοτελώς**, δηλαδή εάν υπάρχουν και άλλα εισοδήματα π.χ. από μισθούς ή συντάξεις, τα δύο ποσά δεν αθροίζονται για τον υπολογισμό των φόρου. Στο γεωργικό εισόδημα υπολογίζεται κανονικά προκαταβολή. Φορολόγηση με κλίμακα μισθωτών αλλά δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, και υπάρχει ο χαμηλός συντελεστής φορολόγησης 13%.

Αν όμως δεν τηρούνται βιβλία ή τηρούνται βιβλία Β κατηγορίας, τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται με την αντικειμενική μέθοδο(**αντικειμενικά κριτήρια**)

Γεωργικά εισοδήματα που προσδιορίζονται με τα αντικειμενικά κριτήρια

Από το υπουργείο οικονομικών καταρτίζονται πίνακες για κάθε περίπτωση γεωργικής δραστηριότητας.

Στους πίνακες αναφέρονται το ύψος των καθαρού εισοδήματος που πρέπει να δηλωθεί για κάθε περίπτωση , όταν γίνεται προσδιορισμός του εισοδήματος με τα αντικειμενικά κριτήρια

Όσοι έχουν αγροτικά εισοδήματα είτε κατά κύριο επάγγελμα είτε είναι για παράδειγμα μισθωτοί, έμποροι, συνταξιούχοι και ταυτόχρονα καλλιεργούν χωράφια μαζεύουν ελιές κτλ πρέπει να ανατρέξουν για τους πίνακες αυτούς για να πληροφορηθούν για τις αντικειμενικές τιμές βάση τις οποίες θα κάνουν τον υπολογισμό του καθαρού εισοδήματος που πρέπει να δηλώσουν **πχ 10 στρέμματα X 50 ευρώ καθαρό εισόδημα αν α στρέμμα= 500 ευρώ**

3.10.1 Εκπτώσεις από γεωργικό εισόδημα:

1.το ποσό του ενοικίου (μίσθωση χωραφιών)

2.Το 25% της δαπάνης για **αγορά καινούργιου** πάγιου εξοπλισμού για αποκλειστική χρήση στη γεωργική εκμετάλλευση. Π.χ. καινούργιοι σωλήνες ποτίσματος. Ειδικά για τους νέους αγρότες στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης , το ποσό ανέρχεται σε 50% αντί 25%.

Επιστροφή φόρου ΦΠΑ στους αγρότες

Οι αγρότες που δεν τηρούν βιβλία υπάγονται στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ. Για το ΦΠΑ εξόδων που πληρώνουν για τις καλλιέργειες τους, δικαιούνται επιστροφής ποσού ΦΠΑ κατ' αποκοπή. **6% επί της αξίας των τιμολογίων** από τους αγοραστές των προϊόντων τους που έχουν εκδοθεί το 2013. Η τήρηση βιβλίων υποχρεωτική όταν πωλούν από κατάσταση ή λαϊκές αγορές και η κατ' αποκοπή επιστροφή γίνεται με συντελεστή **3% επί των πωλήσεων**

3.10.2 Απαλλαγή Αγροτών²³:

Οι αγρότες που θα τηρήσουν για πρώτη φορά βιβλία από 1-1-2014 και μετά, για τα

²³ Δηλώστε Έξυπνα 2014, Χρήστος Δ. Μελλάς, Εκδόσεις Αθ . Σταμούλης , σελίδα 49-53

πέντε επόμενα χρόνια, εξαιρούνται από την επιβολή τέλους επιτηδεύματος. Ακόμη όσοι τηρήσουν βιβλία και έχουν κλείσει το 62^ο έτος της ηλικίας τους. (ΠΟΛ 1053/2014) Νέος φόρος ακινήτων Όσοι την 1-1-2014 έχουν στην κατοχή τους ακίνητα (σπίτια, οικόπεδα, χωράφια κλπ) θα επιβαρυνθούν με το νέο φόρο που επιβλήθηκε σε όλα τα ακίνητα (ΕΝΦΙΑ).

Σύμφωνα λοιπόν, με το Ν. 4172/2013, ισχύει ότι : «[Άρθρο 29](#). Φορολογικός συντελεστής 1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα

Φορολογητέο εισόδημα (ευρώ)	συντελεστής (%)
≤50.000	26%
> 50.000	33%

Πίνακας 9.Φορολογικοί συντελεστές εισοδήματος με κριτήριο 50.000

Τα **κέρδη** από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (**13%**). Το **εισόδημα της χρήσης 2014 (δήλωση 2015) φορολόγηση από το πρώτο ευρώ με 13%**.

	Φορολογικός συντελεστής %
Αγρότες	13%

Πίνακας 10.Φορολογικός συντελεστής 13% από το πρώτο ευρώ

Οι συντελεστές φορολογίας των αγροτών διαμορφώνονται ως εξής :

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
Πώληση παραγομένων αγροτικών προϊόντων χωρίς επεξεργασία (είτε σε έμπορο, είτε από δικό τους κατάστημα, είτε σε λαϊκές αγορές)	Λιανική ή Χονδρική	13%
Πώληση παραγομένων αγροτικών προϊόντων μετά από επεξεργασία (δε συμπεριλαμβάνεται η απλή συσκευασία)	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)
Πώληση προϊόντων που έχει αγοράσει από άλλους αγρότες (εμπόριο)	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)
Παροχή υπηρεσιών σε τρίτους ακόμα και σε άλλους αγρότες (π.χ εργασίες σποράς, καλλιέργειας, θερισμού & αλωνίσματος, δεματοποίησης, συγκομιδής κ.λ.π _	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)
Μίσθωση του εξοπλισμού των αγροτών (π.χ. αγροτικών μηχανημάτων κλπ)	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)

Πίνακας 11. Συντελεστές φορολογίας των αγροτών ανα κατηγορία πωλούμενων αγαθών και υπηρεσιών

(*) Η διαφοροποίηση 26% ή 33%, είναι ανάλογα του τζίρου (μεγαλύτερος ή μικρότερος των 50.000 ευρώ).

- Οι αγρότες, θα φορολογηθούν για τα εισοδήματα του 2014 με τεκμήρια , παρ όλο που με βάση τον το άρθρο 29 παράγραφο 3, «3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).», θα φορολογηθούν με 26% για τα πρώτα 50.000 ευρώ και 33% από εκεί και πάνω.». Δηλαδή αν το τεκμαρτό εισόδημα ενός Αγρότη είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν εισόδημα, τότε για το διαφορά του εισοδήματος (τεκμαρτό – δηλωθέν) θα φορολογηθεί με 26% ή 33%.
- Για τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η ζημία του ίδιου φορολογικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη». Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι, αν ένας Αγρότης σε μια χρόνια δηλώσει ζημιά (λόγω ακαρπίας κ.λπ.) , αφενός θα πληρώσει φόρο λόγω της ύπαρξης τεκμηρίων (και μάλιστα με συντελεστή 26%) και αφετέρου η ζημία αυτή δεν αναγνωρίζεται φορολογικά για μεταφορά στο επόμενο έτος φορολογίας.

• **Ειδικά** ²⁴ για τη χρήση 2013 (οικον. έτος 2014) το καθαρό εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις. Τα δηλωθέντα εισοδήματα από ατομική γεωργική επιχείρηση φορολογούνται με την κλίμακα μισθωτών-συνταξιούχων, αλλά αυτοτελώς, δηλαδή το εισόδημα αυτό δεν συναθροίζεται, με το τυχόν εισόδημα από μισθούς και συντάξεις για να υπολογισθεί ο συνολικός φόρος. Για το εισόδημα όμως αυτό υπάρχει υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων προκειμένου να τύχουν της προβλεπόμενης μείωσης του φόρου. Επίσης, στην περίπτωση που φορολογούμενος έχει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από γεωργικές επιχειρήσεις θα υπολογίζεται ο συνολικός φόρος που προκύπτει από το άθροισμα των φόρων των δύο επιμέρους εισοδημάτων (μισθωτές και γεωργικά), και μετά θα εφαρμόζεται η προβλεπόμενη μείωση του φόρου βάσει των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.2238/1994 με την προσκόμιση αποδείξεων.

3.10.3 Προκαταβολή Φόρου Αγροτών 2014

Όταν με τη φορολογική δήλωση φυσικών προσώπων, δηλώνεται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός από το φόρο βεβαιώνεται επιπλέον **προκαταβολή φόρου** για την επόμενη χρονιά ίση με **το 55% του φόρου** που προκύπτει από τη δήλωση που κατατέθηκε.

Ειδικά, για όσους αποκτούν εισόδημα από **ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα το ποσό** της προκαταβολής **περιορίζεται στο μισό (1/2)**, δηλαδή **27,5%**.

Όταν η δήλωση υποβάλλεται για **πρώτη φορά**, το ποσό της **προκαταβολής μειώνεται στο μισό**, δηλαδή για την αγροτική δραστηριότητα γίνεται **13,75%**. (Ν.4328/2015)

3.10.4 Κλίμακα μισθωτών-συνταξιούχων οικονομικό έτος 2014

Κλιμάκια εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
25.000	22%	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.440	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

Πίνακας 12.Κλίμακα φορολογίας για το οικονομικό έτος 2014

Ωστόσο, ο φόρος που προκύπτει με βάση την κλίμακα των μισθωτών και συνταξιούχων μειώνεται:

1) Για εισόδημα μέχρι και 21.000 ευρώ κατά 2.100 ευρώ.

²⁴ <http://news247.gr/eidiseis/oikonomia/forologia/forologikos-odhgos-2014-poso-foro-tha-plhrwsoyme-fetos.2688822.html> (Δημοσιεύτηκε 14.04.2014)

2) Για εισόδημα πάνω από 21.000 ευρώ το ποσό μείωσης των 2.100 ευρώ περιορίζεται κατά 100 ευρώ ανά 1.000 ευρώ εισοδήματος και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού των 2.100 ευρώ.

Για παράδειγμα σε φορολογούμενο με εισόδημα 15.000 ευρώ αναλογεί φόρος ύψους 3.300 ευρώ. Μετά την αφαίρεση της έκπτωσης των 2.100 ευρώ ο τελικός φόρος θα ανέλθει στα 1.200 ευρώ.

Σε άλλο φορολογούμενο με εισόδημα 29.000 ευρώ αναλογεί φόρος ύψους 6.780 ευρώ. Η έκπτωση στο ανωτέρω εισόδημα ανέρχεται στα 1.300 ευρώ. Οπότε ο τελικός φόρος διαμορφώνεται στα 5.480 ευρώ.

3.10.5 Φορολογία Αγροτεμαχίων

Νόμος 4223/2013 (ΦΕΚ Α 287/31-12-2013) “Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων και άλλες διατάξεις”

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών η φορολογία των αγροτεμαχίων από την 1η Ιανουαρίου 2014 ορίζεται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων. Βάσει του νομοσχεδίου:

- Εξαιρέση από την παρούσα φορολογία αποτελούν τα αγροτικά κτίσματα όπως για παράδειγμα τα μαντριά, τα θερμοκήπια, τα πτηνοτροφία, οι αποθήκες κ.α.
- Τα αγροτεμάχια που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού θα φορολογηθούν με 0,001 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο δηλαδή 1 ευρώ ανά στρέμμα συν τον συντελεστή.

Οι συντελεστές που επηρεάζουν τον φόρο των αγροτεμαχίων αφορούν στη θέση του αγροτεμαχίου, στη χρήση του, στο αν αρδεύεται ή όχι, στην ύπαρξη κατοικίας κ.α.

Πιο αναλυτικά:

- Ο συντελεστής θέσης. Ορίζεται από τη θέση του αγροτεμαχίου και κυμαίνεται από 1 έως 3. Η ελάχιστη Αρχική Βασική Αξία (Α.Β.Α.) λαμβάνεται όπως ορίζεται κάθε φορά στις αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 49 Α του ν. 1249/1982.

ΑΡΧΙΚΗ ΒΑΣΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΘΕΣΗΣ
0,10-0,49	1,00
0,50-0,99	1,10
1,00-1,99	1,20
2,00-2,99	1,30
3,00-4,99	1,50
5,00-6,99	1,70
7,00-9,99	2,00
10,00-14,99	2,30
15,00-19,99	2,50
20,00 +	3

Πίνακας 13. Συντελεστές θέσης και αρχικές βασικές αξίες

1. Ο συντελεστής άρδευσης. 1,1
2. Ο συντελεστής απαλλοτριώσεως 0,75
3. Ο συντελεστής χρήσης. Ορίζεται ανάλογα με την χρήση του αγροτεμαχίου.

- Δασική έκταση 0,1
- Βοσκότοπος 0,5
- Μονοετείς καλλιέργειες ή Δενδροκαλλιέργειες 2
- Μεταλλείο - Λατομείο 5
- Υπαίθρια έκθεση - Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων 8
- Ο συντελεστής κατοικίας. Είναι ίσος με 5. Στην περίπτωση όμως που η κατοικία η οποία βρίσκεται στο εκτός σχεδίου πόλης αγρόκτημα αποτελεί την μοναδική κατοικία του φορολογούμενου και είναι μικρότερη από των 150 τμ. τότε απαλλάσσεται από τον συγκεκριμένο φόρο.

3.10.6 Υπολογισμός του ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Φόρος = Επιφάνεια αγροτεμαχίου (τμ.) χ Βασικός Συντελεστής Φορολογίας χ Συντελεστής Θέσης χ Συντελεστής Χρήσης χ Συντελεστής Άρδευσης χ Συντελεστής Απαλλοτρίωσης (όπου εφαρμόζεται) χ Συντελεστής Κατοικίας (όπου εφαρμόζεται)

Παράδειγμα ΕΝ.Φ.Ι.Α:

Αγρότης έχει αρδευόμενο αγροτεμάχιο με ελιές 50.000 τμ. , που βρίσκεται σε περιοχή με ελάχιστη Αρχική Βασική Αξία 12,50 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο και δεν υπάρχει σε αυτό κατοικία.

Σύμφωνα με τον πίνακα αφού η Α.Β.Α. είναι 12,50 ευρώ ανά τμ. τότε ο Σ.Θ. είναι 2,3.

Ο φόρος υπολογίζεται: ΦΟΡΟΣ = Επιφάνεια Αγροτεμαχίου X Βασικός Συντελεστής Φορολογίας X Συντελεστής Θέσης X Συντελεστής Χρήσης X Συντελεστής Άρδευσης . Δηλαδή :

Φόρος = 50,000 X 0,001 X 2,3 X 2 X 1,1 = 253,00 ευρώ ανά τ. μ..

Συνεπώς ο αγρότης θα πληρώσει φόρο για το ακίνητό του 253,00 ευρώ ανά έτος.

3.11 Φορολογία Αγροτών 2015

Τέλος²⁵ στο τεκμαρτό προσδιορισμό του καθαρού γεωργικού εισοδήματος (αντικειμενικά κριτήρια)

Από 1-1-2014 και μετά όλοι οι αγρότες, είτε τηρούν βιβλία είτε δεν τηρούν, είτε υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ είτε υπάγονται στο ειδικό καθεστώς, υποχρεώνονται να προσδιορίσουν το καθαρό τους εισόδημα με λογιστικό τρόπο.

Το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, προσδιορίζεται με λογιστικό τρόπο ανεξάρτητα από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων ή όχι. Δηλαδή από τα συνολικά ετήσια έσοδα τους αφαιρούν τα έξοδα τους και αυτό που μένει είναι το καθαρό τους εισόδημα βάση το οποίο θα φορολογηθούν (ΠΟΛ 1088/2015)

Τα εισοδήματα της χρήσης 2014(δήλωση 2015) θα φορολογηθούν με συντελεστή 13% από το πρώτο ευρώ (ΠΟΛ 1085/2014)

²⁵ ΔΗΛΩΣΤΕ ΕΞΥΠΝΑ 2015, ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΜΕΛΛΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ.ΣΕΛΙΔΑ 54-56

3.11.1 Η φορολογική κλίμακα για το 2015.

Κλιμάκιο	Φορολογικός	Φόρος	Σύνολο	
εισοδήματος	συντελεστής	κλιμακίου	Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
25.000	22%	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.440	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

Πίνακας 14. Φορολογική κλίμακα 2015

3.11.2 Υποχρεωτικά έντυπο Ε3

Για την δήλωση εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, για το φορολογικό έτος 2014 είναι απαραίτητη η συμπλήρωση του έντυπου Ε3. Το έντυπο Ε3, συμπληρώνεται σε όλες τις περιπτώσεις. Είναι αδιάφορο αν πρόκειται για επαγγελματία αγρότη ή για πρόσωπο που κάνει άλλη απασχόληση (υπάλληλος, εισοδηματίας, συνταξιούχος κτλ) και έχει και κάποια αγροτικά εισοδήματα.

Οι μη επαγγελματίες αγρότες, που δεν έχουν δηλώσει αυτή τη δραστηριότητα στην εφορία κατά τη συμπλήρωση του Ε3 στη θέση ΚΑΔ (705,761) θα συμπληρώσουν τον κωδικό 99999998. Επτά φορές το 9 και τέλος 8, θα εμφανιστεί η ένδειξη «Αγρότης μη ενταγμένος στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ».

Σε αυτή τη περίπτωση το αγροτικό εισόδημα θα το προσδιορίσει με λογιστικό τρόπο (έσοδα μείον έξοδα), με βάση τα στοιχεία που έχει. Θα δηλώσει εισόδημα από μισθωτή εργασία και επιπλέον από το εισόδημα(κέρδος ή ζημία) από αγροτική δραστηριότητα.

Σημειώνεται ότι η υποβολή του Ε3 για τα αγροτικά εισοδήματα, μπορεί να γίνει από όλους ανεξάρτητα από τη δήλωση ή μη αυτής της δραστηριότητας στο μητρώο της εφορίας.

Τα προηγούμενα χρόνια, η δήλωση αγροτικών εισοδημάτων πραγματοποιούνταν χωρίς τη συμπλήρωση και υποβολή του Ε3, αλλά καταχωρούσαν κάποια στοιχεία πάνω στη δήλωση (Ε1), για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια.

Παράδειγμα μη επαγγελματία αγρότη

Μισθωτός εισέπραξε 10.000 από μισθούς μέσα στο 2014. Από λάδι που πούλησε σε έμπορο εισέπραξε 2.000 ευρώ. Ο έμπορος του έκοψε τιμολόγιο για την αγορά του λαδιού. Έκανε έξοδα για τη καλλιέργεια και συγκομιδή με βάση τα φορολογικά στοιχεία που έχει ποσό 1.000 ευρώ. Θα δηλώσει εισόδημα 10.000 ευρώ από μισθούς και 1.000 (2000-1000) ευρώ από αγροτική δραστηριότητα. Απαραίτητο είναι πριν την συμπλήρωση του Ε1 να συμπληρωθεί και να υποβληθεί το έντυπο Ε3, στο οποίο θα απεικονίζονται τα έσοδα και έξοδα μόνο από αγροτική δραστηριότητα.

3.11.3 Αγροτικές επιδοτήσεις και ενισχύσεις

Οι Αγροτικές επιδοτήσεις και ενισχύσεις για όσους έχουν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό του καθαρού αγροτικού εισο-

δήματος όταν είναι **μέχρι 12.000**. Αν είναι **πάνω από 12.000** λαμβάνεται το ποσό πάνω από τις 12.000 ευρώ (Ν'4328/2015)

3.11.4 Αγροτικές Αποζημιώσεις :

Όσοι ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα **δεν λαμβάνουν υπόψη** στον προσδιορισμό του καθαρού αγροτικού εισοδήματος ανεξάρτητα από το ύψος τους. Δίνονται για την καταστροφή που έπαθε η αγροτική παραγωγή από παγωνιά, χαλάζι, την πλημμύρα κτλ. (Ν 4328/2015)

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ (Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων) είναι ο Ελληνικός Οργανισμός πληρωμών των κοινοτικών ενισχύσεων και εποπτεύεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στόχος του ΟΠΕΚΕΠΕ ως Οργανισμού Πληρωμών είναι να καταβάλλει, τις αγροτικές ενισχύσεις που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον γεωργικό τομέα. (Ιστοσελίδα : www.opekepe.gr)

Ορισμένες από τις ενισχύσεις αυτές εξακολουθούν να συνδέονται άμεσα με την παραγωγή, ωστόσο, οι περισσότερες άμεσες ενισχύσεις έχουν αποσυνδεθεί και παρέχονται βάσει του καθαρού εισοδηματικής στήριξης που ονομάζεται "**καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης**" (ΚΕΕ).

Έλεγχος του αγρότη που έχει παραμείνει στο «**Ειδικό Καθεστώς**», πρέπει να δει (μέσω της ανωτέρω εφαρμογής <http://www.opekepe.gr>) μήπως ξεπέρασε στο προηγούμενο έτος, **το όριο των 5.000 της «Ενιαίας Ενίσχυσης»**, οπότε, πρέπει να κάνει «**Δήλωση μεταβολής**» και να ενταχθεί στο « **Κανονικό Καθεστώς**».

3.11.5 Προκαταβολή Φόρου Αγροτών

Όταν με τη φορολογική **δήλωση φυσικών προσώπων**, δηλώνεται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός από το φόρο βεβαιώνεται επιπλέον **προκαταβολή φόρου** για την επόμενη χρονιά.

Ειδικά, για όσους αποκτούν εισόδημα από **ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα το ποσό** της προκαταβολής **ανέρχεται στο ποσοστό 75%**).

Όταν η δήλωση **υποβάλλεται για πρώτη φορά**, το ποσό της προκαταβολής **μειώνεται στο μισό(1/2)**, δηλαδή για την αγροτική δραστηριότητα γίνεται **37,5%**.

3.12 Φορολογική κλίμακα 2016

Τα φυσικά πρόσωπα:

A. Μισθωτοί

B. Συνταξιούχοι

Γ. Αγρότες

Δ. Ελεύθεροι επαγγελματίες θα φορολογούνται με την παρακάτω κλίμακα²⁶:

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής (%)	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)	Αριθμός τέκνων	Έκπτωση Φόρου
20.000,00	22%	4.400	20000	4400	Χωρίς τέκνα	1.900
10.000,00	29%	2.900	30000	7300	1 τέκνο	1.950
10.000,00	37%	3.700	40000	11000	2 τέκνα	2.000
Υπερβάλλον	45%				3 και άνω	2.100

Πίνακας 15. Φορολογική κλίμακα 2016

Για τον υπολογισμό του φόρου τα καθαρά κέρδη πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή φόρου που για το **έτος 2015** για τους επαγγελματίες είναι: από 1 ευρώ **μέχρι 50.000 ευρώ 26%**, **άνω από 50.000 ευρώ 33%**.

²⁶ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/29185> (Δημοσιεύτηκε 14.05.2016)

Για τους αγρότες ο συντελεστής φόρου είναι 13% για όλα τους τα κέρδη.

Κωδικός μη επαγγελματία αγρότη στο Ε3

Για να δηλωθεί εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα είναι απαραίτητη η συμπλήρωση του έντυπου Ε3. Το έντυπο Ε3, συμπληρώνεται σε όλες τις περιπτώσεις. Οι **μη επαγγελματίες αγρότες, που δεν υπάγονται ούτε στο κανονικό καθεστώς μήτε στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. και δεν έχουν δηλώσει αυτή τη δραστηριότητα στην εφορία, κατά τη συμπλήρωση του Ε3 θα επιλέξουν τον κωδικό 598 «Μη ενταγμένοι σε καθεστώς ΦΠΑ», στην αρχή του εντύπου(πχ μισθωτός ή συνταξιούχος με ελιές στο χωριό)**

Τεκμήρια

Για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος ισχύουν τα τεκμήρια για όλους τους φορολογούμενους. Εάν τα τεκμήρια είναι μεγαλύτερα από τα πραγματικά εισοδήματα τότε το φορολογητέο εισόδημα είναι το τεκμαρτό

3.12.1 Συντελεστές Φορολογίας αγροτών²⁷

Συντελεστές φορολογίας αγροτών:	
Καθαρά κέρδη από:	Συντελεστής
Πώληση ιδίων προϊόντων σε έμπορο	13%
Πώληση ιδίων προϊόντων σε λαϊκή	13%
Πώληση ιδίων προϊόντων σε δικό του κατάστημα	13%
Πώληση ιδίων προϊόντων σε απλή συσκευασία	13%
Πώληση ιδίων προϊόντων μετά από επεξεργασία	26-33%
Πώληση προϊόντων τρίτων (εμπόριο)	26-33%
Παροχή υπηρεσιών σε άλλους αγρότες (π.χ. ψέκασμα)	26-33%
Παροχή υπηρεσιών σε μη αγρότες (π.χ. όργωμα)	26-33%
Επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι 10 KW	0%
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έως 100 KW	13%(πολ.1116/10.6.2015)
Αγροτουριστικές μονάδες έως 10 δωμάτια	26-33%

Πίνακας 16. Συντελεστές φορολογίας αγροτών ανάλογα με τη κατηγορία εσόδου

3.12.2 Προκαταβολή φόρου²⁸

1. Για όλους τους επαγγελματίες υπολογίζεται προκαταβολή φόρου έναντι των εισοδημάτων του έτους που υποβάλλεται η φορολογική δήλωση. Για τα εισοδήματα του έτους **2015**, τόσο για τους επαγγελματίες όσο και τους αγρότες **η προκαταβολή υπολογίζεται στο 100% του ποσού του φόρου εισοδήματος.** Όταν η δήλωση υποβάλλεται για **πρώτη φορά**, το ποσό της προκαταβολής μειώνεται στο **μισό(1/2)**, δηλαδή για την αγροτική δραστηριότητα γίνεται **50%.**(ΠΟΛ 1217/2015)

2. Η προκαταβολή δεν συνιστά φορολογική επιβάρυνση γιατί αφαιρείται από το φόρο εισοδήματος κατά την υποβολή της φορολογικής δήλωσης του επόμενου έτους.

²⁷ <http://www.capital.gr/tax/3051044/agrotiko-kai-epixeirimatiko-eisodima>(Δημοσιεύτηκε 07.08.2016)

²⁸ <http://www.bankingnews.gr/rss/item/233854-η-φορολογία-ελευθέρων-επαγγελματιών-αγροτών-με-βάση-το-τρίτο-μνημόνιο-αναλυτικά-παραδείγματα/233854-η-φορολογία-ελευθέρων-επαγγελματιών-αγροτών-με-βάση-το-τρίτο-μνημόνιο-αναλυτικά-παραδείγματα.html> (Δημοσιεύτηκε 24.01.2016)

3. Κατά τον υπολογισμό της προκαταβολής αφαιρούνται ποσά που έχουν παρακρατηθεί.
4. Εάν κατά το έτος που υποβάλλεται η φορολογική δήλωση έχουν μειωθεί τα εισοδήματα, τότε προβλέπεται διαγραφή της προκαταβολής.

Παράδειγμα προκαταβολής φόρου:

Φορολογητέα Κέρδη: 10.000 ευρώ

Φόρος εισοδήματος: 2.600 ευρώ

Υπολογισμός προκαταβολής

$2.600 \times 75\% = 1.950$ ευρώ

Εάν έχει παρακρατηθεί από τους πελάτες φόρος: 1.500 ευρώ

Τότε η προκαταβολή είναι: 450 ευρώ

3.13 Παράδειγμα Αγρότη

Αγρότισσα ειδικού καθεστώτος με έναρξη εργασιών την **31-12-2000** δεν τηρούσε Βιβλία και δεν εξέδιδε στοιχεία **(πλην δελτίων αποστολής, θεωρημένων, προκειμένου για την διακίνηση των εμπορευμάτων της)**

Προκειμένου για τις πωλήσεις των προϊόντων και των εμπορευμάτων της σε επιτηδευματία, εξέδιδε τιμολόγιο αγοράς αγροτικών προϊόντων ο πελάτης. **Σε πελάτη λιανικής πουλούσε με υπεύθυνη δήλωση ή απλή απόδειξη εισπράξεως**

Ως αγρότισσα ειδικού καθεστώτος δικαιούταν επιστροφή ΦΠΑ με συντελεστή 11% (έτη 2010-2012) και 6% (2013 και έως σήμερα) επί της αξίας των τιμολογίων που έχουν εκδοθεί από τους αγοραστές των προϊόντων της (επιτηδευματίες).

Ο προσδιορισμός του φόρου αγροτικού εισοδήματος της γίνονταν έως και 31.12.2013 με τον αντικειμενικό προσδιορισμό σύμφωνα με τους πίνακες, σύμφωνα με τον αριθμό των στρεμμάτων, των εκτρεφόμενων ζώων ή των άλλων μονάδων παραγωγής ή συνδυασμό αυτών. Από 1-1-2014 και μετά σύμφωνα με το Ν.4172/2013, όλοι οι αγρότες είτε τηρούν είτε δεν τηρούν, είτε υπάγονται στο κανονικό ή στο ειδικό καθεστώς έχουν υποχρέωση να προσδιορίσουν το καθαρό αγροτικό εισόδημα τους με λογιστικό τρόπο. Δηλαδή, από τα ετήσια έσοδα αφαιρούν τα ετήσια έξοδα τους, που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας διαχειριστικής χρήσης και το υπόλοιπο είναι το καθαρό τους εισόδημα βάση του οποίου θα φορολογηθούν(ΠΟΛ 1088/2015).

Από το φορολογικό έτος 2014 και έπειτα για τη δήλωση του εισοδήματος της αγρότισσας από την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα είναι υποχρεωτική η συμπλήρωση και υποβολή του εντύπου Ε3. Η υποβολή του Ε3 συμπληρώνεται σε όλες τις περιπτώσεις και είναι αδιάφορο αν πρόκειται για επαγγελματία αγρότη ή πρόσωπο που έχει και άλλη δραστηριότητα και πηγή εισοδήματος. Τα προηγούμενα έτη τα αγροτικά εισοδήματα του παραδείγματος παραπάνω(αγρότισσας) δηλώνονταν χωρίς τη συμπλήρωση του Ε3 και συμπληρώνονταν στο Ε1 το εισόδημα από γεωργική επιχείρηση, πίνακας 4. Β.

Κατά τη διαχειριστική χρήση 2013 έλαβε αγροτικές ενισχύσεις-ενιαία ενίσχυση, ύψους 7.000 ευρώ. Επίσης κατά το έτος 2013 τα ακαθάριστα έσοδα από την πώληση αγροτικών προϊόντων της ανήλθαν στο ποσό των 16.425 ευρώ.

Σύμφωνα με το άρθρο 41 του κώδικα ΦΠΑ και τις διατάξεις της [ΠΟΛ 1116](#)²⁹/26-4-2014 ξεπέρασε τα όρια για το ειδικό καθεστώς φπα αγροτών και από 01-01-2014 εντάχθηκε στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Από 01-01-2014, τηρεί βιβλίο Εσόδων- Εξόδων (Κανονικό Καθεστώς), όταν πουλάει σε άλλους επαγγελματίες εκδίδει στοιχεία, Τιμολόγια πώλησης, Δελτία αποστολής. Στην άλλη περίπτωση όταν πουλάει σε ιδιώτες απόδειξη λιανικής πώλησης, καταχωρεί τα έξοδα της (τροφές των ζώων, λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος, λογαριασμοί ΟΤΕ και κινητής τηλεφωνίας, λογαριασμοί άρδευσης-ύδρευσης, ασφάλιστρα αγροτικής παραγωγής, δαπάνες υπηρεσιών κτηνιάτρων, γεωπόνων και τα έξοδα συντήρησης μηχανήματος και πάγιου εξοπλισμού) και τηρεί τα βιβλία όπως κάθε επιχείρηση που τηρεί βιβλία εσόδων-εξόδων και υποβάλλει περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ. Κάθε τρίμηνο πραγματοποιεί περιοδική δήλωση ΦΠΑ (έντυπο Φ2) πχ για τους μήνες Ιανουάριο έως Μάρτιο απόδοση ΦΠΑ έως τέλος Απριλίου. Έως και σήμερα εντάσσεται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ αγροτών με τήρηση βιβλίων. Για το οικονομικό έτος 2013 τα εισοδήματα από γεωργικές δραστηριότητες συμπληρωνόταν στο Ε1.

---

²⁹ <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=2F50CAFE579513E0.1D031AEA53&version=2014/04/24> (Δημοσιεύτηκε 24.04.2014)

E1 **ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013**
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-2012 ΕΩΣ 31-12-2012

ΠΡΟΣ ΟΧΗΙ ΤΑ ΠΛΗΡΗ ΜΕ ΔΥΟ (2) ΔΕΚΑΔΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ* [ ]

Προς τη Δ.Ο.Υ.: **ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ** ΤΑΧ. ΚΩΔ. **36100** (α)* (β)* (γ)* ΑΡ. ΚΑΤΑΧΩΡ.* [ ]

Δ.Ο.Υ. προηγ. υποβολής [ ] ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ* [ ]

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΙΑ) **

ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡΩΟΥ
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ			ΕΓΓΑΜΟΣ ☒ 1
ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡ. ΣΥΖΥΓΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Ή ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ			ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-Τ.Κ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛ.
				ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡ. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Υπόχρεου	Της συζύγου
1. Είστε νέος φορολογούμενος (υποβάλλετε δήλωση για πρώτη φορά);	327 ΝΑΙ 1	328 ΝΑΙ 1
2. Είστε κάτοικος εξωτερικού και υποχρεούσθε να υποβάλετε φορολ. δήλωση στην Ελλάδα;	319 ΝΑΙ 1	320 ΝΑΙ 1
3. Εξαιρέσθε από την προσκόμιση αποδείξεων (εδάφιο γ' παρ. 1 άρθρο 9 Κ.Φ.Ε.);	023 ΝΑΙ 1	024 ΝΑΙ 1
4. Υποβάλλεται η δήλωση από κηδεμ. σχολάζ. κληρον. μεσεγ. προσωρ. διαχ. ή σύνδικο πτώχ.;	329 ΝΑΙ 1	
5. Υποβάλλεται η δήλωση από επίτροπο, κηδεμόνα ανήλικου ή δικαστικό συμπαραστάτη;	330 ΝΑΙ 1	
6. Υποβάλλεται η δήλωση από κληρονόμο του φορολογούμενου που απεβίωσε;	331 ΝΑΙ 1	
7. Είστε μισθωτός και πήρατε στεγαστικό επίδομα μέσα στο 2012;	011 ΝΑΙ 1	012 ΝΑΙ 1
8. Είστε συνταξιούχος και γεννηθήκατε μέχρι 31-12-1947;	013 ΝΑΙ 1	014 ΝΑΙ 1
9. Είστε μισθωτός ή συνταξιούχος σε παραμεθόρια περιοχή;	015 ΝΑΙ 1	016 ΝΑΙ 1
10. Γεννηθήκατε από 01-01-1982 και μετά;	017 ΝΑΙ 1	018 ΝΑΙ 1
11. Είστε επιτηδευματίας που φορολογείται με τις διατάξεις του άρθρου 45 ΚΦΕ;	019 ΝΑΙ 1	020 ΝΑΙ 1
12. Ασκείτε εμπορική επιχείρηση και γεννηθήκατε μέχρι την 31/12/1950;	027 ΝΑΙ 1	028 ΝΑΙ 1
13. Έχετε υποπέσει σε παραβάσεις των περ. α' & η' παρ. 8 & περ. α' και β' παρ. 10 άρθρ. 5 ν. 2523/97;	021 ΝΑΙ 1	022 ΝΑΙ 1
14. Εμπήπτετε στις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 73 ν. 3842/2010;	025 ΝΑΙ 1	026 ΝΑΙ 1
15. Κατοικείτε μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους;	007 ΝΑΙ 1	008 ΝΑΙ 1
16. Είστε κάτοικος χώρας ΕΕ (εκτός Ελλάδας) & αποκτήσατε στην Ελλάδα πάνω από το 90% του συν. εισοδ. σας;	385 ΝΑΙ 1	386 ΝΑΙ 1
17. Έχετε περιουσία (ακίνητα, καταθέσεις κλπ.) στο εξωτερικό;	029 ΝΑΙ 1	030 ΝΑΙ 1
18. Ανήκετε στην κατηγορία των ολικώς τυφλών, κινητικά αναπήρων πάνω από 80% κτλ.;	905 ΝΑΙ 1	906 ΝΑΙ 1
19. Ανήκετε στην κατηγορία των βαριά κινητικά αναπήρων με ποσοστό 80%;	913 ΝΑΙ 1	914 ΝΑΙ 1
20. Είστε αξιωματικός ή ημεδαπό κατώτερο πλήρωμα εμπορικού πλοίου;	911 ΝΑΙ 1	912 ΝΑΙ 1
21. Σημειώστε Χ αν δεν επιθυμείτε να ενταχθείτε στην τηλεφωνική και ηλεκτρονική πληροφόρηση	010	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ κτλ. ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

1. Έχετε αυξημένο αφορολόγητο 2.000 ευρώ λόγω αναπηρίας 67% και πάνω κτλ.;	001 ΝΑΙ 1	002 ΝΑΙ 1
2. Αριθμός παιδιών του πίνακα 9 περίπτ. 1 (αριθμητικά)	003	004
3. Αριθμός προσώπων του πίνακα 9 με αναπηρία 67% και πάνω κτλ. (αριθμητικά)	005	006

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Α. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		Β. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
1. Άθροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, ημερομίσθια κτλ. (εκτός περιπτ. 2, 3, 4)	301	1. Καθαρό εισοδ. ατομ. επιχ/σης βάσει των βιβλ. ή στοιχ.	461
2. Άθροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (εκτός περιπτ. 1, 3, 4)	303 5.676,48	2. Καθαρό εισόδημα προηγ. περίπτ. 1 μόνο από αλιευτική δραστηριότητα	921
3. Άθροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, κτλ. (εκτός περ. 1, 2, 4)	321	3. Καθαρό εισόδημα από συμμετοχή σε συνεκμετάλλευση μη υπαγόμενη στο άρθρ. 10 ΚΦΕ	919
4. Αμοιβές αθλητών και επιδόματα ανέργων των παρ. 2 & 3 του άρθρ. 33 ν. 1892/90	317	4. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση το αντικειμενικό σύστημα	
		5. Καθαρό εισόδημα προηγ. περίπτ. 4 μόνο από αλιευτική δραστηριότητα	923
		Μείον: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γης	335
		β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού	326
		x 25% ή x 50%	337
		Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το αντικειμενικό σύστημα	915
			916
			10.425,00
			924
			336
			338

Νομός (Δήμος / Διαμέρισμα ή Κοινότητα) εκμετάλλευσης	Είδος παραγωγής (α) είδος καλλιέργειας (β) είδος κτηνοτροφίας (γ) είδος άλλης μονάδας	Αριθμός (τ) α) στρεμμάτων (β) ζώων (γ) άλλων μονάδων	Ορισμό Ημερησίου Πεδίου	Αρδευόμενο Μη αρδευόμενο	Καθαρά ποσά (α) α) ανά στρέμμα (β) ανά ζώο (γ) ανά άλλη μονάδα	Συνολικό Καθαρό Εισόδημα (α) x (τ) x (ε)
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ Δ.Δ. ΜΑΡΑΘΟΣ	ΑΙΓΕΣ	170,00	ΟΡ		28,50	4.845,00
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ Δ.Δ. ΜΑΡΑΘΟΣ	ΠΡΟΒΑΤΑ	110,00	ΟΡ		27,00	2.970,00
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ Δ.Δ. ΜΑΡΑΘΟΣ	ΑΓΕΛΑΔΕΣ Β	15,00	ΟΡ		174,00	2.610,00
Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το αντικειμενικό σύστημα						

* Συμπληρώνεται από την υπηρεσία ** Επαληθεύστε τα στοιχεία του ΠΙΝΑΚΑ 1. Σε περίπτωση αλλαγής οι διορθώσεις να γίνουν απευθείας πάνω στο έντυπο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ / Γ.Γ.Π.Σ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ												Υπόχρεου		Της συζύγου						
1. Ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης με βάση: α) Την ετήσια αντικειμενική δαπάνη για ιδιοκατοικημένη ή μισθούμενη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.																				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΙΟΥΝ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ												ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΛΗΡΗΣ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΜΕΡΟΣ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΟΧΛΟΣ	ΕΓΓΡΑΦΙΑ ΣΥΣΤΗ	ΕΓΓΡΑΦΙΑ ΠΡΟΒΕΒΛΗΤΑ ΧΡΕΙΑ	ΠΟΣΟΤΟ ΕΓΓΡΑΦΙΩΝ ΑΤΙΜΑΧΕΥΤΕΣ		ΜΙΣΘΟΙ ΠΟΣΟΤΟ	ΤΙΜΗ ΕΣΩΤΕΡΗΣ ΤΙΜΗ ΕΚΔΟΣΗΣ
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ											203	240	0	211	212	213	214	215	216
	204	442110022		NAI	1	NAI	1													
β) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ												207	241		218	219	220	221	222	223
	205			NAI	1	NAI	1													
γ) ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ												209	242		225	226	227	228	229	230
	206			NAI	1	NAI	1													
β) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για λοιπές κατοικίες														707			708			
γ) τα επιβατικά αυτο/τα Ι.Χ., Μ.Χ. (οικογένειες, ατομικής-εταιρικής επιχ/σης, κοινωνιών και κοινοπραξιών)																				
Κ.Α.	Α.Φ.Μ. κύριου ή κάτοχου Ε.Ι.Χ., Μ.Χ.		Κ.Α.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ		Κ.Α.	Κυβ. εκατ.	Κ.Α.	Μηνες κυκλοφ.	Κ.Α.	Ποσοστό συνιδιοκτ. %	Κ.Α.	Ετος πρώτης κυκλοφ.							
840			750	Γράμματα	Αριθμός	703		761		771		775		851					852	

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ																
1. Καθαρό εισόδημα που δεν υπήρχε την 01-01-2013												655		656		
2. Ποσό ετήσιας δαπάνης που δεν υπήρχε την 01-01-2013												693		694		
3. Εισοδήματα που αποκτήσατε το 2012, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο, φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε., ΕΠΕ, κτλ.												659		660	3.000,00	
4. Εισοδήματα που εξαιρούνται της εισφοράς (παρ. 2 άρθρ. 29 ν.3986/2011												657		658		
5. Επίδομα ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ.												661		662		
6. Καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ., που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.												431		432		
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα της περ. 3 και στα καθαρά κέρδη της περ. 6												433		434		
8. Καθαρό ποσό επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ)												305		306		
9. Αγροτικές ενισχύσεις (επιδοτ., αποζημ., οικον. ενισχ. κτλ) εκτός αυτών επί της παραγωγής												477		478	22.094,91	
10. Ενοίκιο εγκατάστασης ατομικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος																
Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία ιδιοκτήτη												Κ.Α.	Α.Φ.Μ. ιδιοκτήτη	Κ.Α.	Επιφάνεια σε τ.μ.	
												790		795	793	794
												791		796	615	616
11. Ενοίκιο ακινήτων εκτός από κύρια κατοικία, κατοικία παιδιών που σπουδάζουν και περίπτ. 10												417		797	419	420
12. Δαπάνη για την αγορά ή ανέγερση ακινήτων ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτών κτλ.												735		736		
13. Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων αλλοδαπής, δάνεια, δωρεές κτλ.												781		782		
14. Επαναπατριζόμενα κεφάλαια (άρθρ. 18 ν.3842/10)												783		784		
15. Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλάσσόταν από το φόρο												787		788		
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Ή ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ																
1. Δαπάνη αγοράς αγαθών και παροχής υπηρεσιών (παρ. 1 άρθρο 9 Κ.Φ.Ε.)												049	5.955,60			
2. Έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης												051		052		
3. Υποχρεωτικές εισφορές σε ταμεία ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κτλ.)												053		054	614,10	
4. Δωρεές ιατρικών μηχανημάτων κτλ., σε νοσοκομεία κτλ.												057		058		

* Συμπληρώνεται όταν η Τ.Ζ. είναι από 2.800 € και άνω

3

4

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ															
1. Φόροι 4%, 10% και 15% που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)												601		602	
2. Φόροι 1%, 4%, 8%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)												603		604	
3. Φόροι 20% και 10% (άρθ. 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (περ. γ' παρ. 5 άρθρ. 52 Κ.Φ.Ε.) που παρακρατήθηκαν												605	457,92	606	366,32
4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης												607		608	
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περίπτωσης 4 του πίν. 4Α												609		610	
6. Φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό σε χώρα που υπάρχει Σ.Α.Δ.Φ.												651		652	
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από κινητές αξίες κτλ. ημεδαπής (πίν. 4 ΣΤ)												293		294	
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώσεις 1, 2 και 3 του πίν. 4Α)												313		314	
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώσεις 1, 2 και 3 του πίν. 4Α)												315		316	
10. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα από τόκους, κτλ (περ. 9 του πίν. 4Ζ)												297		298	
11. Φόρος που καταβλήθηκε για άυλη εμπορική αξία ακινήτου των περ. 1β έως 1ζ του πίν. 4Ε												127		128	
12. Ποσό που παρακρατήθηκε για ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 ν.3986/2011												333		334	

Για πρώτη φορά έγινε και η συμπλήρωση και υποβολή του Ε3, για το φορολογικό έτος 2014 (εισοδήματα από 01/01/2014-31/12/2014). Παραθέτω το έντυπο Ε3.

E₃	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ				002 Από 01-01-2014 003 Έως 31-12-2014	
	Υποβάλλεται σε ένα αντίτυπο και συνοδεύει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος				ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (1) 004	
Φορολογικό Έτος 2014				ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α.Ε. 006	ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ 008 ΤΡΟΠ/ΚΗ 1	
Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ 005 1611						
Κατηγορία Βιβλίων (2) 019	Απλογραφικά ☒	Διπλογραφικά 2	Απλογραφικά/Διπλογραφικά 3			
Απία μη τήρησης 726	Μη υπόχρεοι 1	Απαλλασσόμενοι 2	Απαλλασσόμενοι με Α.Π.Δ. 3			
Ασκέιτε ανρ. δραστ. και υπάγεστε: Κανονικό Καθεστώς Φ.Π.Α. 595 ☒		Ειδικό Καθεστώς Φ.Π.Α. 596 1				
παρ. 7 άρθ. 48 ν.2238/94 (3) 593 1		περ. στ' παρ. 2 άρθρ. 12 (4) 591 1		Ασκέιτε επιχειρ. δραστ. και έχετε (5) 597 ΝΑΙ ☒		
ΠΙΝΑΚΑΣ Α': ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ						
Α.Φ.Μ. 018	Κωδικός Αριθμός Κυρίας Δραστηριότητας Έδρας 705	Κ.Α.Σ. που αντιστοιχεί στις μεγαλύτερες οικονομικές ενοίκια 761	1501000			
Γράφει τη δραστηριότητα με το μεγαλύτερο έσοδο ΜΙΚΤΕΣ ΓΕΩΓΡΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ						
ΕΠΩΝΥΜΟ Α'		ΕΠΩΝΥΜΟ Β'		ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ ΛΑΜ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ (Μη Φυσικού Προσώπου)						
ΠΙΝΑΚΑΣ Β': ΣΤΟΙΧΕΙΑ Κ.Φ.Α.Σ. ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ						
Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν		Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν		
	Από Νο	Μέχρι Νο		Από Νο	Μέχρι Νο	
1. ΤΔΑ	01	21	4.			
2.			5.			
3.			6.			
ΠΙΝΑΚΑΣ Γ': ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ						
Υποκαταστήματα 061	Φορολογικές αποθήκες 062	Βιβλίο αποθήκης 063	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΜΕΡΤΑ 3	
Αποθηκευτικοί χώροι 064	Μόνιμα απασχολούμενο προσωπικό 065	1				
Εκθέσεις 067	Εποχιακά απασχολούμενο προσωπικό 068					
Εργαζότα 070		Τήρηση βιβλίων μηχανογραφικά 072	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΜΕΡΤΑ 3	
Λοιπά εκτός έδρας χώροι 073	Συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Αρ.90 ν.2190/1920) 074	Υποχρέωση Απογραφής 075	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΡΧΗΤΙΚΑ 3	
Παροχή αγαθών μέσω διαδικτύου 076	Παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου 077	Τήρηση βιβλίων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. 078	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΡΧΗΤΙΚΑ 3	
ΠΙΝΑΚΑΣ Δ': ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΛΩΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ						
α) Στοιχεία δηλούντος		Ο δηλώνει είναι: 736	Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ 1	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ 2	ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ 3	ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ 4
ΕΠΩΝΥΜΟ Α'		ΕΠΩΝΥΜΟ Β'		ΟΝΟΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ ,	
Α.Φ.Μ. 741	Κωδικός Δ.Ο.Υ. 1611	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΦΥΛΟ Α 1 ☒	2
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ - Η ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ - ΧΩΡΙΟ ΜΑΡΑΘΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		Ο, ΑΓΡΑΦΑ		ΔΗΜΟΣ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΤΑΧ. ΚΩΔ.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
β) Στοιχεία συμπληρωστών		Το έντυπο συμπληρώθηκε από: 750	ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ 1	ΜΙΣΘΩΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗ 2	ΛΟΓΙΣΤΗ ☒	ΜΙΣΘΩΤΟ 3
ΠΙΝΑΚΑΣ Ε': ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ- ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ 681		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ 904				
ΑΓΡΟΤ. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔ. ΔΑΠΑΝΕΣ 907	ΛΟΙΠΕΣ ΑΓΡΟΤ.ΕΠΙΔΟΤ.-ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ 908	13.743,16	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ 909			
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ (6) 905						
Διεύθυνση εγκατάστασης	Χαρακτήρ. εγκατάστασης (Κεντρικό, Υποκατάστημα κλπ.)	Περίοδος μίσθωσης	Ονοματεπώνυμο Εκμισθωτή	Α.Φ.Μ. Εκμισθωτή	Ποσό	
				671	672	
				673	674	
				675	676	
				677	678	
				679	680	
				906		

- (1) Συμπληρώνεται από την υπηρεσία. (2) Σε κάθε περίπτωση στο έντυπο αυτό σημειώνεται Χ στο ανάλογο τετράγωνο της απάντησης (λεκτικό) και όχι στον αντίστοιχο αριθμό (1,2 κλπ) αυτής.
(3) Εάν καταβάλατε ενοίκια σε περισσότερους εκμισθωτές συνυποβάλατε κατάσταση. Στον πίνακα αναγράφονται τα ενοίκια που βεβαιώνουν την κλειόμενη χρήση.
(4) Σε περίπτωση δωρεάν παραχώρησης εγκατάστασης, συμπληρώσατε αντίστοιχα τα πεδία Διεύθυνση εγκατάστασης, περιόδου παραχώρησης, Ονοματεπώνυμο ιδιοκτήτη και ΑΦΜ ιδιοκτήτη.
(5) Οι ενδείξεις αυτές συμπληρώνονται εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 38 του ν.2873/2000.
(6) Συμπληρώνεται από συγγραφείς, μουσουργούς και καλλιτέχνες, ζωγράφους ή γλύπτες ή χαράκτες παρ. 7 άρθρ. 48 του ν.2238/1994 μόνο για τα μεταφερόμενα εισοδήματα.
(7) Είστε επιτηθευμίας που φορολογείται με τις διατάξεις της περ. στ', παρ. 2 του άρθρου 12.
(8) Αφορά φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και έχουν την εμπορική ιδιότητα όπως περιγράφεται στην παρ. 1 της εγκυκλίου 1120/2014.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ'. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧ/ΕΩΝ (ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ) ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΣΣ. / ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΣΕ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ									
α) Αγορές	Εισωτερικού		Εισαγωγές		β) Απογραφή	Εναρξής		Λήξης	
εμπορευμάτων	231		232		εμπορεύματα	256		257	
α' & β' υλών-υλικών συσκ.	235		236		έτοιμα προϊόντα και υποπροϊόντα	259		260	
αναλώσιμων υλικών	239		240		πρώτες και βοηθητικές ύλες	261		262	
ανταλλακτικών παγίων	243		244		υλικά συσκευασίας	264		265	
ειδών συσκευασίας	247		248		ημιτελή	267		268	
Σύνολο αγορών	251		252		υπολείμματα	270		271	
Αγορές παγίων χρήσης	811	2.068,84	812		Σύνολο απογραφής	520		521	
γ) Ακαθάριστα Έσοδα Εμπορίας - Μεταποίησης					δ) Ακαθάριστα Έσοδα Παροχής Υπηρεσιών				
χοντρική πώληση εμπορευμάτων	263		ιδιωτική πελατεία	274		πώληση ιδίων προϊόντων	643		19.473,70
λιανική πώληση εμπορευμάτων	266		επιτηδεύματιες κ.τ.λ. (α)	280		λοιπά έσοδα	644		1.743,16
χοντρική πώληση προϊόντων	269		Π.Υ. Προς το Δημόσιο	279		.....	645		
λιανική πώληση προϊόντων	272		Π.Υ.	276		Σύνολο Εσόδων Αγροτ. Δρ.	646		21.216,86
λοιπά έσοδα δραστηριότητας	273		λοιπά έσοδα παρ. υπηρεσιών	282					
Σύνολο Εσόδων Εμπ.-Μετ.	540		Σύνολο Εσόδων Παρ. Υπηρεσ.	547					
δ) Δαπάνες	Εμπορίας - Μεταποίησης		Παροχής Υπηρεσιών		Αγροτικής Δραστηριότητας				
Εισφορές σε ταμεία ΟΑΕΕ κτλ. (α)	516		517		518		850,32		
αμοιβές προσωπικού	522		523		524				
αμοιβές και έξοδα τρίτων	525		526		527				
παροχές τρίτων, φόροι-τέλη	528		529		530				
ιδιοχρηση	531		532		533				
διάφορα έξοδα	534		535		536		24.322,78		
τόκοι και συναφή έξοδα	537		538		539				
αποσβέσεις παγίων	541		542		543		2.068,81		
άρδευσης					515				
Σύνολο δαπανών	544		545		546		27.241,91		
η) Λογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών επιχειρήσεων με απλογραφικά βιβλία									
	Εμπορίας - Μεταποίησης		Παροχής Υπηρεσιών		Αγροτικής Δραστηριότητας		Συνολικά		
Σύνολο Ακαθάριστων Εσόδων	548		549		550		21.216,86	551	21.216,86
Μείον: Κόστος Πωληθέντων (Αναλώσεων)	552		553		554			555	
Μείον: Δαπάνες χρήσης	556		557		558		27.241,91	559	27.241,91
Κέρδος βάσει Λογιστικού προσδιορισμού	560		561		562		-6.025,05	563	-6.025,05
Πλέον: Δαπάνες μη εκπιπόμενες (α)	564		565		566			567	
Καθαρό Κέρδος με λογιστικό προσδιορισμό	568		569		570		-6.025,05	571	-6.025,05
ΠΙΝΑΚΑΣ Ζ'. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ									
πλέον καθαρό μεταφερόμενο εισοδ. παρ. 7 άρθρ. 48 ν.2238/1994 (α)	319				μείον αφορολόγητες εκπτώσεις αναπτυξιακών νόμων			592	
μείον δαπάνη επιστ. έρευνας (εξυλογοστικά)	318				μείον έκτιτ. ποσών λόγω απασχ. αναπήρ. παρ. 10 άρθρ. 4 ν.3522/2006			313	
μείον αποσβέσεις άδειας Φ.Δ.Χ. ν.3888/2010	312				383	α	384	β	
μείον ποσό επένδυσης παρ. 9 άρθρ. 73 ν.3842/2010	382				Φορολογητέα Καθαρά Αποτελ. από επιχειρηματική δραστηριότητα			346	
μείον το εισόδημα της παρ. 6 άρθρ. 29 και παρ. 5 άρθρ. 58 (μέχρι 10 kw)	324				Φορολογητέα Καθαρά Αποτελ. από αγροτική δραστηριότητα			347	-6.025,05
					Καθαρό εισόδημα περ. στ' παραγρ. 2 άρθρ. 12 (α)			348	

(1) Αναγράφεται το ποσό των υποχρεωτικών εισφορών σε ταμεία ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κλπ.)

(2) Μεταφορά από κατάσταση φορολογικής αναμόρφωσης.

(3) Αναγράφεται το ποσό της διαφοράς που απομένει μετά την αφαίρεση των υποχρεωτικών εισφορών από τα ακάθαρτα έσοδα επιχειρηματικής δραστηριότητας.

(4) Αναγράφεται το καθαρό μεταφερόμενο εισόδημα των υπόχρεων της παρ. 7 του άρθρ. 48 ν.2238/1994.

(5) Αναγράφεται το αντίστοιχο εισόδημα από τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική/νομική/κοινωνική δραστηριότητα (με απλογραφικά βιβλία) και αφαιρείται μόνο όταν έχει συμπεριληφθεί στα βιβλία τους. Για τα φυσικά πρόσωπα μεταφέρεται στον κωδικό 659 του εντύπου Ε1.

ΠΙΝΑΚΑΣ Η'. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ												
α) Ισολογισμού		Έναρξης (1)			Λήξης			β) Έσοδα				
1. Κεφάλαιο (Α0)	161			162			συνολικά έσοδα από παροχή υπηρεσιών (Λ/73)	459				
2. Διαφορά από έκδοση μετρώων υπέρ το όριο (Α8)	165			166			επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων (Λ/74)	465				
3. Διαφορές αναπροσαρμογής (Α8B)	169			170			έσοδα παρεπόμενων ασχολιών (Λ/75)	467				
4. Αποθεματικά κεφάλαια (ΑΝ)	173			174			έσοδα κεφαλαίων (Λ/76)	469				
5. Αποθεματικά σε νέο (ΑΝ')	177			178			ιδιοπαρογική παγίων & χρησιμ. προβλ. εκμετάλλευσης (Λ/78)	471				
6. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Π')	181			182			έκτακτα και ανόργανα έσοδα και κέρδη	475				
7. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (Π'Β)	185			186			γ) Κόστη					
8. Μεταβολές λογαριασμού παθητικού (Δ)	189			190			αξία παραχθέντων προϊόντων ετοιμών και ημιτελών	412				
9. Οφέλη/ζημία κεφάλαια (Α')	193			194			κόστος α' & β' υλών - υλικών συσκευασίας	416				
10. Κεφάλαιο εισπρακτικά στην επόμενη χρήση (ΔΜ4)	163			164			κόστος αναλώσιμων υλικών που αναλώθηκαν	420				
11. Πράξεις (ΔΜ1)	167			168			κόστος ανταλλακτικών παγίων που αναλώθηκαν	424				
12. Γράμματα εισπρακτικά (ΔΜ2)	171			172			κόστος ειδών συσκευασίας που αναλώθηκαν	425				
13. Υποσχετικές επιστολές και λοιπά τίτλοι (ΔΜ2α)	175			176			δαπάνες παραγωγής	428				
14. Γράμματα σε καθατήρηση (ΔΜ3)	179			180			φύρα βιομηχανοποίησης	431				
15. Επιστολές εισπρακτικές μεταρρολογημένες (ΔΜ3α)	183			184			δ) Δαπάνες					
16. Επιστολές με καθατήρηση (σφραγισμένες) (ΔΜ3β)	187			188			σύνολο δαπανών για παροχή υπηρεσιών	461				
17. Επιστολές - επίδικα τίτλους και κρεσσές (ΔΜ3γ)	191			192			έκτακτα και ανόργανα έσοδα και ζημιές	477				
ΠΙΝΑΚΑΣ Θ'. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ												
α) Πωλήσεις		Χοντρικές Εσωτερικού		Λιανικές Εσωτερικού		Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις		Εξαγωγές		Πωλήσεις στο Δημόσιο		
εμπορευμάτων	466			478			474	470			841	
προϊόντων ετοιμών και ημιτελών	464			476			472	468			842	
υποπροϊόντων - υπολειμμάτων	480			843			844	845			846	
α' & β' υλών - υλικών συσκευασίας	482			847			848	849			850	
αναλώσιμων υλικών	484			851			852	853			854	
ανταλλακτικών παγίων	486			855			856	857			858	
ειδών συσκευασίας	487			859			860	861			862	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	488			863			864	865			866	
πωλήσεις για λογαριασμό τρίτων	508			512			867	868			869	
πωλήσεις παγίων	195			870			871	872			873	
β) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών		στο εσωτερικό		στην Ευρωπαϊκή Ένωση		σε τρίτες χώρες		γ) Κόστος προϊόντων - εμπορευμάτων (κλειόμενη χρήση)				
προμήθειες - μεσιτείες	453			874			875	κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων				404
παροχή υπηρεσιών στο Δημόσιο	455							κόστος πωληθέντων προϊόντων				408
	457			876			877	Σύνολο (Κόστος πωληθέντων)				434
δ) Αγορές		Εσωτερικού		Εισαγωγές		Ενδοκ. αποκτήσεις		Εξαγωγές		Λήξης		
εμπορευμάτων	401			402			403	εμπορεύματα		426	427	
α' & β' υλών - υλικ. συσκ.	405			406			407	προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		429	430	
αναλώσιμων υλικών	409			410			411	υποπροϊόντα και υπολείμματα		432	433	
ανταλλακτικών παγίων	413			414			415	παραγωγή σε εξέλιξη		435	436	
ειδών συσκ. (Λ/28)	417			418			419	α' & β' υλές-υλικά συσκευασ.		437	438	
Σύνολο αγορών	421			422			423	αναλώσιμα υλικά		440	441	
Αγορές παγίων	878			879			880	ανταλ/κά παγίων στοιχείων		443	444	
								είδη συσκευασίας (Λ/28)		446	447	
στ) Δαπάνες (συνολικά)								Σύνολο απογραφής		449	450	
αμοιβές και έξοδα προσωπικού (Λ/60)	439			ζ) Αποτελέσματα και δείκτες				Σύνολο απογραφής		449	450	
αμοιβές και έξοδα τρίτων (Λ/61)	442			ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		463		η) Έσοδα κατά Μ.Σ.Κ.Κ.				
παροχές τρίτων (Λ/62)	445			ΜΙΚΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ		496		Κόστος πωληθέντων προϊόντων Μ.Σ.Κ.Κ.			Εσοδα	
φόροι - τέλη (Λ/63)	448			ΟΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		473		490			491	
διάφορα έξοδα (Λ/64)	451			ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ		479		494			495	
τόκοι και συναφή έξοδα (Λ/65)	452			ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΗΝ ΠΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ		481		498			499	
αποσβέσεις παγίων (Λ/66)	454			ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		483		502			503	
προβλέψεις εκμετάλλευσης (Λ/68)	456			ΆΛΛΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΚΕΡΗΝ		485		506			507	
οργανικά έξοδα υποκαταστήματων (Λ/69)	458			% μκτό εμπορικό αποτέλεσμα επί κόστους		500		881			511	
άθροισμα Λ/95+Λ/97 (με πρόσημο)	460			% μκτό εμπορικό αποτέλεσμα επί πωλήσεων		504		882			511	
Γενικό σύνολο εξόδων	462			% αποτέλεσμα παροχής υπηρεσιών επί εσόδων		884		885			886	
Συνολικό ποσό κατάπτωσης φορολογικής αναμόρφωσης (2)	196			Μεταφορά αποτελεσμάτων από απογραφικά βιβλία (3)		197						

Συμπληρώνεται μόνο όταν τα σχετικά στοιχεία δεν προκύπτουν από την απογραφή λήξης στο έντυπο Ε3 της προηγούμενης χρήσης, ομοίως για τα στοιχεία έναρξης του πίνακα Θ', υποπίνακας ε. Μεταφορά από κατάπτωση φορολογικής αναμόρφωσης. Συμπληρώνεται από προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε., κ.τ.λ.) που μεταράθηκαν μέσα στη χρήση σε ΕΠΕ ή ΑΕ με τις γενικές διατάξεις και προϋσαν απογραφικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. Αναγράφονται τα αποτελέσματα των απογραφικών βιβλίων του Κ.Φ.Α.Σ. μέχρι το χρόνο ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού (χορήγηση ΑΡΜΑΕ), όπως αυτά προκύπτουν από την απογραφή έναρξης (Π.Ο.Λ. 1083/15.6.2009).

3

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι'. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (1)													
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	α/α	Α/Α εργολαβικού ή συμβολαίου αγοράς ακινήτου και ονοματεπώνυμο συμβολαιογράφου		Τοποθεσία οικοδομής		Αξία εργολαβικού ή συμβολαίου αγοράς οικοπέδου		Ακαθάριστα έσοδα από πωλήσεις διαμερισμάτων κτλ. (Αρθρο 34, 35 και 36 ν. 2238/1994)		Συν/στης καθαρού κέρδους	Καθαρά (τεκμαρτά) κέρδη		
	1.					682		685		20,00	688		
	2.					683		686		20,00	689		
	3.					692		694		20,00	696		
	4.					693		695		20,00	697		
Διαφορά κερδών (2)		691			ΣΥΝΟΛΟ		684		687		690		
αγορές υλικών και παγίων		377			αμοιβές και έξοδα τρίτων		379			διαφορά έξοδα	381		
αμοιβές προσωπικού		378			παροχές τρίτων, φόροι-τέλη		380						
ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΑ' (2). ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΔΧ (ΤΑΧΙ), ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Δ.Χ., ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, ΚΛΠ.													
α) Ε.Δ.Χ. (ΤΑΞΙ)						β) ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ (Δ.Χ.)							
α/α	Έδρα	Αριθμός Κυκλοφορίας	Ποσοστό συνιδ/σίας %	α/α	Αριθμός Κυκλοφορίας	Μικτό φορτίο για τα φορτηγά	Είδος καυσίμου Β/Κ - Π/Κ - Υ/Γ						
1.				1.									
2.				2.									
3.				3.									
4.				4.									
5.				5.									
6.				6.									
7.				7.									
8.				8.									
9.				9.									
γ) ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ, ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ - ΚΑΜΠΙΝΓΚ - ΛΙΑΝΟΠΩΛΗΤΕΣ													
ΔΗΜΟΣ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ			ΔΩΜΑΤΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ	Αριθμός	ΜΟΝΟΧΩΡΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	Αριθμός	ΔΙΧΩΡΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	Αριθμός	ΤΡΙΧΩΡΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	Αριθμός			
ΔΗΜΟΣ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΜΠΙΝΓΚ									ΘΕΣΕΙΣ ΣΚΗΝΩΝ-ΤΡΟΧ.-ΑΥΤ/ΤΩΝ				
Λιανοπωλητής με ίδια αγροτικά προϊόντα			ΝΑΙ										
Σημειώσεις φορολογούμενου:													

I. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ (άρθρα 22 και 23 ν.4172/2013)

α/α (1)	Είδος Δαπάνης (2)	Κωδ. (3)	Ποσό Αναμόρφωσης (4)
1.	Τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους (περ. α' άρθρ.23)	2001	
2.	Δαπάνη για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών άνω 500 ευρώ χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (περ. β' άρθρ. 23)	2002	
3.	Μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές (περ. γ' άρθρ. 23)	2003	
4.	Μη εκπιπτόμενες προβλέψεις (περ. δ' άρθρ.23)	2004	
5.	Πρόστιμα, ποινές και προσαυξήσεις (περ. ε' άρθρ.23)	2005	
6.	Παροχή ή λήψη αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα (περ. στ' άρθρ. 23)	2006	
7.	Φόροι - τέλη που δεν εκπίπτουν (περ. ζ' άρθρ.23)	2007	
8.	Τεκμαρτό μίσθωμα κατά το μέτρο που υπερβαίνει το 3% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου (περ. η' άρθρ. 23)	2008	
9.	Δαπάνες για οργάνωση και εξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων (περ. θ' άρθρ. 23)	2009	
10.	Δαπάνες για διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων (περ. ι' άρθρ.23)	2010	
11.	Δαπάνες ψυχαγωγίας (περ. ια' άρθρ.23)	2011	
12.	Προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες (περ. ιβ' άρθρ.23)	2012	
13.	Δαπάνες προς φορολογικούς κατοίκους με έδρα σε κράτος μη συνεργάσιμο ή με προνομιακό φορολογικό καθεστώς (περ. ιγ' άρθρ. 23)	2013	
14.	Δαπάνες που αφορούν ενδομικτικά μερίσματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 48 (παρ. 4)	2014	
15.	Μη εκπιπτόμενες δαπάνες τόκων - Υποκεφαλαιοδότηση (άρθρ. 49 ν.4172/2013)	2015	
16.	Μη εκπιπτόμενες δαπάνες αποσβέσεων από υπεραξία λόγω συγχώνευσης (άρθρ. 52 και 54 ν.4172/2013)	2016	
17.	Δαπάνες φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που αφορούν έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	2017	
18.	Δαπάνες ναυτιλιακών επιχειρήσεων που αφορούν έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	2018	
19.	Δαπάνες απαλλασσομένων Ν.Π.	2019	
20.	Λοιπές δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση	2020	
Σ ύ ν ο λ ο		2100	

II. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ			ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ		
Γράμματα	Αριθμός	Κυβικά Εκατοστά	Γράμματα	Αριθμός	Κυβικά Εκατοστά
1.			11.		
2.			12.		
3.			13.		
4.			14.		
5.			15.		
6.			16.		
7.			17.		
8.			18.		
9.			19.		
10.			20.		

III. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΔΟΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ (Φ.Π.Α., κ.τ.λ.)				
Π Α Ρ Α Κ Ρ Α Τ Η Θ Ε Ν Τ Ε Σ	Είδος Φόρου	Προκύπτοντες φόροι	Αποδοθέντες φόροι Δηλωθέντες ή/και Βεβαιωθέντες	Διαφορά
	Μισθωτές υπηρεσίες άρθρο 15 ν.4172/2013	2201	2202	2203
	Μερίσματα παρ. 1α άρθρ. 64 ν.4172/2013	2204	2205	2206
	Τόκοι παρ. 1γ άρθρ. 64 ν.4172/2013	2207	2208	2209
	Δικαιώματα και λοιπά παρ. 1γ άρθρ. 64 ν.4172/2013	2210	2211	2212
	Αμοιβές για συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες παρ. 1δ άρθρ. 64 ν.4172/2013	2213	2214	2215
	Τεχνικά έργα παρ. 1δ άρθρ. 64 ν.4172/2013	2216	2217	2218
	Ασφάλισμα από ομαδικό ασφαλιστήριο παρ. 1ε άρθρ. 64 ν.4172/2013	2219	2220	2221
	Προμήθειες φορέων Γενικής Κυβέρνησης παρ. 2 άρθρ. 64 ν.4172/2013	2222	2223	2224
	Λοιποί παρακρατηθέντες φόροι	2225	2226	2227
Φ.Π.Α.	2228	2229	2230	
Χαρτόσημο	2231	2232	2233	
Φόρος Πολυτελείας	2234	2235	2236	
Λοιποί Φόροι	2237	2238	2239	

Κατά το οικονομικό έτος 2014 υποβλήθηκε και το Ε1. Ενδεικτικά παρατίθενται τμηματικά κάποιες σελίδες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ											Υπόχρεου		Της συζύγου		
1. Ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης με βάση: α) Την ετήσια αντικειμενική δαπάνη για ιδιοκατοικημένη ή μισθούμενη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.															
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΙΟΥΝ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ				ΠΡΟΣΩΠΗ ΠΑΡΑΚΑΤΗΘΕΝΤΗΣ	ΚΑΤΑΚΟΙΤΗΣ	ΟΡΘΟΣ	ΕΠΙΒΑΝΕΙΑ ΚΙΣΣΟΝ	ΕΠΙΒΑΝΕΙΑ ΒΟΥΛΩΝΙΣΣΑ ΚΙΣΣΟΝ	ΕΠΙΒΑΝΕΙΑ ΚΙΣΣΟΝ ΣΤΕΦΕΙΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΟ ΕΥΡΩΣ ΚΤΗΛΙΑΣ Ή ΕΡΗΣΙΑΣ		ΜΗΝΕΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΖΩΝΗΣ ΤΙΜΗ ΕΚΔΑΝΗΣ	
				203	240		211	212	231	234	213	214	215	216	
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ				ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	1	0	80				100	12	
β) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ				207	241		218	219	232	235	220	221	222	223	
				ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	1								
γ) ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ				209	242		225	226	233	236	227	228	229	230	
				ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	1								
β) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για λοιπές κατοικίες														707	708
γ) τα επιβατικά αυτο/τα Ι.Χ., Μ.Χ. (οικογένειας, ατομικής-εταιρικής επιχ/σης, κοινωνιών και κοινοπραξιών)															

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ																		
1. Καθαρό εισόδημα που δεν υπήρχε την 01-01-2014															655		656	
2. Ποσό ετήσιας δαπάνης που δεν υπήρχε την 01-01-2014															693		694	
3. Εισοδήματα που αποκτήσατε το 2013, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο, φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε., ΕΠΕ, κτλ.															659		660	3.000,00
4. Μερίσματα πλοιοκτητριών εταιριών ν.27/1975 που δεν έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα															653		654	
5. Τόκοι καταθέσεων τραπεζών ημεδαπής προέλευσης															667	5,91	668	24,15
6. Εισοδήματα που εξαιρούνται της εισφοράς (παρ. 2 άρθρ. 29 ν.3986/2011)															657		658	
7. Επίδομα ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ.															661		662	
8. Καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ., που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.															431		432	
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα των περ. 3 και 5 στα καθαρά κέρδη της περ. 8															433	2,08	434	4,26
10. Καθαρό ποσό επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ)															305		306	
11. Αγροτικές ενισχύσεις (επίδοτ., αποζημ., οικον. ενισχ. κτλ) εκτός αυτών επί της παραγωγής															477		478	22.389,64
12. Ενοίκιο που πληρώσατε για κύρια κατοικία της οικογένειας:																		
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία ιδιοκτήτη	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. ιδιοκτήτη	Κ.Α.	Φιλοξενία	Κ.Α.	Επιβάρυνση σε τ.μ.	Κ.Α.	Μήνες										
	801		092	ΝΑΙ	1	091		097		811			812					
	802		094	ΝΑΙ	1	093		098		813			814					
	803		096	ΝΑΙ	1	095		099		815			816					

* Συμπληρώνεται όταν η Τ.Ζ. είναι από 2.800 € και άνω

3

19. Αναπόσπαστο κεφάλαιο που προηφρολογήθηκε ή απαλλάσσεται από το φόρο															787		788	
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Ή ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ																		
1. Δαπάνη αγοράς αγαθών και παροχής υπηρεσιών (παράγρ. 2 άρθρο 9 Κ.Φ.Ε.)															049	5.500,00		
2. Έξοδα ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης															051		052	
3. Δωρεές ιατρικών μηχανημάτων κτλ., σε νοσοκομεία κτλ.															057		058	
4. Δωρεές χρημ. ποσών στο Δημόσιο κτλ: Στο εξωτερικό 031															031		032	ή συνολικά
5. Δωρεές χρημ. ποσών στο λογ/σμό αλληλοβοήθειας για την απόσβεση του Δημοσίου χρέους															075		076	
6. Πολιτιστικές χορηγίες του ν.3525/2007															061		062	
7. Ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον															089		090	
8. Μισθώματα επιχειρήσεων τριτογενούς τομέα (παρ. Β2 άρθρ.43 και 44 ν.4030/2011)															077		078	
9. Ποσό επένδυσης για κινηματογραφικές ταινίες (παρ. 9 άρθρ. 73 ν. 3842/2010)															663		664	
10. Εμπόπιτες στις διατάξεις των περιπτώσεων α ή β της παρ. 9 του άρθρου 73 ν. 3842/2010;															033	α	035	β
															034	α	036	β

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ																		
1. Φόροι 4%, 10% και 15% που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)															601		602	
2. Φόροι 1%, 4%, 8%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)															603		604	
3. Φόροι 20% και 10% (άρθ. 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (περ. γ' παρ. 5 άρθρ. 52 Κ.Φ.Ε.) που παρακρατήθηκαν															605	457,92	606	366,32
4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης															607		608	
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περίπτωσης 4 του πίν. 4Α															609		610	
6. Φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό (περ. β' παρ. 9 άρθρ. 9 Κ.Φ.Ε.)															651		652	
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από κινητές αξίες ημεδαπής προέλευσης (πίν. 4 ΣΤ)															293		294	
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώσεις 1, 2 και 3 του πίν. 4Α)															313		314	
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώσεις 1, 2 και 3 του πίν. 4Α)															315		316	
10. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα της περίπτωσης 9 του πίν.4Ζ															297		298	
11. Φόρος που καταβλήθηκε για άυλη εμπορική αξία ακινήτου των περ.1β έως 1ζ του πίν.4Ε															127		128	
12. Ποσό που παρακρατήθηκε για ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 ν.3986/2011															333		334	
13. Φόροι των περιπτ. 1,2,3 του πίν.8 για τους οποίους δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση															611		612	
14. Φόρος που αναλογεί στην περίπτωση 8 του πίν. 4Α															345		346	
15. Φόρος που παρακρατήθηκε στην περίπτωση 8 του πίν. 4Α															347		348	
16. Ποσό ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης άρθρ. 29 ν.3986/2011 που παρακρατήθηκε στο εισόδημα της περ. 8 του πίν. 4Α															349		350	

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΝ														
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ': ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΣΝ (ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ) ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΣΣ. / ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΣΕ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ															
α) Αγορές	Εσωτερικού			Εισαγωγές			β) Απογραφή			Εναρξής		Λήξης			
	εμπορευμάτων	231		232				εμπορεύματα	256		257				
α' & β' υλιων-υλικών συσκ.	235		236				έτοιμα προϊόντα και υποπροϊόντα	259		260					
αναλώσιμων υλικών	239		240				πρώτες και βοηθητικές ύλες	261		262					
αναλλακτικών παγίων	243		244				υλικά συσκευασίας	264		265					
ειδών συσκευασίας	247		248				ημιτελή	267		268					
Σύνολο αγορών	251		252				υπολείμματα	270		271					
Αγορές παγίων χρήσης	811		812				Σύνολο απογραφής	520		521					
γ) Ακαθάριστα Έσοδα Εμπορίας - Μεταποίησης				δ) Ακαθάριστα Έσοδα Παροχής Υπηρεσιών				ε) Ακαθάριστα Έσοδα Αγροτικής Δραστηριότητας							
χοντρική πώληση εμπορευμάτων	263			ιδιωτική πελατεία	274			πώληση ιδίων προϊόντων	643		17.054,40				
λιανική πώληση εμπορευμάτων	266			επιτηδευματίες κ.τ.λ.	280			λοιπά έσοδα	644						
χοντρική πώληση προϊόντων	269			Π.Υ. Προς το Δημόσιο	279			.....	645						
λιανική πώληση προϊόντων	272			Π.Υ.	276			Σύνολο Εσόδων Αγροτ. Δρ.	646		17.054,40				
λοιπά έσοδα δραστηριότητας	273			Λοιπά έσοδα παρ. υπηρεσιών	282										
Σύνολο Εσόδων Εμπ.-Μετ.	540			Σύνολο Εσόδων Παρ. Υπηρεσ.	547										
δ) Δαπάνες				Εμπορίας - Μεταποίησης				Παροχής Υπηρεσιών				Αγροτικής Δραστηριότητας			
Εισφορές σε ταμεία ΟΑΕΕ κτλ ⁽¹⁾	516		517		518		902,43								
αμοιβές προσωπικού	522		523		524										
αμοιβές και έξοδα τρίτων	525		526		527										
παροχές τρίτων, φόροι-τέλη	528		529		530										
ιδιόχρηση	531		532		533										
διάφορα έξοδα	534		535		536		29.960,26								
τόκοι και συναφή έξοδα	537		538		539										
αποσβέσεις παγίων	541		542		543										
άρδευσης					515										
Σύνολο δαπανών	544		545		546		30.862,69								
η) Λογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών επιχειρήσεων με απλογραφικά βιβλία															
	Εμπορίας - Μεταποίησης			Παροχής Υπηρεσιών			Αγροτικής Δραστηριότητας			Συνολικά					
Σύνολο Ακαθάριστων Εσόδων	548		549		550		17.054,40	551		17.054,40					
Μείον: Κόστος Πωληθέντων (Αναλώσεων)	552		553		554			555							
Μείον: Δαπάνες χρήσης	556		557		558		30.862,69	559		30.862,69					
Κέρδος βάσει Λογιστικού προσδιορισμού	560		561		562		-13.808,29	563		-13.808,29					
Πλέον: Δαπάνες μη εκπιπόμενες ⁽²⁾	564		565		566			567							
Καθαρό Κέρδος με λογιστικό προσδιορισμό	568		569		570		-13.808,29	571		-13.808,29					
ΠΙΝΑΚΑΣ Ζ': ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ															
πλέον καθαρό μεταφερόμενο εισοδ. παρ. 7 άρθρ. 48 ν. 2238/1994 ⁽³⁾	319				μείον αφορολόγητες εκπτώσεις αναπτυξιακών νόμων			592							
μείον δαπάνη επιστ. έρευνας (εξωλογιστικά)	318				μείον έκπτ. ποσών λόγω απασχ. αναπήρ. παρ. 10 άρθρ. 4 ν. 3522/2006			313							
μείον αποσβέσεις άδειας Φ.Δ.Χ. ν. 3888/2010	312				383 α	384 β									
μείον ποσό επένδυσης παρ. 9 άρθρ. 73 ν. 3842/2010	382														
μείον το εισόδημα της παρ. 6 άρθρ. 29 και παρ. 5 άρθρ. 58 (μέχρι 10 kw)	324				Φορολογητέα Καθαρά Αποτελ. από επιχειρηματική δραστηριότητα			346							
μείον την υπεραξία του άρθρ. 10 του ν. 2579/1998	325				Φορολογητέα Καθαρά Αποτελ. από αγροτική δραστηριότητα			347		-13.808,29					
μείον το κέρδος του άρθρ. 71 του ν. 3842/2010	342				Καθαρό εισόδημα περ. στ' παραγρ. 2 άρθρ. 12 ⁽⁵⁾			348							

(1) Αναγράφεται το ποσό των υποχρεωτικών εισφορών σε ταμεία ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κλπ.)

(2) Μεταφορά από κατάσταση φορολογικής αναμόρφωσης.

(3) Αναγράφεται το ποσό της διαφοράς που απομένει μετά την αφαίρεση των υποχρεωτικών εισφορών από τα ακαθάριστα έσοδα επιχειρηματικής δραστηριότητας.

(4) Αναγράφεται το καθαρό μεταφερόμενο εισόδημα των υπόχρεων της παρ. 7 του άρθρ. 48 ν. 2238/1994.

(5) Αναγράφεται το αντίστοιχο εισόδημα από τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρησή/νομικά πρόσωπα (με απλογραφικά βιβλία) και αφαιρείται μόνο όταν έχει συμπεριληφθεί στα βιβλία τους. Το ποσό του κωδ. 324 μεταφέρεται στους κωδικούς 659-660 του εντύπου Ε1.

2

ΠΙΝΑΚΑΣ Η'. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ							
α) Έσοδα			β) Κόστη				
συνολικά έσοδα από παροχή υπηρεσιών	459		αζα παραχθέντων προϊόντων ετοιμών και ημιτελών	412			
επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων	465		κόστος α' & β' υλών - υλικών συσκευασίας	416			
έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	467		κόστος αναλώσιμων υλικών που αναλώθηκαν	420			
έσοδα κεφαλαίων	469		κόστος ανταλλακτικών παγίων που αναλώθηκαν	424			
ιδιοπαραγωγή παγίων & χρησ. προβλ. εκμετάλλευσης	471		κόστος ειδών συσκευασίας που αναλώθηκαν	425			
έκτακτα και ανόργανα έσοδα και κέρδη	475		δαπάνες παραγωγής	428			
γ) Δαπάνες			φύρα βιομηχανοποίησης	431			
σύνολο δαπανών για παροχή υπηρεσιών	461						
έκτακτα και ανόργανα έξοδα και ζημιές	477						
ΠΙΝΑΚΑΣ Θ'. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ							
α) Πωλήσεις	Χοντρικές Εσωτερικού		Λιανικές Εσωτερικού		Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Εξαγωγές	Πωλήσεις στο Δημόσιο
εμπορευμάτων	466		478		474		841
προϊόντων ετοιμών και ημιτελών	464		476		472		842
υποπροϊόντων - υπολείμμάτων	480		843		844		846
α' & β' υλών - υλικών συσκευασίας	482		847		848		850
αναλώσιμων υλικών	484		851		852		854
ανταλλακτικών παγίων	486		855		856		858
ειδών συσκευασίας	487		859		860		862
ΣΥΝΟΛΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	488		863		864		866
πωλήσεις για λογαριασμό τρίτων	508		512		867		869
πωλήσεις παγίων	195		870		871		873
β) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	στο εσωτερικό		στην Ευρωπαϊκή Ένωση		σε τρίτες χώρες	γ) Κόστος προϊόντων - εμπορευμάτων (κλειόμενη χρήση)	
προμήθειες - μεσιτείες	453		874		875		κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων
παροχή υπηρεσιών στο Δημόσιο	455						κόστος πωληθέντων προϊόντων
	457		876		877		Σύνολο (Κόστος πωληθέντων)
δ) Αγορές	Εσωτερικού		Εισαγωγές		Ενδοκ. αποκτήσεις	Εξαγωγές	Λήξης
εμπορευμάτων	401		402		403		εμπορεύματα
α' & β' υλών - υλικ. συσκ.	405		406		407		προϊόντα έτοιμα και ημιτελή
αναλώσιμων υλικών	409		410		411		υποπροϊόντα και υπολείμματα
ανταλλακτικών παγίων	413		414		415		παραγωγή σε εξέλιξη
ειδών συσκ.	417		418		419		α' & β' ύλες-υλικά συσκευασ.
Σύνολο αγορών	421		422		423		αναλώσιμα υλικά
Αγορές παγίων	878		879		880		ανταλκ. παγίων στοιχείων
στ) Δαπάνες (συνολικά)							είδη συσκευασίας
αμοιβές και έξοδα προσωπικού	439		ζ) Αποτελέσματα και δείκτες			Σύνολο απογραφής	449
αμοιβές και έξοδα τρίτων	442		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				463
παραχές τρίτων	445		ΜΙΚΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ				496
φόροι - τέλη	448		ΟΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ				473
διάφορα έξοδα	451		ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ				479
τόκοι και συναφή έξοδα	452		ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ				481
αποσβέσεις παγίων	454		ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ				483
προβλέψεις εκμετάλλευσης	456		ΛΥΛΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΚΕΡΔΗ				485
οργανικά έξοδα υποκαταστημάτων	458		% μίκτο εμπορικό αποτέλεσμα επί κόστους				500
άθροισμα (με πρόσημο)	460		% μίκτο εμπορικό αποτέλεσμα επί πωλήσεων				504
Γενικό σύνολο εξόδων	462		% αποτέλεσμα παροχής υπηρεσιών επί εσόδων				884
Συνολικό ποσό κατάστασης φορολογικής αναμόρφωσης (1)	196		Μεταφορά αποτελεσμάτων από απογραφικές βιβλία (2)				197

(1) Μεταφορά από κατάσταση φορολογικής αναμόρφωσης.

(2) Συμπληρώνεται από προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε., κτλ.) που μετατράπηκαν μέσα στη χρήση σε ΕΠΕ ή ΑΕ με τις γενικές διατάξεις και τηρούσαν απογραφικά βιβλία Αναγράφονται τα αποτελέσματα των απογραφικών βιβλίων μέχρι το χρόνο ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού (χορήγηση ΑΡΜΑΕ)

3

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ'. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (1)							
α/α	Α/Α εργολαβικού ή συμβολαίου αγοράς ακινήτου και ονοματεπώνυμο συμβολαιογράφου	Τοποθεσία οικοδομής	Αξία εργολαβικού ή συμβολαίου αγοράς οικοπέδου	Ακαθάριστα έσοδα από πωλήσεις διαμερισμάτων κτλ. (άρθρο 34, 35 και 36 ν.2236/1994)	Συνιστάση καθαρού κέρδους	Καθάρα (τεκμαρτά) κέρδη	
1.			682	685	20,00	688	
2.			683	686	20,00	689	
3.			692	694	20,00	696	
4.			693	695	20,00	697	
Διαφορά κερδών (2)			691				
ΣΥΝΟΛΟ			684	687		690	
αγορές υλικών και παγίων		377	αμοιβές και έξοδα τρίτων	379	διάφορα έξοδα	381	
αμοιβές προσωπικού		378	παροχές τρίτων, φόροι-τέλη	380			

ΠΙΝΑΚΑΣ Κ'. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ							
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Λογιστική Βάση	Φορολογική Βάση	Διαφορές				
			Θετικές	Αρνητικές			
ενσώματα πάγια	765	773	781	789			
άυλα στοιχεία	766	774	782	790			
χρηματοοικονομικά στοιχεία	767	775	783	791			
προβλέψεις	768	776	784	792			
λοιπές διαφορές ενεργητικού	769	777	785	793			
λοιπές διαφορές παθητικού	770	778	786	794			
διαφορές από ετεροχρονισμό εσόδων	771	779	787	795			
διαφορές από ετεροχρονισμό εξόδων	772	780	788	796			
ΣΥΝΟΛΟ			797	798			

Σημειώσεις φορολογούμενου:

- (1) Ο πίνακας αυτός συμπληρώνεται από τους υπόχρεους με εισοδήματα από πωλήσεις ακινήτων για τα οποία η άδεια κατασκευής έχει εκδοθεί μέχρι 31/12/2005.
(2) Αναγράφεται το 40% της διαφοράς λογιστικών-τεκμαρτών κερδών στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων.

4

1

Ι. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ (άρθρα 22 και 23 ν.4172/2013)

α/α (1)	Είδος Δαπάνης (2)	Κωδ. (3)	Ποσό Αναμόρφωσης (4)
1.	Τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους (περ. α' άρθρ.23)	2001	
2.	Δαπάνη για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών άνω 500 ευρώ χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (περ. β' άρθρ. 23)	2002	
3.	Μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές (περ. γ' άρθρ. 23)	2003	
4.	Μη εκπιπόμενες προβλέψεις (περ. δ' άρθρ.23)	2004	
5.	Πρόστιμα, ποινές και προσαυξήσεις (περ. ε' άρθρ.23)	2005	
6.	Παροχή ή λήψη αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα (περ. στ' άρθρ. 23)	2006	
7.	Φόροι - τέλη που δεν εκπίπτουν (περ. ζ' άρθρ.23)	2007	
8.	Τεκμαρτό μίσθωμα κατά το μέτρο που υπερβαίνει το 3% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου (περ. η' άρθρ. 23)	2008	
9.	Δαπάνες για οργάνωση και εξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων (περ. θ' άρθρ. 23)	2009	
10.	Δαπάνες για διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων (περ. ι' άρθρ.23)	2010	
11.	Δαπάνες ψυχαγωγίας (περ. ια' άρθρ.23)	2011	
12.	Προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες (περ. ιβ' άρθρ.23)	2012	
13.	Δαπάνες προς φορολογικούς κατοίκους με έδρα σε κράτος μη συνεργάσιμο ή με προνομιακό φορολογικό καθεστώς (περ. ιγ' άρθρ. 23)	2013	
14.	Δαπάνες που αφορούν ενδομικρά μερίσματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 48 (παρ. 4)	2014	
15.	Μη εκπιπόμενες δαπάνες τόκων - Υποκεφαλαιοδότηση (άρθρ. 49 ν.4172/2013)	2015	
16.	Μη εκπιπόμενες δαπάνες αποσβέσεων από υπεραξία λόγω συγχώνευσης (άρθρ. 52 και 54 ν.4172/2013)	2016	
17.	Δαπάνες φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που αφορούν έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	2017	
18.	Δαπάνες ναυτιλιακών επιχειρήσεων που αφορούν έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	2018	
19.	Δαπάνες απαλλασσομένων Ν.Π.	2019	
20.	Λοιπές δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση	2020	
21.	Δαπάνες αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών που αφορούν έσοδα μη υποκείμενα στο φόρο	2021	
22.	Δαπάνες Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) που αφορούν έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	2022	
Σύνολο			2100

II. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΔΟΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ (Φ.Π.Α., κ.τ.λ.)				
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ	Είδος Φόρου	Προκύπτοντες φόροι (α)	Φόροι Δηλωθέντες (β)	Διαφορά (α-β)
	Μισθωτές υπηρεσίες άρθρο 15 ν.4172/2013	2201	2202	2203
	Μερίσματα παρ. 1α άρθρ. 64 ν.4172/2013	2204	2205	2206
	Τόκοι παρ. 1β άρθρ. 64 ν.4172/2013	2207	2208	2209
	Δικαιώματα και λοιπά παρ. 1γ άρθρ. 64 ν.4172/2013	2210	2211	2212
	Αμοιβές για συμβουλευτικές και λοιπές υπηρεσίες παρ. 1δ άρθρ. 64 ν.4172/2013	2213	2214	2215
	Τεχνικά έργα παρ. 1ε άρθρ. 64 ν.4172/2013	2216	2217	2218
	Ασφάλισμα από ομαδικό ασφαλιστήριο παρ. 1ε άρθρ. 64 ν.4172/2013	2219	2220	2221
	Προμήθειες φορέων Γενικής Κυβέρνησης παρ. 2 άρθρ. 64 ν.4172/2013	2222	2223	2224
	Λοιποί φόροι	2225	2226	2227
	Φ.Π.Α.	2228	2229	2230
	Χαρτόσημο	2231	2232	2233
	Φόρος Πολυτελείας	2234	2235	2236
	Λοιποί Φόροι	2237	2238	2239

Συμπέρασμα

Στο τέλος της πτυχιακής εργασίας αυτής, γίνεται αντιληπτό ότι έχουν περιγραφεί κάποια από τα βασικότερα θέματα του αγροτικού τομέα, σε ότι σχετίζεται με την οικονομική αντιμετώπιση του από το κράτος, τόσο ως προς την φορολόγηση όσο και ως προς τις οικονομικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις. Στην αρχή της εργασίας, δίνεται ο ορισμός του αγρότη και αγροτικής δραστηριότητας όπως αναφέρει το υπουργείο οικονομικών με τους νόμους, καθώς και οι διακρίσεις των αγροτών ανάλογα με κριτήρια υπαγωγής στο κανονικό ή ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. Μια από τις επιρροές της οικονομικής ύφεσης, που ακόμη βιώνουμε, ένα από τα

πλήγματα που επηρέασε όλους τους τομείς και κλάδους της οικονομίας, είναι και ο αγροτικός κλάδος όπου οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν ήταν ριζικές και είχαν αρνητικές συνέπειες και επιδράσεις στους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Ο τρόπος αντιμετώπισης από το κράτος έχει γίνει πιο αυστηρός, όσο αναφορά την φορολογία, την παρακολούθηση των συναλλαγών τους, τις υποχρεώσεις, τα δικαιώματα των απαλλαγών τα οποία καταργήθηκαν και τους απαλλάσσανε από υψηλούς φόρους, καθώς και οι αγροτικές επιδοτήσεις και ενισχύσεις που περιορίστηκαν και η διαδικασία για χορήγηση έγινε πιο αυστηρή. Πλέον, με το Ν.4172/2013 έχει αποτελέσει για τους αγρότες ένα διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης, φορολογούνται από το πρώτο (1) ευρώ και υποχρεώνονται κάτω από συγκεκριμένα όρια να τηρήσουν βιβλία εσόδων- εξόδων, όπως δηλαδή πράττουν και οι επιτηδευματίες με τις κοινές επιχειρήσεις. Το παρήγορο και ελαφρυντικό, είναι ότι τα κέρδη φορολογούνται με χαμηλό συντελεστή 13% για τα προϊόντα που παράγουν και πωλούν οι ίδιοι και μόνο αυτά. Φορολογικός συντελεστής 26% ή 33% εφαρμόζεται στη πώληση προϊόντων που προέρχονται από τρίτους που προμηθευτήκαν ή για τις υπηρεσίες που πρόσφεραν οι ίδιοι σε άλλους αγρότες ή καθώς και η εκμετάλλευση του εξοπλισμού σε τρίτους(μίσθωση αγροτικών μηχ./των) . Για καθαρά εισοδήματα από 1/1/2014 και δαπάνες της διαχειριστικής περιόδου υποχρεώνονται να συμπληρώνουν και να υποβάλλουν το έντυπο Ε3, σε ηλεκτρονική μορφή, όπου τα προηγούμενα έτη τα υπόβαλαν στο έντυπο Ε1. Ένα ακόμη ποσό φόρος προστέθηκε στα κέρδη που πραγματοποιούν, η προκαταβολή φόρου ή οποία άρχισε με ποσοστό 55% για τα εισοδήματα του 2014, αυξήθηκε στο 75% για το 2015 και φτάνει πλέον 100% για το 2016.

Εν κατακλείδι, το αποτέλεσμα είναι ότι οι λογιστές θα πρέπει να είναι συνεχώς σε ετοιμότητα και επαγρύπνηση για την άρτια και αναλυτική ενημέρωση τους για τις οικονομικές αλλαγές, δημιουργώντας κλίμα εμπιστοσύνης προς τους πελάτες τους, που στην περίπτωση της εργασίας αυτής είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Στην άλλη πλευρά, τα άτομα που δραστηριοποιούνται στο αγροτικό τομέα, οι παραγωγοί, θα πρέπει να διαχειριστούν και να οργανωθούν, με σκοπό τη βελτίωση των προϊόντων, την καλύτερη οργάνωση και συγκέντρωση των αποδεικτικών συναλλαγών που αφορούν την αγροτική δραστηριότητα που ασκούν, αλλά και την καλύτερη αξιοποίηση των επιδοτήσεων- ενισχύσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ

- ◇ [Δηλώστε Έξυπνα 2016](#). (Απρίλιος 2016).Μελάς Δ. Χρήστος. Εκδόσεις: Αθ. Σταμούλης .
- ◇ Δηλώστε Έξυπνα 2012. (2012).Χρήστος Δ. Μελάς. Αθήνα: Εκδόσεις Αντ.Ν.Σακκούλα .
- ◇ Παπαδημητρίου Γιώργος & Νιφορόπουλος Κώστας. (2016). Θεσσαλονίκη. Σημειώσεις από εκδήλωση για την φορολογία αγροτών της [AGROTICA](#)).
- ◇ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ. (2014).ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ,ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΡΜΗΝΕΙΑ. Αθήνα: FORIN – ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.
- ◇ ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΜΕΛΛΑΣ.(2015).ΔΗΛΩΣΤΕ ΕΞΥΠΝΑ 2015. Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ.
- ◇ **Κωνσταντίνος Ιωαν . Νιφορόπουλος** , Ορκωτός ελεγκτής λογιστής. *Δημοσίευμα : Συνοπτικός οδηγός φορολογίας και τήρησης λογιστικών βιβλίων αγροτών*. Επιμέλεια. Έκδοση «[ΩΡΙΩΝ Α.Ε.Ο.Ε.Λ](#)» .
- ◇ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Δ., ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ Δ.ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ.(2013). Λογιστικά, Κοστολόγηση, Φοροτεχνικά, ΓΛΣ- ΚΦΑΣ στην Πράξη. Θεσσαλονίκη: Εκδότης ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Δ.ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ Δ.ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΟΕ.
- ◇ Σγουρινάκης , Νίκος - Μιχελινάκης, Βαγγέλης.(2014).Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος - Ερμηνεία και λογιστική αντιμετώπιση. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- ◇ Ζαφειρόπουλος Κώστας.(2005).Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία;. Αθήνα: Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ Α.Ε.
- ◇

ΑΡΘΡΑ

- ◇ Αναστάσιος Λυμπερίου , Θεόδωρος Καλοπήτας , Νικόλαος Αννούσης. Συγγραφική ομάδα. (ΙΟΥΝΙΟΣ 2016). Οδηγός φορολογίας αγροτών. Διαδικτυακή Δημοσίευση © [Taxheaven](#).
- ◇ *Agrenda*. (Ιανουάριος 2014). «*Φορολογία Αγροτών-Οδηγός*».
- ◇ *Agrenda*. ([Απρίλιος 2016](#)) .«*Νέος οδηγός φορολογίας αγροτών*».

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- <http://www.e-forologia.gr>
- <http://www.eea.gr>
- www.enikonomia.gr
- <https://services.elga.gr>
- <http://www.capital.gr>
- <http://taxpress.gr>
- <http://epixeirisi.gr>
- <https://www.taxheaven.gr>
- <https://www.artion.gr>
- <http://www.capital.gr>
- <http://news247.gr>
- <http://www.bankingnews.gr>
- <https://www.e-forologia.gr/>
- <http://www.agronews.gr/>
- <http://www.in.gr/>
- <http://www.tovima.gr/>
- <http://www.tanea.gr/>